ALp 2466
L.arch

LIETUVOS NACIONALINĖS M. MAŽVIDO BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (2037) 1989 KOVAS-MARCH 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Kas ir kieno vardu?

Paprastai vieno žmogaus kalbėjimas kitų žmonių vardu turėtų turėti pastarųjų įgaliojimą – vienkartinį ar suteiktą tam tikram laikotarpiui. Visa tai, rodos, savaime suprantama. Tačiau gyvenime gana dažnai pasitaiko pasišaunančių kalbėti kitų vardu be jokių įgaliojimų. Kai toksai žmonių gyvenimo sutrikimas teliečia mažesnes grupes, ne taip ir nuostolinga, bet kai monopolizuota uzurpacija reiškiasi plačiai ir sistemingai, yra daroma didelė žala visuomenei, net visai žmonijai. Pvz. totalistiniame režime komunistų partijos kalbėjimas liaudies vardu yra didelė neteisybė, nes patirtis rodo, kad ji laisvuose rinkimuose dar niekur daugumos nebuvo laimėjusi. Ne kitaip būtų atsitikę ir Rusijoje, jei ne Lenino įtvirtinta proletariato diktatūra, be jokių įgaliojimų ėmusi kalbėti liaudies vardu. Ne kitaip atsitiko ir 1940 m. Lietuvoje, kur saujelė komunistų visos liaudies vardu suvaidino prisijungimo prie Sovietų Sąjungos komediją, kuri dar ir dabar skelbiama kaip teisinės galios turįs dokumentas, išreiškęs "liaudies valią". Tai pažįstamas, piktas tobulo melo pavyzdys, kurį kitaip aptarti dar aiškiai vengiama, nors kraštas pagaliau šiek tiek pasistūmėjo laisvesnio žodžio ir savikritikos linkme. Tai politinės srities pavyzdys, kur be jokių įgaliojimų, be suteikto mandato, o tik okupantui reikalaujant, kalbama "daugumos" vardu. Savaime suprantama – tai priverstinis kalbėjimas, paremtas ginklo jėga.

IŠ tikrųjų politinėje srityje kalbėti daugumos vardu tuo tarpu dar nėra geresnio būdo kaip per laisvuose rinkimuose išrinktus atstovus, kuriems įgaliojimas suteikiamas keleriems metams ir su kiekvienais rinkimais iš naujo peržiūrimas, pratęsiamas ar atšaukiamas. Ir jeigu atstovavimui nebūtų nustatytų terminų, jei peržiūra neegzistuotų, tai kalbėjimas daugumos vardu, kad ir demokratiškų nusiteikimų veikloje, tolydžio nustotų, įgaliojimo, kaip nebepratęsto ir pasenusio. Atstovavimo organizmas turi būti gyvas ir pulsuojantis. Ar ne juokinga būtų, jei kas nors, gerbdamas istorinę Lietuvą, ar koks Lietuvos-Lenkijos unijos šalininkas imtų ir pasiskelbtų atstovaująs žemaičių bajorijai, nes jo prosenelis tokiu atstovu yra buvęs? . . .

POLITINĖS veiklos ir atstovavimo požiūriu mūsų išeivijos visuomenė nėra vienodai orientuota. Vieni pirmumą skiria buvusioms nepriklausomos Lietuvos partijoms su pokariniais papildymais, kiti ieško naujesnių kelių. Šitame pasiskirstyme nuomonių reiškimas ir derinimas užėmė gana daug laiko, pareikalavo per didelio atidumo, dėstant savojo kiemo daiktelius, vis tuos pačius perstatinėjant, kad kitaip kiemas atrodytų. Tuo tarpu gyvenimo slinktis ir okupanto vykdomi bandymai tautoje iškelia naujų situacijų ir reikalavimų, prieš kuriuos užsimerkti išeivija jokiu būdu negali. Reikia šiandien matyti ir suprasti, kad per ilgus ir sunkius krašto okupacijos dešimtmečius kitaip ir visuomenė susigrupavo, net ir pažiūrų bei įsitikinimų atžvilgiais. Kitokiomis formomis ir kitokiais pavadinimais reiškiasi kovojanti tauta ir visus džiuginanti pokarinė patriotinė karta. Be to, viena lieka aišku, kad skaldymasis trupinėliais rimtoje demokratijoje vargu ar begali būti naudingas. Peršasi užtat išvada, kad ir būsima nepriklausomos Lietuvos santvarka gal tik kai kuriais aspektais remsis praeities grupuotėmis. Antra, valstybinė sistema kaip nebuvo, taip niekada ir nebus absoliučiai savita. Ji daugiau ar mažiau turės būti tam tikrame derinyje pirmiausia su kaimyninių valstybių santvarkomis. Todėl mūsoji politinė talka turėtų įstengti žvelgti atviriau į ateitį, praeities patirtį transformuoti pagal ateities poreikius.

Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Etninių grupių uždarbiai

Kanados statistika pirmą kartą paskelbė etninių grupių atstovų metinio uždarbio duomenis. Jiems panaudota studija, kuriai duomenys paimti iš gyventojų surašymo 1986 m. Studija apima 76 Kanadoje gyvenančias etnines grupes. Iš jos buvo išskirti tik anglų ir prancūzų kilmės kanadiečiai. Studijai panaudotas metinio uždarbio vidurkis. Vyrų eilėse didžiausią $47.000 uždarbį tada turėjo žydai. Antroji vieta teko egiptiečiams ($38.568), trečioji – estams ($37.361). Žemiausioje kategorijoje dvi paskutines vietas užėmė ateiviai iš Kambodijos ($16.148) ir Laoso ($16.897). Moterų eilėse pirmoji vieta teko estėms ($25.403), antroji – latvėms ($25.207), trečioji – žydėms ($25.171). Studijon įjungti asmenys, turintys tik vienos tautybės šaknis. Pasirodo, net 28% etninių kanadiečių turi mišrias tautybes. Studijon įjungtas ir vidutinis etninių grupių atstovų išsilavinimas. Universitetus yra baigę 46% egiptiečių, 37% iraniečių ir 30% žydų. Žemesnį nei devynerių metų išsilavinimą turi 60% eskimų, 49% kambodiečių ir 45% portugalų. Studijos norėjo daug Kanadoje gyvenančių etninių grupių, bet jos paskelbimu dabar nepatenkinti žydai, ypač jų organizacija "League for Human Rights of B'nai B'rith Canada". Esą tokia informacija sukels įtampą ir pavydą daugiakultūrinėje Kanados bendruomenėje.

Vienintelė NDP socialistų vyriausybė visoje Kanadoje yra tik Jukono teritorijoje. Ten rinkimus į teritorinį 16 vietų seimelį vėl laimėjo T. Peniketto vadovaujami socialistai, valdžion grįžę su devyniais atstovais. Antroji vieta ir septyni atstovai teko W. Phelpso konservatoriams. Abi šios partijos atstovų skaičių pasididino vienu. Visiškai iškrito liberalai, nes rinkimus pralaimėjo seimelyje vieninteliu vietą turėjęs jų laikinis vadas J. McLachlanas. Balsa-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Minios žmonių Vasario šešioliktąją šventė Vilniuje

Lietuvai reikia rimtos politinės paramos

Į "Tėviškės žiburių" klausimus atsako prof. dr. KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS – Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos narys, skaitęs paskaitą Vasario 16 iškilmėje Toronte

— Atvykote į Kanadą kalbėti Vasario 16 minėjime. Kas kvietė ir ar turėjote daug sunkumų gauti reikalingus leidimus iš sovietinės valdžios?

— KLB Toronto apylinkės Vasario 16 minėjimo komitetas dar praėjusių metų gruodžio mėnesį išreiškė pageidavimą, kad į Vasario 16-sios iškilmes Toronte atvyktų Sąjūdžio seimo tarybos narys. Taryba nusprendė pasiųsti mane. Oficialų pakvietimą gavau tik likus pusantro mėnesio iki šventės, todėl bijojau, kad negausiu dokumentų ar turėsiu kokių nors kliūčių. Paprastai dokumentams apiforminti pas mus reikia 2-3 mėnesių. Bet jokių trukdymų nebuvo, o priešingai – pasisekė gana greitai gauti dokumentus ir laiku atvykti į nuo šiol bendrą mūsų Lietuvos nepriklausomybės šventę. Beje, spėjau dalyvauti iškilmėse Kaune ir Vilniuje. Išvykau pas Jus tik vasario šešioliktosios naktį.

Iškilmės Kaune ir Vilniuje buvo labai įspūdingos, dvasingos ir reikšmingos. Iškilmingame Sąjūdžio seimo posėdyje Kaune vieningai buvo priimtas pareiškimas dėl valstybinio Lietuvos suverenumo. Kauno katedroje atlaikytos iškilmingos Mišios, dalyvaujant Lietuvos vyskupams. Kardinolas V. Sladkevičius pašventino atstatytą prieškarinę Laisvės statulą Kaune. Iškilmės Kaune vyko iki vėlyvos nakties. Nemuno ir Neries santakoje buvo surengtas įspūdingas fejerverkas.

Vilniuje atidengta memorialinė lenta prie namo, kuriame 1918 m. buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės aktas. Valstybiniame akademiniame dramos teatre įvyko minėjimas – konferencija. Turininguose istorikų pranešimuose pirmą kartą pokario laikotarpiu buvo viešai, dalyvaujant valdžios atstovams, atskleistas tikrosios Lietuvos valstybingumo praradimo 1940 m. priežastys: Molotovo-Ribbentropo 1939 m. sutartys, vėliau sekė hitlerizmo ir stalinizmo sandėriai, Lietuvos okupacija ir ilgametė aneksija. Buvo pažymėta, kad jokios revoliucinės situacijos Lietuvoje 1940 m. nebuvo, ir tas pirmasis tarybinis seimas, kuris okupantams diktuojant pasirašė kreipimąsi dėl Lietuvos įstojimo į TSRS, buvo išrinktas per dešimtį dienų Maskvos įgaliotiniui diriguojant.

Dr. KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS, pasakęs pagrindinę kalbą Vasario 16-sios minėjime Toronte

Vėliau Vilniaus sporto ir koncertų rūmuose įvyko šventinis koncertas, arkikatedroje buvo laikomos iškilmingos Mišios, o Gedimino aikštėje įvyko mitingas, kuris truko iki vėlaus vakaro. Visuose renginiuose dalyvavo daugiatūkstantinės linksmai nusiteikusių žmonių minios. Buvo padėti vainikai ant karių, kritusių kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės, kapų Kaune ir Vilniuje, kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Kapai buvo papuošti gėlėmis ir degančiomis žvakutėmis. Buvo pagerbtas tautos patriarchų atminimas. Šventė pademonstravo lietuvių tautos vienybę ir pasiryžimą žengti pasirinktuoju keliu.

— Lietuva pirmą kartą beveik po pusės šimtmečio šventė Vasario 16-tąją – Nepriklausomybės šventę, tos nepriklausomybės dar neturėdama. Kaip aiškinama Lietuvoje tokia situacija?

— Iš tikrųjų atvejis unikalus – iškilmingai, viešai ir garbingai minima Nepriklausomybės diena, valstybingumo atkūrimo diena, kai pati tauta neturi nei valstybinio suverenumo, nei politinio, nei ekonominio, nei kultūrinio savarankiškumo. Tačiau gal ta šventė ir yra preliudija kelyje į taip ilgai lauktą tautos atkūrimą. Gal mes patys, stalinizmo represijų išgąsdinti, nebesiryžome naudotis tomis teisėmis, kurios įrašytos dabar veikiančiose (TSRS ir Lietuvos TSR) konstitucijose: Lietuvos TSR yra suverenė valstybė. Vadinasi, tautos valia yra aukščiausias įstatymas, vadinasi, turime nenuilstamai stiprinti savo dvasią bei vienybę ir palaipsniui atsiimti, kas mums priklauso. Vasario šešioliktosios šventė Lietuvos žmonėms šiais metais tapo vilčių ir pasiryžimo šventė.

— Ar Lietuvoje vieningai siekiama nepriklausomybės? Girdėti, kad vieni kalba apie Respublikos suverenitetą, kiti – autonomiją, treti – savarankiškumą . . . Atrodo, nėra visai vieningos linijos?

— Man atrodo, kad visų grupių tikslai yra bendri. Skiriasi tik taktika. Vieni nori eiti sparčiau, kiti lėčiau. Vieni nori tik deklaruoti galutinius tikslus, kiti – žengti realius žingsnius tų tikslų link. Yra, tiesa, ir tokių, kurie deklaruodami tuos šventus tikslus, bevelytų trypti vietoje. Mat prieštaraujantysis bematant prarastų autoritetą, žmonių paramą. Iš esmės skiriasi tik terminologija, o ne tikslai. Linkėčiau ir Jums, brangūs užjūrio broliai, geriau įsiklausyti į Lietuvos žmonių balsus, atskirti tikruosius nuo netikrųjų, mažiau abejoti, tikėti pačios tautos protu ir siekiais. Kartais man atrodo, kad kai kam iš Jūsų yra patogiau surasti mūsuose prieštaravimus (nepriklausomybė, suverenitetas, autonomija) ir tuo pasiteisinti, kad gal dar galima ramiai pagyventi, nežengiant tokių pat reikšmingų politinių ir ekonominių žingsnių, kokius mes žengiame Lietuvoje. Jūsų minimos vieningos linijos aplamai būti negali, jei mes apie demokratinę visuomenę kalbame. O maži nesutarimai netrukdo eiti. Svarbu, kad visi eitume viena kryptimi.

— Kaip žiūri "Jedinstvo" į dabartines Lietuvos pastangas? Ar tai nėra stalininio nusiteikimo žmonės, siekiantys Sovietijos tautų sulydymo rusiškame katile?

—Mano manymu, "Jedinstvo"

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. G. BUSHAS, GRĮŽDAMAS IŠ IMPERATORIAUS Hirohito laidotuvių Tokijo mieste, 40 valandų praleido Beižinge ir penkias valandas Seule. Jo viešnagė Kinijoje buvo susieta su sentimentaliais praeities atsiminimais, nes 1974-75 m. jam teko būti trylika mėnesių JAV atstovu Beižinge. Kinijos premjerui L. Pengui prez. G. Bushas atvežė porą kaubojiškų batų su įrėžtomis JAV ir Kinijos vėliavėlėmis. Premjeras L. Pengas jam ir jo žmonai Barbarai atsilygino dviem Kinijoje pagamintais dviračiais "Skraidantis balandis". Prez. G. Bushas Beižinge susitiko su kompartijos sekr. Ž. Zijangu ir buvusiu vadu D. Ksiopingu. Pokalbiai lietė abi Korėjas, Kambodiją, Izraelį ir arabų šalis. Vienintelio nesklandumo buvo susilaukta prez. G. Busho atsisveikinimo pokylyje, kai policija sulaikė jo pakviestą disidentą astrofizikos prof. F. Ližį, kuris yra laikomas Kinijos Sacharovu. Oficialiai buvo pareikšta, kad pakvietimas buvo nusiųstas be pasitarimo su Kinijos pareigūnais ir jų oficialaus sutikimo. Esą kompartijos sekr. Ž. Ziangas paprašė prez. G. Bushą neįsivelti į žmogaus teisių reikalus Kinijoje. Seule prez. G. Bushas viešėjo tik penkias valandas, bet jis buvo pakviestas tarti žodį P. Korėjos parlamento nariams. Juos jis užtikrino, kad P. Korėjos apsaugai ir toliau bus palikta 42.000 JAV karių. P. Korėjos vyriausybę prez. G. Bushas prašė sumažinti muito užtvaras įvežamiems JAV gaminiams.

Riaušės Venezueloje

Sostinę Karaką ir kitus Venezuelos miestus nusiaubė riaušės, kuriose žuvo apie 500 gyventojų, buvo sužeista 2.000. Dabartinis prez. M. Perezas pirmajame valdymo laikotarpyje 1974-79 m. suvalstybino Venezuelos naftos pramonę ir dalį pelno išdalino darbininkams. Tačiau tokia politika pasiekė liepto galą, kai jis vėl buvo išrinktas prezidentu 1988 m. gruodžio mėnesį. Dabartinė naftos kaina yra nukritusi tarptautinėje rinkoje, Venezuelą slegia $33 bilijonų skola užsieniui. Tarptautinis valiutos fondas pasiūlė $1,5 bilijono paskolą, bet pareikalavo susiveržti diržą ekonominėje srityje. Prez. M. Perezas pabrangino viešą susisiekimą autobusais daugeliu atvejų net 100%. Kelionė iš Karako į Gvareną, seniau kainavusi 12 bolivarų, dabar pabrango iki 32. Šimtu nuošimčių pabranginta ir benzino kaina. Tai skaudžiausiai palietė neturtingus Venezuelos gyventojus, ypač nelegalius ateivius iš Kolumbijos, Ekvadoro ir Peru, kuriuos jau ir anksčiau labai išnaudodavo vietiniai darbdaviai. Tad nenuostabu, kad didesnę pusę suimtų riaušininkų sudarė tie nelegalūs ateiviai. Seniau valdžia padengdavo dalį benzino kainos, įvežamų automobilių ir netgi maisto gaminių. Dabar paskutinius užsienio valiutos išteklius išsėmė skolų padengimas užsieniui, ir prez. M. Perezas tik pavėluotai tegalėjo paskelbti atlyginimų padidinimą, žinodamas, kad bent laikinai teks sustabdyti skolos mokėjimą užsieniui. Įtampa naudojasi opozicinės partijos.

Įtampa Jugoslavijoj

Jugoslavijoje auga politinė įtampa Serbijos respublikos autonominėje Kosovo provincijoje, kurioje gyventojų daugumą sudaro albanai. Serbus jau kelis mėnesius kamuoja įtarimas, kad albanai šią provinciją pietinėje Serbijos dalyje nori prijungti prie kaimyninės Albanijos. Aštuonias dienas trukęs kasyklų darbininkų streikas privertė atsistatydinti Kosovo provincijos partijos vadą R. Moriną ir provincinės sostinės Pristinos kompartijos viršininką H. Azemį su A. Sukrija, kuris yra Jugoslavijos komunistų partijos centro komiteto narys. Šiais jai ištikimais vadais Serbijos respublika norėjo sustiprinti albanų kontrolę Kosovo provincijoje. Jų atsistatydinimas sukėlė masines serbų demonstracijos Belgrade. Demonstracijose dalyvavo pusė milijono serbų, kurių neįstengė nuraminti apie Jugoslavijos vienybę kalbėjęs prez. R. Dzidarevičius. Jie aprimo tik tada, kai į juos prabilo Serbijos respublikos komunistų vadas S. Milosevičius, žadėjęs nubausti albanus Kosovo provincijoje kurstančius kasyklų darbininkus. Įsisiūbavusi serbų minia šaukė: "Milosevičiau, visa Serbija yra su tavimi. Duok mums ginklų ir mes žygiuosim į Kosovą!" Tautinis nerimas vis labiau plečiasi Serbijoje, kuri yra didžiausia Jugoslavijos respublika. B. Tito palikta kolektyvinė vyriausybė vadų keitimosi metodu ima vis labiau braškėti. Centrinė Jugoslavijos vyriausybė į nerimstančią Kosovo provinciją pasiuntė kariuomenės dalinius su tankais ir šarvuočiais. Tokiai jėgos taktikai nepritaria 100.000 peticiją centrinei Jugoslavijos vyriausybei pasirašiusių slovėnų ir albanų demokratiškiausiai nusiteikusioje Slovėnijos respublikoje. Serbai skundžiasi, kad juos autonominėje Kosovo provincijoje persekioja albanai, kurių ten yra 1,7 milijono, o serbų ir montenegrų – tik 200.000.

Šiame numeryje:

Kas ir kieno vardu?
Praeities patirtis turi tarnauti ateities poreikiams

Lietuvai reikia rimtos politinės paramos
Pokalbis su prof. dr. Kazimieru Antanavičiumi

Sunkus kelias į demokratiją
Politinėje veikloje nereikia bijoti kritikos

Permainos Lietuvoje
Mintys iš svarstybų apie dabartinę jos būklę

Karo nusikaltimų įstatymas Australijoje
Netikslumai dr. J. Kuncos straipsnyje

Ją gelbėjo daug lietuvių
Išgelbėtos žydaitės atsiminimai

Ąžuolų randai
Dokumentinė apybraiža, vaizduojanti sibirinius trėmimus

"Nemarioji giesmė"
Lietuvos himno autoriaus pagerbimas romane

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Sunkus kelias į demokratiją

Politinėje veikloje nereikia bijoti kritikos, net ir neužtarnautos

EDITA NAZARAITĖ

Nekūrybingo, despotiško režimo santvarkoje gyvenanti visuomenė per ilgą laiką neišvengiamai praranda svarbius demokratiškumo bruožus: pakantumą kitaip galvojančiam, daugiaplanį mąstymą. Išsivysto paniška kritikos baimė. Todėl šiandien Lietuva sukruvintais keliais eina atgailos vieškeliu į demokratiškesnį rytojų.

Po sausio 10 d. mitingo Kalnų parke, kurį surengė Lietuvos laisvės lyga, kaip iš gausybės rago pasipylė visokie kaltinimai rengėjams. Pats svarbiausias — lietuvių vienybės skaldymas. Barama buvo Lyga ir už Sąjūdžio kritikavimą, už kvietimus nepaklusnumo veiksniams, už maksimalizmą ir atvirą agresyvumą. Visa sunkioji artilerija! Nepalankūs straipsniai pasirodė "Tiesoje", "Vakarinėse naujienose". Gaila, bet jų publikacija dar kartą paliudijo, kad tendencingi vertinimai dar vis madingi. Žurnalistas R. Taraila "Vakarinėse naujienose" rašo: "Klausytojų minia gyvai reagavo į kiekvieno oratoriaus šmaikštų posakį, smagų išsireiškimą, plojo, skandavo." O jau V. Kavaliauskas "Tiesoje" apie tą patį mitingą porino, neva, kad ir kokias daugiareikšmes pauzes darė kalbėtojai, plojimų arba visai nebuvo, arba jie prapliaukšėdavo visai skystai . . .

Šiandien lietuvių vienybė — tai troškimas išvysti savo gimtąją žemę laisvą! Lietuvos laisvės lygos siekiai yra tokie patys, ir lietuvių vienybės ji neskaldo vien tuo, kad siūlo kitokius kelius tikslui pasiekti. Dar ir šiandien lietuvių vienybę kai kurie supranta gana konservatyviai — būtinai pasistatyti naują, bet šiukštu — tik vieną stabą ir vieningai jam linkčioti. Tokiu stabu dabar kai kas norėtų laikyti Sąjūdį. Ir vargas tam, kursai drįs prieš jį pakelti balsą, jį supeikti. Puolama iš vieno kraštutinumo į kitą. Regis, juk taip neseniai lietuvių tauta buvo neregėtai vieninga ir nesusiskaldžiusi: visi vieningai balsavo už dar vieningesnę komunistų partiją, vieningai šlovino "plieninį tėvą", būrėsi į kolchozus ir t.t. Apie tokią vienybę dabar galima tik padūsauti. Tačiau kur toji "vienybė" šiandien atvedė Lietuvą, Pabaltijį, visą Sovietų Sąjungą? Ant smagaus prarajos krašto!

Todėl tokia vienybė, kokia dingojasi dar "neatvėsusiems" stagnacininkams, šiandien nieko nepradžiugintų. Atvirkščiai — džiugu, kad yra Sąjūdis, Laisvės lyga, besikurianti demokratų partija ir kitos grupuotės. Jos dar ilgai mokysis tolerantiškumo viena kitai, tuo pat metu besilaikydamos savo principų. Nėra politikoje nekritikuotinų koncepcijų bei projektų. Be jos ir Sąjūdžio veikla greitai sustabarėtų, kaip kad atsitiko su niekad ir niekur neklystančia komunistų partija. Nereikia bijoti kritikos, į ją, netgi neteisingą ar neužtarnautą, taip pat verta įsiklausyti. Neklystančių politikų istorijoje labai maža, kaip ir genijų mene.

Šiuo metu daugiausia rūgojimų tenka Laisvės lygai, ypač po mitingo Kalnų parke. Bet abu mitingą komentavę žurnalistai pasielgė labai nekorektiškai ir net nusižengė profesinei etikai, nes nė vienu žodeliu neužsiminė apie labai teigiamą, itin konkretų Lietuvos laisvės lygos pasiūlymą — iškelti Pabaltijo klausimą tarptautinėje plotmėje, ir įtraukti buvusias nepriklausomas valstybes į dekolonizuojamų šalių sąrašą. Žinoma, Maskvai — tai akivaizdi ašaka ryklėje, bet ar mūsų kaltė, kad mūsų tautų laisvė kažkam sprangi?

Estijos jaunimas Taline demonstruoja už nepriklausomybę

Lietuvai reikia rimtos politinės paramos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

neverta nei mūsų, nei Jūsų dėmesio. Paskutiniame mitinge prie Sporto rūmų Vilniuje, o ir ankstesniuose jų susibūrimuose bei TV laidose jų kalboms akivaizdžiai stigo logikos, argumentų, sveikos nuovokos. Jiems nepatinka, kad lietuviai savo žemėje nori būti jos šeimininkais, jiems nepatinka, kad lietuviai pagaliau pasidarys lygiateisiai su atklydėliais, kurie per dešimtis metų neišmoko kalbėti lietuviškai, kurie, kaip Jūs taikliai pastebėjote, vis dar siekia "Sovietijos tautų sulydymo rusiškame katile". Jų šūkiuose matyt vis dar tebėra mano ausyse iš vaikystės dienų tebeskambantis posmelis: "Apsistosim, kai raudonu žiedu visa žemė skaisčiai sužydės, tegu tautos vieną himną gieda, visos tautos iš vienos širdies" (ar reikia spėti, kokios širdies?).

Manau, kad tarp žmonių, kurie yra suklaidinti "Jedinstvos" vadų, yra didesnė dalis protingų ir pakančių, todėl greitai tie žmonės turėtų perprasti tikrąsias vadų užmačias ir atsitraukti nuo jų.

— "Tarybinėje Klaipėdoje" pasigirdo balsas, reikalaujantis Klaipėdos kraštą prijungti prie Kaliningrado srities. Ar tai išsišokėlių mintis, ar turi platesnę atramą nelietuvių sluoksniuose?

— Nesu net girdėjęs apie tokias mintis. Jos visai absurdiškos. Pirma, Klaipėdos kraštas yra suverenios Lietuvos dalis. Tai pripažinta net visomis TSRS sutartimis, pradedant nuo 1920 m. Antra, Klaipėdos kraštas dabar yra lietuviškesnis nei praeityje buvo. Šilutėje, Pagėgiuose, Priekulėje, kaimuose daugiau nei 94% lietuvių gyvena. Tik Klaipėda yra smarkokai aprusinta. Vadinasi, galima būtų kelti tik klausimą apie Klaipėdos atskyrimą. Bet, manau, net Klaipėdoje referendumą pravedus ji pareikštų liekanti Lietuvos sudėtyje.

— Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio veikėja Kazimiera Prunskienė yra pareiškusi, jog atėjo laikas telkti Lietuvos ir jos išeivijos pajėgas Lietuvos atgimimui. Ko dabar labiausiai laukiama iš mūsų išeivijos?

— Iš išeivijos, mano nuomone, dabar reikėtų rimtos politinės parlamentinės paramos dėl Molotovo-Ribbentropo (Hitlerio-Stalino) sandėrių pripažinimo negaliojančiais, Lietuvos valstybės tarptautinio statuso atstatymo, pasaulio tautų supratingos paramos mūsų žygyje už Lietuvos suverenumą. Reikia padėti Lietuvos visuomeninėms, politinėms, kultūrinėms ir sportinėms organizacijoms užmegzti tiesioginius ryšius su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis.

Ekonomikos srityje mums pirmiausia reikėtų visose pasaulio šalyse rengti specialistus Lietuvos ūkiui, užmegzti kontaktus su gamybinėmis, komercinėmis, finansinėmis firmomis ir organizacijomis, puoselėti lietuvių ekonominę žvalgybą visame pasaulyje. Reikėtų bandyti įsteigti mišrius Lietuvos ir užsienio lietuvių kooperatinius bankus Europos ir Amerikos valstybėse. Manau, kad būtų gerai įsteigti keletą bendrų fabrikų Lietuvoje, bet vystyti plačią ekonominę veiklą, kol Lietuva nėra ekonomiškai savarankiška, nėra labai prasminga.

— Visi sutinka, kad tautos ryšiai su išeivija yra būtini. Bet ar įmanoma juos normaliai plėsti, kai Sovietų Sąjunga juos varžo, kliudo, cenzūruoja, vis primindama, kad ji yra Lietuvos šeimininkė?

— Sąlygos ryšiams su išeivija palaikyti dabar yra gana palankios (išskyrus ekonominį bendradarbiavimą). Taip, trukdymų ir vilkinimo daug, bet tikriausiai penkis kartus mažiau nei prieš penketą metų. O bendraudami kultūros, mokslo, sporto ir kitose srityse, patys bandysime šalinti tas kliūtis, tobulėsime. Mes prie didesnių kliūčių pripratę, todėl likusiosios nebe tokios baisios.

— Lietuvoje daug rašoma ir kalbama apie tautos atgimimą. Ar jisai reiškiasi tiktai inteligentijoje, tiktai miestuose, ar siekia ir Lietuvos kaimą bei darbininkiją?

— Galima drąsiai tvirtinti, kvietimai į rajonus ir kaimus, laiškai, vieši pokalbiai, masinės akcijos rodo, kad atgimimas apėmė visus gyventojų sluoksnius tiek miestuose, tiek mažuose miesteliuose, tiek kaimuose. 1,8 milijono parašų, protestuojančių prieš TSRS konstitucijos pataisas, Lietuvoje buvo surinkta praktiškai per savaitę. Tai liudija, kad ir kaime efektyviai veikia Sąjūdžio būreliai. Mane patį kandidatu į deputatus iškėlė daugiau kaip šimtas stambių Vilniaus gamyklų. Vadinasi, darbininkai remia Sąjūdžio programą, dalyvauja tautos atkūrimo darbe.

— Koks dvasiškijos vaidmuo dabartiniame atgimimo procese?

— Pirmiausiai dvasiškija pati atgimimo procese įgijo galimybę viešai reikštis, tapo pripažinta tautos dvasingumo ugdymo, moralės stiprinimo jėga. Vyskupai ir kunigai savo žodžiu remia atgimimą, dalyvauja Sąjūdžio veikloje, vienija įvairių pažiūrų Lietuvos žmones.

— Su kokiais įspūdžiais grįžtate Lietuvon iš Kanados?

— Kuo puikiausiais. Niekada nebuvau buvęs už Atlanto. Neįsivaizdavau, kad tiek daug nenutautėjusių ir Lietuvos vardą gerbiančių, taip karštai Lietuvą mylinčių seserų ir brolių pasaulyje turime. Džiaugiuosi, kad Jūs ne tik patys nepamiršote gimtosios kalbos ir savo tikrojo lopšio, bet ir savo vaikus bei vaikų vaikus, kurie jau gimė čia tolimoje svetingoje žemėje, išmokėte lietuviškai ir įkvėpėte meilę Lietuvai, kaip tai Dievybei danguje, kaip pažadėtajai žemei, kaip vilties simboliui.

Visus sutikau savus, nors pirmą kartą matomus žmones, visur jaučiau meilę, supratau, kad per tą meilę ir dėmesį išreiškiama meilė bei dėmesys Lietuvai, pritarimas mūsų darbams ir mintims, pasiryžimas padėti įveikti visus sunkumus dygliuotuose mūsų keliuose į ateities Lietuvą.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

RĖMKIME TAUTOS FONDĄ
aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Canadian Art Memorials Ltd.
76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

A†A
BRONIUI ČEIKAI
staigiai mirus,
žmonai ONUTEI, dukroms, sūnui ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –
B. ir E. Gudinskai,
Simcoe, Ont.

Mielam vyrui ir tėveliui
A†A
BRONIUI ČEIKAI
iškeliavus amžinybėn,
žmoną ONUTĘ, dukteris – BIRUTĘ, IRENĄ ir DANUTĘ, sūnų RIMANTĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

M. Adomavičienė — *B. ir J. Maziliauskai*
M. ir M. Galinaičiai — *I. Urbonas*
I. E. ir P. Jurkšaičiai — *D. ir T. Chewchuk su šeima*

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

A†A
KAZIMIERUI OTTO
mirus,
žmonai VERONIKAI, sūnui ROMUI, marčiai ir vaikaičiams reiškiame nuoširdžią užuojauta –
A. R. G. M. Vaišvilos

MYLIMAI SESUTEI
Lietuvoje mirus,
mūsų mielą draugę PETRĄ JANKAITIENĘ ir jos vyrą nuoširdžiai užjaučiame –
Valė, Jadzė, Nina

Brangiai mamytei
A†A
TERESEI FREIDANKIENEI
į amžinybę iškeliavus,
jos dukrą LIUCIJĄ KUNNAPUU ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –
Nek. Pr. šv. M. Marijos rėmėjų būrelio skyrius Toronte

Kūrėjui-savanoriui
A†A
STASIUI MAČIKŪNUI
mirus,
sūnus – STASĮ, VYTAUTĄ ir LAIMUTĮ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –
Sofija ir Algis Saunoriai — *Gražina ir Jonas Kažemėkai*
Genovaitė ir Petras Breichmanai

A†A
JONUI IGNATAVIČIUI
iškeliavus į amžinybę,
žmoną JADVYGĄ, sūnų ir dukrą su šeimomis bei gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –
D. R. Sondai — *E. V. Sondai*
A. Blauzdžiūnas — *S. R. Blauzdžiūnai*
J. A. Blauzdžiūnai

A†A
JONUI IGNATAVIČIUI
mirus,
žmoną JADVYGĄ su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

A. V. Bubeliai — *E. Mardosienė*
Z. J. Didžbaliai — *N. Merkelienė*
I. V. Ignaičiai — *S. A. Pundžiai*
M. V. Indriai — *L. A. Šeškai*
K. K. Kaminskai — *A. Štuopienė*
L. V. Kolyčiai — *L. A. Strumilai*
B. Lūnas — *M. Žižienė*

PADĖKA
A†A
LEONAS TILINDIS
mirė 1988 m. gruodžio 23 d. Toronte. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

Nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir kitiems Prisikėlimo parapijos kunigams už gedulingas Mišias, lankymą laidotuvių namuose ir už palydėjimą į kapines.

Taip pat dėkoju už giesmes šventovėje sol. V. Verikaičiui. Labai ačiū karsto nešėjams, už atsiųstas gėles, užprašytas Mišias ir visiems prisidėjusiems prie laidotuvių.

Dėkoju savo kaimynams – Duke ir žmonai Mary, Valerijai ir Konstantinui už pusryčių paruošimą. Tegul Jums atlygina Dievas.

Elena Undraitienė ir giminės Lietuvoje

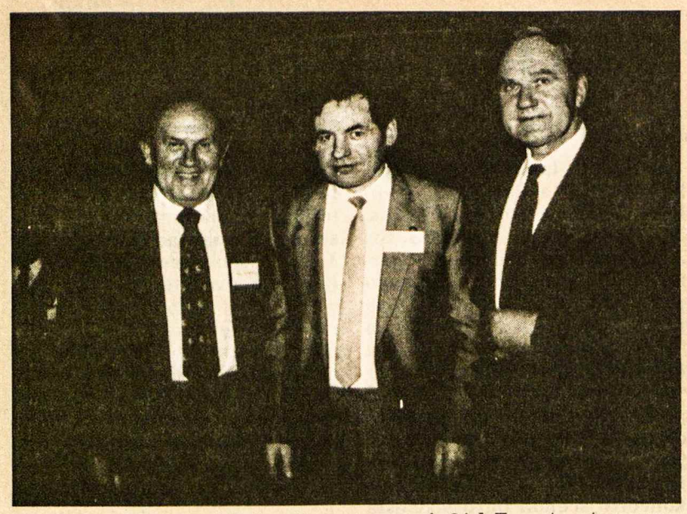

Estijos nepriklausomybės šventės proga vasario 24 d. Toronto estų namuose buvo priėmimas. Nuotraukoje iš kairės: Toronto miesto tarybos narys B. BOYTCHUK, svečias iš Lietuvos dr. K. ANTANAVIČIUS, Estijos garbės konsulas J. HEINSOO

Nuotr. J. Raudkivi

Ją gelbėjo daug lietuvių

"Telšių laikraštis" 1988 m. gruodžio 24 d. laidoje išspausdino lietuvių išgelbėtos žydaitės atsiminimus "Prisimenant 47-ąsias metines". Iš jų matyti, kaip drąsiai lietuviai gelbėjo naikinamus žydus, rizikuodami savo gyvybėmis

Jau penktąjį dešimtmetį kiekvieną gruodžio 24-ąją mūsų tautybės žmonių širdis prislegia skaudūs atsiminimai. Tą dieną, 1941-aisiais, likviduotas Telšių žydų getas.

Neilgai man teko būti Geruliuose, žydų stovykloje. Tačiau tenai siautėjęs žiaurumas neaplenkė ir manęs. Vieną naktį vokiečiai ir jų bendrininkai mus, jaunas mergaites, išvarė šokti "mirties šokio". Vertė suktis ratu ir dainuoti. Girtas fašistas visa gerkle rėkė: "Šneler, šneler!" (greičiau, greičiau) ir grasino pistoletu, – suklupsi – kulka . . . Po to naktimis slapsčiausi nuo budelių, – palįsdavau po čiužiniu, ant kurio gulėjo mano mama ir močiutė.

Geruliuose mane surado Stasys Šereika – buvęs Telšių gimnazijos mokinys, mano mokslo laikų draugas. Ne vieną kartą jis atvažiavo pas mane dviračiu, vaišino motinos įduotais sumuštiniais su sūriu. Pasiaukojantys jo apsilankymai nušviesdavo mano liūdną dalią tarsi aušrinė, – suteikdavo jėgų ir tikėjimo. Aš supratau, kad ne visi lietuviai neteisingi, žiaurūs.

Rugsėjo 1-ąją mus visas išvarė į aikštę ir suskirstė pagal amžių. Aš patekau į grupę (nuo penkiolikos iki trisdešimties metų), kurią išrikiavo eiti į Telšius, į rengiamą žydų getą. Jaunesnes ir vyresnes paliko Geruliuose. Motinos buvo atskiriamos nuo dukterų, dukterys – nuo motinų. Plyšo širdis net iš šalies bereginčiam, kaip nuo jaunutės mamos atplėšia pirmagimę aštuonių mėnesių dukrytę. Sielvarto ašaros, aimanos, beviltiškas šaukimasis viešpaties pasigailėjimo . . . Maldavimai leisti likti drauge artimiausiems žmonėms nesujaudino beširdžių kankintojų. Nebetikėjome pasakymu, jog mus išsiunčia "sveikatos patikrinti". Per kelis mėnesius atsiskleidė tikrasis fašistų veidas. Jau buvome patyrusios tėvo ir senelio, brolio ir vyro netektį. Į klausimą "Už ką?" atsakymas būdavo vienintelis "Esi žydas".

Kai mus perkėlė į Telšių getą, Geruliuose buvo supiltas milžiniškas (120 žingsnių ilgio) kapas, priglaudęs 4500 klaikiai užgesintų mūsų tautiečių gyvybių . . .

Lapkričio 1-ąją iš Telšių geto mane pasiėmė pas save, atseit, darbams minėtojo mano mokslodraugio Stasio tėvai – Antanas ir Zuzana Šereikos. Moterys išlydėjo klausimu: "Ar nors kiek supranti, o kokia esi laiminga"? Deja, šito tuomet dar nesuvokiau . . .

Toje puikioje šeimoje tėvai mane laikė mylima dukterimi, o trys jų sūnūs – seserimi.

Netikėtai mano klasės draugė Julė Uznytė (dabar Zarasų rajone mokytojaujanti J. Čiegienė) įspėjo Stasį, kad vokiečiai vėl man "patikrins sveikatą". Stasys, – tuomet aštuoniolikmetis jaunuolis, – pasiryžo gelbėti.

Gruodžio 23-osios dienos vakarą tamsiomis Telšių miesto gatvėmis (karo metu gatvėse šviesos nedegdavo) pro pat vokiečių budinčius kareivius, labiausiai man atsidavusių draugų Stasio ir Julės lydima, skubėjau į nežinią. Nė nenujaučiau, kad laukia treji kupini baisaus nerimo metai.

Geto budintysis buvęs atėjęs pas Šereikas manęs parsivesti, bet neberadęs.

Porą dienų palaikę savo namuose, Tallat-Kelpšos išgabeno mane į Buožėnų kaimą pas Zenoną ir Liudvelę Jaruckius, kurie gyveno vargingai, viename kambarėlyje. Gruodžio 24-26 dienos, kai mūsiškius šaudė Rainių miškelyje, mano naujiesiems globėjams buvo labai nejaukios. Tuoj pat išdangino jie mane į daržinę, šiaudais apkłojo. O šaltis tada spaudė iki 30 laipsnių. Šeimininkai keliskart per dieną atnešdavo karštų plytų, kad aš galėčiau pasišildyti. Dėkojau jiems su ašaromis už šilumą. "Mūsų malda, kad išsigelbėtum, dar karštesnė", – atmenu man pasakytus žodžius. Po kokio mėnesio, atėjus ramesniam metui, mane vėl įsileido trobon. Kampe pastatė spintą, už kurios ir lindėdavau.

Po karo išgirdau, jog anomis gruodžio dienomis Rainiuose buvo sušaudyti 4000 mano bendrataučių . . .

Mėnesį prasislapsčiusi Buožėnuose, atgal sugrįžau pas Tallat-Kelpšas, kurie rūpinosi manimi iki pat karo pabaigos, nors dėl nuolatinio pavojaus, gresiančio man ir mano gelbėtojams, turėjau vis kaitalioti savo slaptavietes. Kur tiktai nebūta – Užventy ir Laukuvoje, Nevarėnuose ir Šarnelėje, kur mane globojo poeto Vytauto Mačernio namiškiai . . .

Ilgas sąrašas susidarytų iš pavardžių tų tauriųjų žmonių, vardan manosios gyvybės rizikavusių pačiu savimi ir savo šeima. Jau trisdešimt septintus metus, žengdama Varnių gatvėmis į vidurinę mokyklą, jaučiuosi laiminga, galėdama mokyti ir auklėti lietuvių vaikus.

Su savo jaunystės metų draugė Julija susirašinėju, aplankome viena kitą. Prieš trejetą metų buvau nuvykusi į Vokietijos Federacinę Respubliką pas kitą brangų draugą Stasį, trokšdama išreikšti beribį dėkingumą, užrišau jam tautiniu raštu išaustą Lietuvos laukuose užauginto lino juostą. Stasys – gydytojas, aukštos kultūros žmogus, mylintis tėviškę ir nuoširdus žydų bičiulis. Jo broliui Vytautui šiemet Čikagoje bučiavau rankas . . . Jis labai domėjosi Telšiais. Iki širdies gelmių buvau sužavėta jų šeimų svetingumu. Lietuvos atgimimo laikotarpiu prabylame apie pagarbos vertus talentinguosius lietuvių išeivius. Aš gi nusilenkiu brolių Stasio ir Vytauto Šereikų žmogiškumui, kurį laikau didžiausiąja vertybe.

Dora Tallat-Kelpšienė
Varnių vidurinės mokyklos mokytoja

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Permainos Lietuvoje

B. STUNDŽIA

Mintys iš 1989 m. vasario 12 d. simpoziumo

Toronto Lietuvių Bendruomenės valdyba ir Lietuvių namų kultūrinė komisija, š. m. vasario 12 d. suruošė simpoziumą apžvelgti įvykius Lietuvoje ir aptarti, kokią paramą Lietuvai galima pasiūlyti ir kokios ji ten laukia.

V. Kulnys LN kultūrinės komisijos pirmininkas pradėjo simpoziumą trumpai apžvelgdamas sovietų sąjungos politiką nuo II D. karo iki mūsų dienų. Po Stalino mirties sovietinis režimas pamažu švelnėjo, bet ekonominė padėtis nedaug pasitaisė. Gorbačiovas pamatė, kad taip tvarkytis toliau negalima, todėl paskelbė persitvarkymo ir atvirumo politiką, padarė nuolaidą Vakarams. Ryšium su tuo Lietuvoje gimė Persitvarkymo sąjūdis. Viešai pradėjo veikti Laisvės lyga ir kiti tautiniai judėjimai.

Simpoziume pirmas kalbėjo dr. V. Samonis, York universiteto dėstytojas. Sovietų Sąjungos ekonomija yra blogoje būklėje ir ne iš gero ieškoma išeities. Bandoma iš centralizuotos sistemos pereiti į laisvesnę. Tas perėjimas bus nelengvas ir užtruks ilgesnį laiką, nes yra stabdomas biurokratinių jėgų, kurios nenori prarasti savo turimų šiltų vietų ir galios. Dirbančiuosius nėra kuo paskatinti, tad neturi noro jie dirbti. Ekonomistė Zaslavskaja rado, kad 1-2% norinčių žemės yra Rusijoje ir apie 5% Baltijos kraštuose.

Centras, sovietijoje panašiai kaip kariuomenėje štabas, nustato bendras užduotis, kiek ir ko pagaminti, įmonėmis paskiria žaliavas, nustato kainas ir pasiima pelną. Iš tikrųjų centras nežino, kur kam ko trūksta. Neturėdamas informacijos centras negali vairuoti ekonomijos. Praktiškai yra neįmanoma tokioje didelėje šalyje surinkti reikiamą informaciją, todėl kiekvienoje vietoje trūksta įvairių gaminių.

Gamyba turėtų priklausyti nuo paklausos, rinka nuo kainų, kurios taip pat turėtų priklausyti nuo pasiūlos. Komandinis ekonomijos tvarkymas praktikoje pasirodė neveiksmingas, tad ieškoma išeities, bet, kol Sovietų Sąjungoj gyvenimas pagerės, užtruks kelios dešimtys metų.

S. Ginaitė, dirbusi Vilniaus, o dabar profesoriaujanti York universitete, klausė, kokios yra galimybės Baltijos tautoms išsikovoti ekonominę nepriklausybę? Lietuvos pasiūlymai kaip ekonomiškai persitvarkyti Maskvai nebuvo priimtini. Taip pat tų pasiūlymų nepalaikė kitos respublikos ir apie juos neigiamai atsiliepė rusų ekonomistai. Pasiūlymas buvo, kad Lietuvoje esančios įmonės, žemė ir jos turtai, bankai, taip ir transportas taptų respublikos nuosavybe. Buvo užsiminta ir dėl biudžeto sudarymo. Atrodo, kad sąjunginės ministerijos nėra linkusios atsisakyti nuosavybių respublikose.

Ekonominiai projektai Lietuvoje dar nėra visai išbaigti, kaip kad tai nėra padaryta ir sąjunginiu mastu. Kalbant apie ekonominį persitvarkymą Sovietų Sąjungoje, Lietuvai būtų trys galimybės. Pirmasis atvejis būtų prisitaikyti prie ekonominės reformos visoje sąjungoje: kainų peržiūrėjimas, infliacijos stabdymas ir atsisakymas nuo centralizuoto fondų skirstymo. Tai reiktų priimti ką Maskva siūlo: perimti lengvąją ir statybinių medžiagų pramonę, prekybą, žemės ūkio gamybos įmones ir pereiti nuo per didelio centralizavimo prie rinkos paklausos.

Antroji galimybė būtų gal radikalesnė, bet veiksmingesnė: nelaukti potvarkių iš Maskvos ir patiems organizuoti ekonomiją. Tam reikia parengti programą ir palaipsniui ją vykdyti. Šiai galimybei įgyvendinti reikia politines drąsos ir lankstumo. Tokią reformą reikėtų Maskvai siūlyti kaip išimtinį ekonominį eksperimentą. Trečias atvejis, jei visos trys Baltijos respublikos gautų specialų statusą, kaip pavyzdžiui Kvebeko provincija Kanadoje.

Kelias į ekonominę nepriklausomybę yra sunkus, nes Lietuva neturi žaliavų, kuro, gamybos kokybė prasta ir negalėtų konkuruoti su užsienio įmonėmis. Su reforma negalima skubėti, reikia veikti planingai. Reikėtų kviesti Lietuvos ekonomistus į JAV ir Kanados universitetus pasitobulinti ir susipažinti daugiau su ekonomija praktikoje. Estai gauna daug pagalbos iš Suomijos ir Švedijos. Jie netoliese turi užnugarį. Lietuviams tas užnugaris yra toliau, bet prie gerų norų galėtume atvykstančius ekonomistus čia kurį laiką remti.

Dr. R. Vaštokas, antropologas, Trento universtieto profesorius, pažymėjo, kad Pabaltijo įvykiai buvo Maskvai staigmena, nes jie nesitikėjo tokio tautinio pakilimo. Įdomūs buvo Jakovlevo ir Arbatovo pareiškimai. Jų nuomone, daugelis Baltijos kraštų reikalavimų yra nerealistiški. Prilygino šias valstybes su JAV valstijoms arba Kvebeku Kanadoje. Dar vis tvirtinama sena pasaka apie savanorišką Baltijos valstybių įsijungimą į Sovietų Sąjungą.

Dabar leidžia Sovietų Pabaltijyje garsiau kalbėti, kad Vakarai susidarytų geresnę nuomonę, bet stengiasi ir nuteikti, sakydami kad visą triukšmą kelia tik nacionalistai, kaip kad Š. Airijoje ar Belgijoje.

Panašią giesmelę traukia ir Lietuvoje gyvenančių rusų susivienijimas "Jedinstvo", kuriam nepatinka, kad lietuvių kalba paskelbta valstybine.

Kun. G. Kabašinsko iš Kauno pranešimas. Tėvai buvo ištremti į Sibirą, pats dėl religinių įsitikinimų išstumtas iš Politechnikos instituto. Lietuvoje visur viešpatavo baimė, kultūrinių vertybių naikinimas ir tautiškumo slopinimas. Įmonėse daug kas gaminama ir našumas bus bene didžiausias Sovietų Sąjungoj. Kol kas ekonomijoje nesimato prošvaisčių; geriau sekasi kultūrinėje ir tautinėje srityje.

Politinėje srityje Lietuvos laisvės lyga yra radikalus sąjūdis, nenurodantis būdų nepriklausomybei atgauti. Dabar stipriausia politinė jėga yra Persitvarkymo sąjūdis, labai rusų nemėgiamas, todėl pagal senus papročius jie stengiasi šmeižti, sakydami, kad Lietuva yra fašistų kraštas. Atsikirsdamas Sąjūdis siunčia į Rusiją visokiems veikėjams ir žurnalistams savo paruoštą informaciją.

Lietuvoje keičiasi požiūris į tikėjimą ir kunigus. Grąžinta eilė bažnyčių ir ryšium su Vilniaus kraštu keliamas bažnytinės provincijos sutvarkymo klausimas.

Švietimo srityje kuriama tautinė mokykla. Iš viso 1988 metais per trumpą laiką daug kas Lietuvoje pasikeitė. Dar daug reikia nuveikti. Labai praverčia užsienio lietuvių pagalba, ypač įvykių garsinimas pasaulio spaudoje.

J. Kuraitė-Lasienė, išklausius visus pranešimus, padarė išvadą, kad mūsų pareiga yra remti Persitvarkymo sąjūdį ir tautinį atgimimą Lietuvoje. Mūsų pagalbos niekada nebus perdaug.

Simpoziumą uždarė KLB Toronto apylinkės pirmininkas R. Strimaitis.

Tautiškumas ir tikėjimas Lietuvoje

Anglijos laikraščiai, ypač dienraštis "The Independent", dabar skiria labai daug dėmesio, kas šiuo metu vyksta Lietuvoje. Minėto dienraščio korespondento Rupert Cornwellio platus raportažas iš Vilniaus buvo išspausdintas to laikraščio vasario 6 d. laidoje. Jame smulkmeniškai aprašomos Vilniaus katedros grąžinimo iškilmės, kai 5000 tikinčiųjų mėgino įeiti katedros vidun ir dvigubai daugiau žmonių klausėsi garsiakalbių lauke. 39 metai išniekinimo! Katedra pradžioje buvo paversta garažu, o 1956 m. tapo meno galerija. Žurnalistas pastebi, kad katedra, karaliaus Mindaugo pastatyta XIII š., pagaliau grįžo tikintiesiems jos savininkams ir kad vysk. Julijonui Steponavičiui, išbuvusiam 27 metus beteisiu tremtiniu, – tai buvo tikrai jaudinantis momentas. Ypač prisimenant tą dieną, kai Stalino tankai apsupo katedrą ir jų kareiviai nuplėšė šventųjų statulas nuo katedros priekinio fasado.

77 metų vyskupui nebuvę lengva kvėpuoti, nes dar buvo labai stiprus dažų ir politūros kvapas. Pasišventėlių būrys be atlyginimo sunkiai dirbo 48 valandas be pertraukos ir vos spėjo katedros atnaujinimą laiku užbaigti. Tikintieji pasirašė peticijas, reikalaujančias atstatyti religinį auklėjimą, Stalino uždraustą 1948 metais.

Tikėjimas ir politika Lietuvoje eina kartu ranka rankon. Su religiniu atsinaujinimu iškilo ir Sąjūdis. Sąjūdžio kandidatai grasina nugramzdinti partijos kandidatus kovo mėnesį įvykstančiuose sovietų parlamentiniuose rinkimuose, kuriuose Lietuvai numatytos 42 vietos. Spėliojama, kad net pirmasis partijos sekretorius Algirdas Brazauskas gali pralaimėti. **Kor.**

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2
SUTVARKOM dokumentus iškvietimui giminių iš Lietuvos arba jums privačiai ten apsilankyti.
PALAIKOM ryšius su kultūriniais vienetais, ansambliais Lietuvoje.
IŠRŪPINAM iškvietimus meninėms grupėms apsilankyti – koncertuoti Lietuvoje.
Šiais ar visais kitais reikalais, kreipkitės į
Stefą ar **Algį Medelius**, vakarais **tel. (416) 434-1847.**

Simpoziumo paskaitininkai ir organizatoriai vasario 12 d. Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės pirmoje eilėje: V. KULNYS, dr. G. BIJŪNIENĖ, J. KURAITĖ-LASIENĖ, dr. S. GRINAITĖ, B. STUNDŽIA, antroje eilėje: dr. R. VAŠTOKAS, kun. G. KABAŠINSKAS, dr. V. SAMONIS, G. PROCUTA, B. MACKEVIČIUS, K. BUDREVIČIUS, S. VARANKA

Nuotr. St. Dabkaus

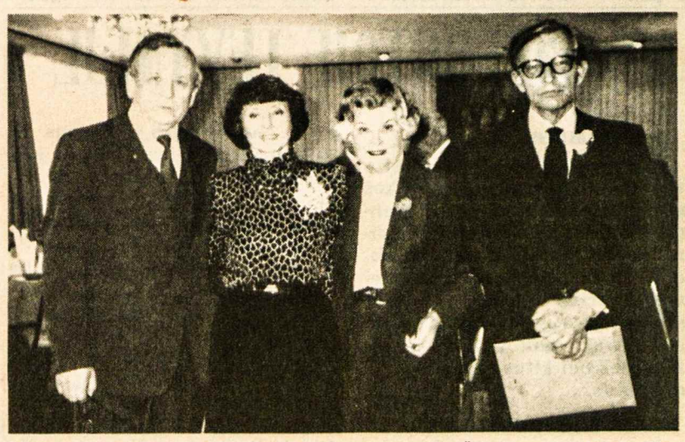

Lietuvos atstovas St. Lozoraitis Vašingtone ir prie Šv. Sosto pasakė pagrindinę kalbą lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbime Čikagoje. Pagerbimą organizavo Amerikos lietuvių tautinė sąjunga. Nuotraukoje iš kairės: dr. L. KRIAUČELIŪNAS, D. LOZORAITIENĖ, I. KRIAUČELIŪNIENĖ, ST. LOZORAITIS jn.

Nuotr. I. Kriaučeliūnienės

Karo nusikaltimų įstatymas Australijoje

Netikslumai dr. J. Kuncos straipsnyje

J. RUBAS

"T.Ž." 1988 m. 4 nr. buvo išspausdintas dr. J. Kuncos straipsnis "Karo nusikaltėliai Australijoje", kuris yra ne tik tendencingas, iškraipantis faktus, bet ir nepagrįstai apkaltina Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybą bei Australijos baltų tarybą. Liūdna ir skaudu, kad dr. J. Kunca, kuris savo gabumus galėtų panaudoti mūsų bendruomenės labui, griebiasi melo ir dezinformacijos apjuodinti demokratiškai išrinktus ir bendruomenei pasišventusiai dirbusius jos atstovus. Deja, tai jau nebe pirmas toks dr. Kuncos piktnaudžiavimas mūsų spauda. Į tai privalu atsakyti.

Pirmiausia, norime atitaisyti keletą klaidingų tvirtinimų ir nutylėjimų, kurie, kartu paėmus, netiksliai ir tendencingai pristato neseniai Australijos parlamente priimtą Karo nusikaltimų įstatymą (War Crimes Amendment Act 1987) ir Australijos etninių bendruomenių pastangas originalų šio įstatymo projektą radikaliai pakeisti.

Prasidėjus 1986 m. spaudos ir radijo kompanijai Australijoje apie tariamuosius nacių karo nusikaltėlius, pirmieji ėmėsi darbo ne lietuviai, kaip teigė dr. Kunca, o ukrainiečiai. Jie įteikė išsamų pareiškimą valdžios sudarytai komisijai tiems klausimams tirti (Menzies Commission). Lietuviai pradėjo veikti su Australijos Lietuvių informacijos biuro pranešimu spaudai ir 1986 m. gale įvykusiame krašto tarybos suvažiavimo kreipimusi į Australijos vyriausybę su prašymu, kad planuojami Karo nusikaltimų įstatymo (War Crimes Act) pakeitimai užtikrintų, jog tariamųjų karo nusikaltėlių bylos būtų sprendžiamos Australijos teismuose, griežtai laikantis šių teismų procedūros.

Neteisingas dr. Kuncos tvirtinimas, kad kaltinamųjų gynėjai negalės prieiti prie įrodomosios medžiagos ir prie liudininkų, esančių už geležinės uždangos. Pagal Australijos teismų procedūrą, visa įrodomoji medžiaga ir liudininkai turi būti lygiai prieinami tiek prokuratūrai, tiek gynybai. Pagal tą pačią procedūrą, visi liudininkai turi asmeniškai dalyvauti teisme ir tik išimtinais atvejais teisėjas leidžia priimti liudijimą už teismo akių. Tokiems liudijimams paprastai teismas teikia mažesnį svorį, arba gali visai juos atmesti. Taip pat priimtame Karo nusikaltimų įstatyme įvestas pakeitimas, pagal kurį teisėjas gali sustabdyti teismo procesą ir kaltinamąjį paleisti, jeigu jo advokatas negali prieiti prie įrodomosios medžiagos ar liūdininkų, reikalingų jo gynybai.

Taip pat netikslus dr. Kuncos tvirtinimas, kad "valdžia atsisakė padengti kaltinamųjų gynybos išlaidas". Kiekvienas apkaltintasis turi teisę prašyti finansinės paramos padengti gynybos išlaidoms. Ar jis tą paramą gaus, ar ne, nuspręs Attorney-General, atsižvelgdamas į kaltinamojo finansinę padėtį. Jei prašymas finansinės paramos būtų atmestas, Attorney-General privalo abiems parliamento rūmams pristatyti paaiškinimą, dėl kokios priežasties parama nebuvo duota. Kad valdžia numato išleisti nemažas sumas pinigų, tokiai paramai, galima spręsti iš to, jog papildomos sumos yra paskirtos teisinės pagalbos fondams visose valstijose.

Juokingas yra šis dr. Kuncos tvirtinimas: "Lietuvių priverstas Australijos teisingumo ministeris L. Bowen pareiškė, kad sovietinėje okupacijoje įvykdyti žmonių žudymai bei trėmimai yra laikomi karo nusikaltimais". Lietuviai, kurie Australijoje sudaro 0.08% gyventojų skaičiaus, neturi jokios galimybės "priversti" Australijos vyriausybės ministerį ką nors daryti ar nedaryti. Prie anksčiau minėto įstatymo pataisymo privedė visų baltiečių bendruomenių politinė akcija tiesiogiai ir per Baltų tarybą, opozicijos parlamentarus (ir, reikia manyti, patį ministerį), kad neįtraukus bolševikų padarytų nusikaltimų į įstatymų apimtį, būtų pažeisti pagrindiniai teisingumo principai.

Suminėti netikslumai ir faktų iškraipymai, nors apgailestautini ir neverti rimto korespondento, nublanksta prieš straipsnio gale įterptą grubų tvirtinimą: "Kai Melburno, Adelaidės ir Sydnėjaus valdybos stengėsi atkreipti australų dėmesį į šio įstatymo nepriimtinumą, ALB krašto valdyba ir Baltiečių federacijos taryba tarėsi su žydų atstovais ir pasirašė susitarimą, reikalaujanti įvesti tokį įstatymą Australijoje".

ALB Krašto valdyba niekuomet nesitarė su žydų atstovais ir nepasirašė jokių sutarčių su žydų ar kokių kitų bendruomenių atstovais. Tvirtinti, kad ALB krašto valdyba reikalavo įvesti tokį įstatymą ir sudarinėjo sutartis su žydų bendruomene yra absurdiškas melas. Dr. Kunca gerai tai žino. Liūdna tik, kad mūsų spauda, nepatikrinusi faktų, suteikia tokiems melams plačią cirkuliaciją.

Red. pastaba. Su šiuo straipsniu gautas ir buvusios ALB krašto valdybos laiškas, pasirašytas visų penkių jos narių, kuriame išreikštas protestas prieš kai kuriuos dr. J. Kuncos straipsnio tvirtinimus. Apgailestaujame paskelbtus netikslumus ir kartu primename, kad redakcijai neįmanoma patikrinti visus bendradarbių faktus, kurie pateikiami savaitraščio straipsniuose. Toks tikrinimas padarytų savaitraščio redagavimą neįmanomą. Tenka pasitikėti bendradarbių sąžiningumu, nors ir jis neapsaugo nuo klaidų.

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KERAMIKOS DIRBINIAI

Jau kelintus metus Panevėžio stiklo fabrike veikia keramikos skyrius, kuriame kasmet rengiami Lietuvos keramikų seminarai, ruošiami darbai parodoms ir atminimų dovanos. Šiemet fabriko keramikai pagal savo projektus pradėjo gaminti šviestuvus, saulės laikrodžius, žvakides bei kitus keramikinius dirbinius.

LENKIJOS KONSULATAS

Tūkstantinė minia vasario 1 d. Černiachovskio aikštėje pasisakė prieš Lenkijos konsulato atidarymą Vilniuje. Lietuvius išjudino pasklidę gandai, kad Lenkijos konsulas jau gyvena ir dirba Vilniuje. Kalbėtojai audringai aiškino, ko lietuviai netektų, kiek skriaudų patirtų, jeigu toks konsulatas atsirastų. Netgi buvo siūlymų Lenkijos konsulato klausimu pravesti referendumą, nors Lietuva dar neturi referendumo įstatymo, jam reikalingų taisyklių. Lietuvos užsienio reikalų ministeris V. Mikučiauskas patvirtino, kad Lenkija nori konsulato Vilniuje ir kad šis klausimas buvo svarstytas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijoje. Pasak V. Mikučiausko kol kas Lenkijos konsulato Vilniuje nebus. Esą ankstesnieji Lietuvos vadovai konsulatui pritarė, o dabar situacija yra pasikeitusi. Dėl jos bus vengiama skubotų sprendimų.

NAUJAMETINIAI POKŠTAI

Naujųjų 1989 m. sutikimas ne visiems buvo linksmas Lietuvoje. Kai kuriems naujametiniai pokštai baigėsi skaudžiomis nelaimėmis. Klaipėdos jūreivystės mokyklos kursanto Edvardo Malinausko rankose sprogo jo paties pasigamintas sprogstamasis įtaisas. Sunkiai sužeistas vaikinas mirė ligoninėje. Sužalotas rankas ir nudegimus ligoninėje gydosi kitas klaipėdietis — "Sirijaus" elektrikas Romualdas Polenskis, įtaisą susprogdinęs neblaivus. Panaši nelaimė ištiko ir tris profesinių mokyklų moksleivius Raseiniuose, žaidusius su savadarbiais sprogstamais įtaisais. Jie taip pat gydosi ligoninėje. Nuostolių padarė signalinės raketos. Į kauniečio Algio Juozaičio butą pro langą įskridusi raketa sudaužė porą krištolinių vazų, apdegino baldus ir kilimą, padarydama apie 1.500 rublių nuostolio. Vilniaus Sudervės gatvėje signalinė raketa pramušė namo langą, uždegė virtuvės užuolaidas. Gerai, kad šeimininkas buvo namie ir užgesino beprasidedantį gaisrą. Signalinė raketa pro langą įskriejo ir į "Žėručio" parduotuvę Vilniuje. Tą naktį visoje Lietuvoje gerokai pagausėjo žmonių apiplėšimai ir įsilaužimai į namus.

SVEČIAI IŠ ARMĖNIJOS

Lietuva priglaudė kelias grupes armėnų, lėktuvais ir traukiniais atgabentų iš žemės drebėjimo nusiaubtų Spitako, Leninakano, Kirovakano vietovių. Atvykusiųjų eilėse buvo daug vaikų su tėvais arba giminaičiais. Armėnai apgyvendinti profilaktinėse Nemenčinės, Vilniaus ir Kauno sanatorijose. Kauno keturiasdešimt trečiojoje vidurinėje mokykloje atidarytos trys naujos klasės, kurias užpildė 40 armėnų vaikų. Mokyklos pedagogė Aldona Tautkevičiūtė praneša, kad tuo tarpu armėnams dėstomas tik piešimas, darbeliai, bendros disciplinos. Labai trūksta armėnų kalba galinčių dėstyti mokytojų. Laisvu laiku talkon pažadėjo ateiti armėnai studentai iš Kauno politechnikos ir medicinos institutų. Vienas tėvų grįžo Armėnijon atvežti vadovėlių. Sekmadieniais gamtinės nelaimės ištiktus armėniukus ir jų tėvus kviečiasi kauniečių šeimos. Šia proga reikia priminti, kad Armėnijoje žuvo du į gelbėjimo darbus nuvykę Lietuvos atstovai — vilnietis Gediminas Janušauskas, aktyvus Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio narys, ir dailidė Leonidas Anikinas iš Ignalinos. Vilnietį mirtinai sužeidė apsivertusi pastato plokštė, ignalinietį, išlipusį iš sustojusio traukinio, nutrenkė virš galvos pakibęs 27.000 voltų elektros laidas.

AIDS VIRUSAS KLAIPĖDOJE

Pasaulyje dabar daug rašoma ir kalbama apie AIDS virusą, vadinamą imuniteto deficito sindromu. Klaipėdos odos ir venerinių ligų dispanserio vyr. gydytojas Leonas Šleinius "Tiesos" 1988 m. spalio 30 d. laidoje patvirtino Lietuvoje paskleidusią žinią, kad AIDS virusas pasiekė Klaipėdą. Tikrinant ligonių kraują, viename analizei paimtame nedideliame kraujo kiekyje buvo aptikti AIDS antikūniai. Juos patvirtino ir centrinis Sovietų Sąjungos epidemiologijos tyrimo institutas Maskvoje, turintis AIDS laboratoriją. Gydytojas L. Šleinius, neatskleisdamas pavardžių, pasakoja: "Vidutinio amžiaus vyriškis gydėsi Klaipėdos miesto ligoninėje. Skundėsi silpnumu, viduriavo, neteko daug svorio. Panašūs ir AIDS požymiai. Pablogėjus sveikatai, buvo perkeltas į kitą palatą, kur susikivirčijo su kaimynu, ir tas, čiupęs peilį, mirtinai jį sužalojo. Tardymo metu išaiškėjo, jog žudikas — psichinis ligonis. Paguldytas į psichoneurologinį dispanserį, po savaitės ir jis mirė nuo ūmaus plaučių ir širdies kraujagyslių nepakankamumo. Prokuratūra, išnagrinėjusi visas aplinkybes, baudžiamąją bylą nutraukė. Uostamiestyje gyvena merginos, susikūrusios 'savąjį moralės kodeksą', kuris labai priimtinas užsienio jūreiviams..." Klaipėdoje kasmet apsilanko apie 10.000 užsienio jūreivių, atplaukiančių ir iš tų kraštų, kuriose AIDS jau paguldė daugybę žmonių. Tokios merginos gali tapti AIDS viruso skleidėjomis. Lig šiol profilaktiškai ištirta 42.000 Lietuvos miestų gyventojų. Diagnozės jiems teko laukti kelis mėnesius, nes kraujo serumas siunčiamas į Maskvą. Mat pati Lietuva neturi savarankiško AIDS tyrimų centro, aprūpinto kompiuteriais, šiuolaikine diagnostikos aparatūra. **V. Kst.**

KLB kultūrininkės visuomenininkės 1988 m. premiją G. DUMČIŪTEI-BREICHMANIENEI per Vasario 16-sios minėjimą Hamiltone vasario 12 d. įteikė KLF įgaliotinis J. PLEINYS (kairėje) ir KLB kultūros komisijos pirm. R. LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ (dešinėje). Premijos mecenatas Kanados lietuvių fondas

Hamilton, Ontario

GENOVAITEI BREICHMANIENEI šiemet buvo paskirta kultūrininkės-visuomenininkės premija, kuri kasmet Kanadoje skiriama kuriam nors ypatingų nuopelnų lietuviškos veiklos darbuotojui. Hamiltone tokią premiją gauna jau antras lietuvių veikėjas. Prieš aštuonerius metus šia premija buvo apdovanota mūsų "Aukuro" vadovė Elena Kudabienė už savo teatrinį ir visuomeninį darbą.

G. Breichmanienės didžiausi nuopelnai yra jos jau beveik 40 metų nenuilstanti veikla su tautinių šokių grupe "Gyvataras", o taip pat ir talkinimas išeivijos tautinių šokių šventėms, kur pačiai dviejose teko ir vadovauti. Ji yra didelė lietuvių tautinių šokių puoselėtoja, įsijungusi į tautinius šokius jau nuo gimnazijos, studentavimo ir Vokietijos stovyklų laikų. O dabar išeivijoj pilnai tam pasišventusi. Tautinių šokių reikalais ji daug yra rašiusi lietuviškoj spaudoj, daug kovojusi už autentišką mūsų tautinį drabužį, pravedusi daugelį tautinių šokių kursų ir su savo "Gyvataro" šokėjais pavažinėjusi beveik visus kontinentus. Gerai, kad KLB krašto valdyba atkreipė dėmesį į tą asmenį, kuri to atžymėjimo jau seniai buvo verta. Žymenį įteikė Hamiltone per Vasario 16 minėjimą KLB kultūros komisijos pirm. R. Lukoševičiūtė-Kurienė, trumpai apibūdindama G. Breichmanienės nuopelnus. Hamiltoniečiai buvo nudžiuginti šia žinia, ir publika kultūros komisijos primininkei ir "Gyvataro" vadovei G. Breichmanienei entuziastingai paplojo. **K.M.**

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI a. a. Jono Meškausko atminimui aukojo: $25 – St. S. Rakščiai; $20 – S. J. Pyragiai, E. V. Sakai, Br. Steponavičius; $15 – A. Didžbalienė.

A. a. Vinco Narkevičiaus atminimui: $25 – J. Bajoraitis, St. Dalius; $20 – D. M. Jonikai, J. Stankus, E. Apanavičius, Z. Stanaitis, A. Liaukus, L. Pliura, J. Kažemėkas, P. Z. Sakalas, P. Armonas, V. Seniūnas, E. Bersėnienė, S. J. Pyragiai, B. Šilgalienė, P. Šidlauskas, A. M. Garkūnai, E. E. Kudabai, A. Mingėla; $15 – A. Maksimavičius, R. J. Pleiniai; $10 – P. Šiūlys, V. Grikietis, Z. Čečkauskas, A. Didžbalienė, J. Paškevičienė, A. Bungardienė ir Br. Steponavičius.

A. a. Vincas Narkevičius porą savaičių prieš mirtį padidino savo įnašą KLF, paaukodamas $200.

A. a. Povilo Savicko mirties atminimui jo žmona Ona Savickienė KLF aukojo $500.

Visiems aukotojams nuoširdi padėka. ***KLF***

KLB ŠALPOS FONDUI Hamiltono skyriaus komitetas su tautiečių pagalba supakavo 41 siuntinį dėvėtų drabužių apie 500 kg ir pasiuntė Lenkijos lietuviams. Komitetas nuoširdžiai yra dėkingas už talką ir pakavimą siuntinių: K. L. Meškauskams, Ald. Apanavičienei, B. D. Mačiams, P. Krivinckienei, V. Blaudžiui, A. Grajauskui ir D. Stukui. Nuoširdi padėka P. Vaitiekūnui, kuris sunkvežimiu padėjo sugabenti drabužius ir visus siuntinius išvežti į siuntimo įstaigą. Gili padėka visiems, kurie aukojo drabužius ir savo aukomis prisidėjo prie persiuntimo išlaidų. Šalpos fondui aukojo: $50 – D. L. Stukai; $25 – A. Mačiulaitienė; $20 – A. Mingėla; S. T. R. Geidutytės, L. D. Gutauskas, P. Šimolaitis, J. Čegienė, S. Stanevičius; $10 – V. Narkevičius, M. Raupėnienė, J. Grabošienė, M. Garkūnienė, S. Aleksa; $5 – T. Kareckienė, M. Macevičiūtė, J. Stanius ir Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka" – $300.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams. **J.P.**

AUKOS TAUTOS FONDUI Vasario 16 minėjimo proga: $100 – P. Breichmanas, A. Patamsis; $50 – G. Melnykas, V. Narkevičius; $40 – St. Stanevičius; $30 – V. Leparskas, V. Bruzgys; $25 – V. Pilkauskas, A. Keliačius, A. Petkevičius, E. Lengnikas, J. Bubnys, V. Kairys, J. Baran; $20 – P. Kanopa, M. Janulionis, J. Norkus, Vl. Matukaitis, P. Žulys, M. A. Pusdešriai, Vl. Perkauskas, M. Vegertaitė, Z. Bakaitis, J. Grigalius, A. D. Jankūnai, J. Povilauskas, V. Bruzgys, V. Grikietis, A. F. Povilauskai, $10 – Pr. Kažemėkas, K. Mikšys, Br. J. Stoniai; $5 – M. Kvedarienė, J. Deveikis, St. Žvirblys.

TF atstovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

TF atstovybė Hamiltone

London, Ontario

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS Londone įvyko vasario 12, sekmadienį, parapijos salėje, tautiečiams gausiai dalyvaujant. Sugiedota "O Canada". Klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, sukalbėjo invokaciją. Įžanginį žodį tarė KLB Londono apyl. pirm. P. Kuras, pabrėždamas skirtumą, tarp praeitų ir šių metų. Praeitų metų šventė buvo atšvęsta: Lietuvoje – priespauda, laisvame pasaulyje – demonstracijomis, bado streikais ir t.t. Šiemet pirmą kartą po beveik pusšimčio metų savo nepriklausomybės šventę švenčiame visi! Kvietė visus (čia ir Lietuvoje) tokiu pat ryžtu ir toliau dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

• **Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams.**

Sumanioji apylinkės valdyba kasmet suranda ką nors naujo. Šiemet viskas vyko savame jaukiame ratelyje ir todėl buvo lengva susikaupti pagrindiniam tikslui – stebėti tai, kas dabar vyksta mūsų tėvynėje. Vaizdajuostė apie steigiamąjį Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimą labai įspūdinga. Ją žiūrėti ir klausyti buvo kur kas įdomiau, negu klausyti vis tas pačias ar panašias kasmet pasikartojančias prakalbas. Smigo į širdį labai drąsūs Lietuvos laisvės lygos atstovo A. Terlecko žodžiai: "vienintelė teisinga išeitis – visiška nepriklausomybė!" Klausant kalbėtojų pasisakymų – susidarė įspūdis, kad dabar abiejose Atlanto pusėse pradeda atsirasti noras kalbėti viena kalba.

PLB pirm. dr. V. Bieliauskas, pasveikinęs seses ir brolius Lietuvoje bei kitus susirinkimo dalyvius, pastebėjo, kad jei Lietuva būtų turėjusi laisvę iki dabar, – jos ekonominis lygis šiuo metu prilygtų Danijai, Olandijai, Amerikai ir kitiems pažangiesiems kraštams. Jis pasisakė esąs atstovas pasaulyje išsiblaškiusių lietuvių, esančių keturiuose kontinentuose – devyniolikoje kraštų. Jis ragino Lietuvos laisvės kovotojus ir išeivijos lietuvius prisijungti prie to atsinaujinimo. Sustoję tautiečiai sukėlė jam plojimų audrą. Gausių plojimų susilaukė ir A. Brazausko, komunistų partijos pirmojo sekretoriaus, neįtikėtina kalba, kurioje jis pabrėžė, kad mes visi esame atsakingi už Lietuvos ateitį ... prieš esamas ir būsimas kartas. Atrodo, kad poeto B. Brazdžionio deklamuoti žodžiai prie Vilniaus katedros tampa realybe: "Aš čia gyva!" Taip ... dar kartą pabunda miela Lietuva!

Po vaizadjuostės suskamba "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Vilienės, lietuviškos dainos. Jai buvo įteikta gėlių. Po to – pirm. P. Kuro padėka visiems atsilankiusiems ir prie šio minėjimo pasisekimo prisidėjusiems. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. **D.E.**

Minėjime kalba KLB Londono apylinkės pirmininkas P. KURAS

Nepriklausomybės minėjime Londone vasario 12 d. meninę programą atlieka "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Vilienės

AUDRA Travel CORPORATION

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"PAVASARINĖ" gegužės 14-26 (Finair)

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!" Gegužės 26 - birželio 6 (Air France)

"GEGUŽINĖ" Gegužės 26 - birželio 12 (Air France)

"ŠVENTINĖ" Birželio 30 - liepos 16 (Finair)

"JUBILIEJINĖ" Liepos 10-23 (Air France)

"ŽOLINĖ" Rugpjūčio 11-20 (Finair)

"GINTARINĖ PALANGA" Rugpjūčio 11-27 (Finair)

"BOBŲ VASARA" Rugsėjo 6-19 (Air France)

"RUDENINĖ" Spalio 6-17 (Air France)

SPECIALIOS GRUPĖS

MEDIKŲ Gegužės 17-24 (Lufthansa)

KREPŠINIO MĖGĖJŲ Liepos 5-23 (Air France ir LH)

Kviečiame užsisakyti keliones iš anksto.

Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu sutvarko keliones į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.
- Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	7%	asmenines paskolas	14%
santaupas	7%	nekiln. turto pask. 1 m.	12.25%
kasd.pal.taupymo s-ta	6.5%	nekil.turto pask. 3 m..	13%
90 dienų indėlius	9.5%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
1 m. term. indėlius	10.75%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	10.25%	*Nemokama narių gyvybės*	
3 m. term.indėlius	11%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	10.75%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ind. 3 m.	11%	*drauda iki $25.000.*	

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Hartfordo tautinių šokių grupė "Berželis" sausio 21 d. aplankė New Britain, Conn., lietuvius. Koncertas buvo surengtas Šv. Andriaus parapijos salėje. "Berželio" atliekama programa buvo padalinta į penkias dalis. Iš viso į jas buvo įjungta septyniolika šokių. Visiems ypač patiko du naujieji šokiai – "Uolinderis" ir "Grasiukas". Vakaro dalyvius pradžiugino ir atnaujintos šeštadieninės mokyklos mažieji šokėjai, atlikę "Suplokit rankutes" ir "Vai tai dyvai". Po sėkmingo koncerto scenon buvo iškviesta "Berželio" vadovė Dalia Dzikienė ir pavaduotojas Jonas Kodis su padėjėjais.

JAV lietuvių fondo valdybos posėdyje sausio 24 d., sušauktame savoje būstinėje Čikagoje, buvo aptarta 1988 m. apyskaita ir 1989 m. sąmata. Pelnas sąmatoje numatytas šiek tiek mažesnis negu ankstesniais metais. Tad ir lietuvybės išlaikymo reikalams bus paskirta tik $230.000. Fondo vadovybės pastangomis būstinės raštinėje pastatytos specialios lentynos, kuriose bus laikomi visi leidiniai, išleisti su finansine fondo parama. Leidėjai prašomi bent po vieną tokią knyga parūpinti toms lentynoms. JAV LB švietimo tarybos pirm. R. Kučienė jau įteikė visus šios tarybos leidinius. Bronius Kviklys parūpino pilną "Lietuvos bažnyčių" serijos komplektą – septynias knygas. Gautas ir prof. dr. Petro Jonikio veikalas "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje". Valdyba dabar ruošiasi metiniam narių suvažiavimui kovo 18 d. Jaunimo centre Čikagoje.

Jūros šaulių kuopa "Švyturys" Detroite metinį savo narių susirinkimą sausio 8 d. sušaukė Šv. Antano parapijos mokykloje. Kuopos pirm. Bronius Valiukėnas tylos minute paprašė pagerbti pastarųjų metų laikotarpyje mirusius keturis šaulius — Simoną Blaskevičių, Petrą Kuncę, Kęstutį Atkočaitį ir Petrą Žilinską. Veiklos apžvalgą padarė pirm. B. Valiukėnas. Kuopa turi "Pilėnų" stovyklavietę, kurios išlaikymas kasmet kainuoja beveik $1.500, o aukų mažai gaunama. Atskirą pranešimą padarė moterų šaulių vadovė Ona Selenienė, šaulėms vadovaujanti jau ketverius metus. Revizijos komisijos pirm. Albertas Misiūnas, tikrinęs kuopos iždą ir "Pilėnų" stovyklavietės inventorių, viską rado tvarkoje. Finansinė atskaitomybė vedama tvarkingai, "Pilėnų" stovyklavietė gerai paruošta žiemos sezonui. Visi pastatai sveiki, jiems nepadaryta jokių nuostolių. Perrinkta ir pasiliko ta pati valdyba: pirm. Bronius Valiukėnas, vicepirm. Juozas Kunčius, sekr. Romas Macionis, ižd. Albinas Grigaitis, renginių vadovas Algis Macionis, kultūrinių reikalų — muz. Stasys Sližys, moterų — Ona Selenienė ir stovyklos administratorius Balys Telyčėnas. Nauju nariu valdybon įjungtas Vacys Slušnys.

XXI-sis politinių studijų savaitgalis sausio 28-29 d.d. įvyko Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pagrindinis dėmesys teko dabartiniams įvykiams Lietuvoje. Savaitgalis pradėtas įvadiniu Juozo Pupiaus žodžiu. Svarstybose "Naujieji įvykiai papildo ar keičia išeivijos uždavinius?" dalyvavo JAV LB tarybos pirm. Angelė Nelsienė, Romas Giedra, Zigmas Viskanta. Vadovavo Rūta Kleva Vidžiūnienė. Buvo padaryta išvada, kad įvykiai Lietuvoje tik papildo ligšiolines programas, bet jų nepakeičia. Kol Lietuva laisvės neturi, išeivijos uždaviniai lieka tie patys. Ilgalaikiai uždaviniai nesikeičia, keičiasi tik artimesnieji kartu su įvykiais Lietuvoje. Originalus buvo S. Viskantos pasiūlymas tradiciniams Čikagos lietuvių operos spektakliams kviesti solistus iš Vilniaus. Svarstybose "Ką reiškia: kalbėkime viena kalba?" Lietuvos kardinolo V. Sladkevičiaus pasiūlymą kalbėti viena kalba svarstė dr. Izokaitytė-Avižienienė, "Sąjūdžio žinių" red. Arūnas Degutis, Mykolas Naujokaitis, Danguolė Navickienė. Trečiųjų svarstybų temą "Priešingumų derinimas" nagrinėjo lituanistinio seminaro studentės – T. Barauskaitė, T. Giedraitytė, L. Tampauskaitė, L. Žemaitytė, ir V. Žemaitytė. Didelio dėmesio susilaukė Arūno Degučio pranešimas apie Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio kilmę, kryptį, laimėjimus ir sutinkamas kliūtis. Partija šią organizaciją norėjo panaudoti savo pertvarkytai politikai, bet pro susidariusį laisvėjimo plyšį prasiveržė tikrieji lietuvių tautos siekiai. Sąjūdžio kontrolė išsprūdo iš partijos kontrolės. Įdomią paskaitą "Lietuvos rašytojai persitvarkymo sankryžoje" skaitė Bernardas Brazdžionis. Jis džiaugėsi poetų vaidmeniu Lietuvos dvasinės revoliucijos eilėse, ypač pabrėždamas Janiną Degutytę, kuri net stalininiame košmare iš savo poezijos neišbraukė Lietuvos. Deja, yra ir kitokių poetų, prisitaikiusių prie cenzorių reikalavimų. Jie dabar savo stalčiuose neranda nieko, kas tiktų dabartinio persitvarkymo tautinėm idėjom.

Australija

Naująją Melburno lietuvių klubo valdybą sudarė: pirm. dr. Jonas Kunca, I vicepirm. G. Statkus, II vicepirm. B. Bosikis, sekr. G. Statkus, baro ižd. R. Mickus, narių mokesčio ižd. Bosikis, ūkio vedėja M. Žiogienė ir renginių vadovas A. Karazija.

Pirmąjį posėdį sausio 30 d. Melburne turėjo naujoji Australijos lietuvių katalikų federacijos valdyba, išrinkta į Australijos lietuvių dienas Adelaidėje įjungtame XIX-jame suvažiavime. Malda prisimintas neseniai miręs buvusios valdybos pirm. a.a. Vincas Žemaitis. Naująją valdybą sudarė pareigomis pasiskirstę nariai: pirm. kun. dr. Pranas Dauknys, vicepirm. Edvardas Šidlauskas, sekr. Aldona Vyšniauskienė, ižd. Aleksandra Volkienė, viešųjų reikalų vadovas kun. Juozas Petrauskas, parengimų vadovas Juozas Keblys, Gintautas Samulis. Valdybon įsijungė ir architektas Kazys Mieldažys, dabartinis "Tėviškės aidų" redaktorius. Valdybon nutarta kooptuoti Antaną Jankevičių. Naujoji valdyba parašė laišką kardinolui V. Sladkevičiui, aptarė veiklos darbus, Gavėnios rekolekcijas ir joms vesti atvykstantį kun. Alfonsą Svarinską, šiam kankiniui planuojamą sutikimą.

Britanija

Skotijos lietuvių klubo valdyba 1988 m. gruodžio 12 d. surengė tradicinį pobūvį savo nariams pensininkams. Vaišėse dalyvavo 126 klubo pensininkai. Juos pasveikino klubo pirm. J. Bliūdžius, stalus palaimino lietuvių kapelionas kun. J. Andriušius. Po vaišių pensininkų laukė laimikiais gausi loterija. Kas antras pensininkas laimėjo dovaną. Jas buvo paruošę klubo valdybos nariai. Šokiams grojo M. Pautieniaus vadovaujamas klubo orkestras.

Religinį koncertą N. Metų dieną St. Mary's bažnyčioje surengė Nottinghame veikianti kultūrinė ONE organizacija, jungianti šiame mieste gyvenančius lietuvius, latvius, estus, ukrainiečius ir lenkus. Lietuviams atstovavo V. Gasperienės jaunimo kvartetas, atlikęs A. Siniaus giesmę "Užgiedokim". Tai dienai parinktą maldą lietuviškai ir angliškai skaitė kun. dr. S. Matulis, MIC. Lenkams ir ukrainiečiams atstovavo stiprūs chorai. Estai ir latviai koncertan įsijungė vargonų muzika.

A. a. Agota Putinienė, 90 metų amžiaus tauragietė, sausio 12 d. palaidota Londone, lietuviams skirtoje Šv. Patriko kapinių dalyje. Gedulines Mišias Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje atnašavo klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC, giedojo muz. J. Černis. Velionė iki 1940 m. gyveno ir vertėsi prekyba Tauragėje. Pokaryje Putinų šeima buvo išleista užsienin ir iki 1951 m. gyveno Vokietijoje, Austrijoje. Britanijon atvyko 1951 m. į Ashfordą, vėliau persikėlė Londonan. Čia ji priklausė Šv. Onos moterų draugijai, reiškėsi lietuvių veikloje. Liko du sūnūs su vaikaičiais ir provaikaičiais.

Lenkija

Lietuvių vaikus Punske aplankė Lietuvos kultūros fondo Vilniaus tarybos atstovai su pirm. Vytautu Gaidamavičiumi, Vilniaus konservatorijos docentu. Prieš Naujus metus taryba buvo paskelbusi knygų rinkimo vajų Gudijos ir Lenkijos lietuvių vaikams. Du tūkstančiai knygų buvo nuvežtą į Pelesą Gudijoje, o 4.000 knygų buvo nugabenta į Punsko gimnaziją. Dalis jų bus perduota aštuonmetėms lietuvių mokykloms ir vaikų darželiams. Ta proga Punske viešėjo ir M. K. Čiurlionio meno mokyklos Vilniuje etnografinis ansamblis, surengęs tautinį vakarą. Punskiečiai buvo pakviesti į Užgavėnių šventę Rumšiškėse. Lietuvos kultūros fondo Vilniaus taryba ir toliau žada remti lietuvių vaikus Gudijoje ir Lenkijoje.

Kūrėjui-savanoriui

A†A

STASIUI MAČIKŪNUI

mirus,

sūnums – VYTUI, STASIUI, LAIMUČIUI su šeimomis reiškiame gilią užuojautą –

V. ir V. Paškai *B. ir R. Ramanauskai*

A†A

kūrėjui-savanoriui

STASIUI MAČIKŪNUI

mirus,

sūnums – VYTAUTUI, STASIUI, LAIMIUI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Petras ir Bronė Balsai
Stasys ir Felicija Janušoniai
Matas ir Elzė Lesčinskai
Petras ir Kazė Šukiai
Waldemar ir Elizabeth Schwartz

XXXII KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ NAKVYNIŲ INFORMACIJA

Lietuvių dienos įvyks 1989 m. gegužės 20-21 d.d. Londone
KLD rengimo komitetas viešbučiuose yra rezervavęs kambarius iki **balandžio 19 d.** Kreipkitės į juos, prašydami "Lithuanian Days" rezervuotų kambarių

COMFORT INN, 800 Exeter Road (prie 401 greitkelio)
tel. 519 - 681-1200
RAMADA INN, 817 Exeter Road (prie 401 greitkelio)
tel. 519 - 681-4900
RADISSON HOTEL London Centre, 300 King Street (mieste)
tel. 519 - 439-1661
BRIARWOOD INN, 299 King Street (mieste)
tel. 1-800-265-1234
SHERATON ARMOURIES HOTEL – London (mieste)
tel. 1-800 - 387-5353

KLD rengimo komitetas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vimo teisę turėjo didžiulės Jukono teritorijos 15.102 gyventojai, bet balsavo tik 11.725: 45% – už socialistus, 44% – už konservatorius ir 11% – už liberalus.

Ministeris pirm. B. Mulroney nustebino daugelį kanadiečių, Kanados ambasadoriumi Jungtinėse Tautose pasirinkdamas buvusį Ontario provincijos NDP socialistų vadą D. Lewisą. Mat ši partija ir jos visi vadai užsienio politikoje jau daug metų aklai rėmė Maskvą, net ir tada, kai ten dar niekas nė nesapnavo apie M. Gorbačiovą ir jos reformas. Būdamas Kanados ambasadoriumi, S. Lewisas turėjo ginti jos užsienio politiką, bet tai jam buvo labai sunkūs varžtai, slegiantys kairėn linkusią širdį. 1988 m. birželio mėnesį spaudoje plačiai nuskambėjo ambasadoriaus S. Lewis išsišokimas. Jis viešai kritikavo vyriausybės 1987 m. planą įsigyti 10-12 atominių povandeninių laivų ir jiems išleisti aštuonis bilijonus dolerių, kai nėra lėšų užsienio pagalbai padidinti. Užbaigęs diplomatinę tarnybą, S. Lewis dabar jau laisvai kritikuoja Kanados užsienio politiką. Kairiųjų taikos šalininkų spaudos konferencijoje jis vėl puolė atominius povandeninius laivus, kurių planuojamas įsigijimas esąs susietas su skandalingai pasenusia šaltojo karo galvosena. Ir vėl senasis NDP socialistų vadas S. Lewis tarnauja Maskvai. Arktikos srities vandenims saugoti Kanadai reikia atominių povandeninių laivų, nes tik jie neribotą laiką gali plaukioti po ledu. Tik jie galėtų sekti dabar ten laisvai plaukiojančius atominius povandeninius sovietų laivus, tiriančius saugų kelią į Kanados ir JAV pakrantes Atlanto vandenyne, labai svarbias karo atveju.

Kažin ar vertėjo Ontario provincijos Kingstono kalėjime vėl apvesdinti žmonos žudiką H. Buxbaumą, kai jis yra nuteistas kalėti 25 metus be bausmės dovanojimo? H. Buxbaumas yra 49 metų amžiaus vokietis, Kanadon atvykęs pokario metais, pradėjęs verstis senelių prieglaudomis ir tapęs milijonieriumi. Nutukti spėjusią žmoną Hanną 1984 m. nušovė H. Buxbaumo pasamdytas žudikas, bet mėgautis lieknesnėmis ir jaunesnėmis moterimis neilgai teteko. Suplanuotą žmogžudystę greit išaiškino policija. H. Buxmaumas dabar nerimsta kalėjime, nes jo turtas yra vertas beveik tris milijonus dolerių. Jis bandė pradėti savo bylos apeliaciją. Esą teismas jį neteisėtai pripažino kaltu už žmonos Hannos nužudymą, nes tuo metu jis buvo psichiškai nesveikas ir neatsakingas už savo veiksmus. Ši nauja H. Buxbaumo taktika abejotina, nes jį teisme gynė žymusis kriminalinių bylų advokatas E. Greenspanas, už gynybą pareikalavęs $1.329.132, kurių $165.000 suma ir dabar tebėra nesumokėta. Ir vis dėlto teismas H. Buxbaumą pripažino kaltu už žmonos Hannos nužudymą, sustabdydamas bet kokį sąlyginį bausmės dovanojimą 25-riems metams. Žmoną nužudęs H. Buxbaumas dabar Kingstono kalėjime vedė Lizą Dikih, 36 metų amžiaus moterį, išsiskyrusią su vyru, turinčią du paauglius sūnus. Naujavedžiams buvo parūpintas Kingstono kalėjimo kieme automobilyje įrengtas butas 72 valandas trukusiam "medaus mėnesiui".

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

'SAMOGITIA' **Knygų rišykla "SAMOGITIA"**
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Dabarties įvykiai Lietuvoje

SąjūdžioInfo vasario 16 d. telefonu priėmė Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos sveikinimą lietuviams išeiviams: "Mes esame kartu, mūsų nepajėgia atskirti vandenynai, didžiuliai nuotoliai ir svetimų valstybių sienos! Mes visi turime vieną tėvynę, vieną savą žemę, mes visi karštai ją mylime, mes kiekvienas trokštame jos laisvės ir nepriklausomybės, gerovės ir klestėjimo! Aidi mūsų tėvynės erdvėj varpas, žadina ir kviečia mus didiems žygiams ir darbams. Teišgirsta jo dūžius pasaulis, tesupranta pasaulis, kad mes norime būti laisvi, laisvų pasaulio tautų bendrijoje. Mus įkvėpia didingoji tėvynės praeitis, apšviečia tautinės kultūros šviesa, lydi didžiųjų tautos sūnų ir dukterų darbai, mus sutelkia iš protėvių paveldėta dora, darbštumas ir atkaklumas. Vardan tos Lietuvos, vienybė težydi!"

Pasaulio vyriausybėms ir tautoms pavergtų TSRS tautų laisvės charta. Mes, 1989 m. sausio mėn. 28-29 d.d. Vilniaus mieste susirinkę, Armėnijos, Baltarusijos, Gruzijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos ir Estijos liaudies laisvės judėjimų atstovai pareiškiame apie įsteigimą vieningo komiteto, vienijančio mūsų pastangas, sudarant laisvas tautines ir nepriklausomas valstybes. Istorija parodė, kad pats daugiataučių imperijų egzistavimas yra anachronizmas, sudarantis nepakenčiamas sąlygas visoms joje gyvenančioms tautoms. Mes laikome, kad pliuralizmas yra pagrindinis principas kaip tarptautiniuose santykiuose, taip ir žmogaus teisių srityje.

Kiekvienos tautos teisė yra į individualų vystymosi kelią. Niekam neprimesdami savo nuomonės apie valstybės sandarą ir suverenitetą, mes laikome nepriimtinu tautų, kurių atstovais mes esame, bendrą buvimą imperijos rėmuose, kad ir federacinėje bei konfederacinėje sandaroje.

Mūsų judėjimui reikalinga parama visų vyriausybių ir visuomeninių organizacijų. Mes tikime, kad įsigali mūsų šiuolaikinio pasaulio samprata, pagal kurią tik laisvas ir nepriklausomas buvimas, siekiančių to tautų gali užtikrinti pastovų ir taikų visos pasaulio bendrijos vystymąsi.

Mes kviečiame tautiečius, gyvenančius už imperijos ribų, įsteigti panašų komitetą ir glaudžiai bendradarbiauti su mumis bendro tikslo labui. Mes prašome Paruyr Hayrikyan būti mūsų atstovu užsienyje ir dalyvauti šio komiteto steigime.

Mes įsitikinę, kad mūsų tautos bus laisvos; tikime, kad pasieksime to artimiausioje ateityje ir neprievartiniais metodais.

Pasirašė: Nacionalinio Armėnijos apsisprendimo susivienijimas, Mochak Gabriilian; Kova už Armėnijos išlikimą, V. Yschanian; Švento Iljos išpažintojo draugija, Memab Kostana; Baltarusių klubas "Secionia", Derbuk Nechames; Iljos Cavcanadzės draugija, Tariel Gviniasvili; Lietuvos tautinė jaunimo sąjunga, Stasys Buskevičius ir Paulius Vaitskūnas; Estijos tautinės nepriklausomybės partija, Laglo Pamek, Ants Cindis; Lietuvos laisvės lyga, Algimantas Baltruška ir Antanas Terleckas; Ukrainos Helsinkio, Bagdan Gricai, Ivan Mazar; Latvijos nacionalinės nepriklausomybės sąjūdis, Anta Rudzits; Neformalus liaudies frontas Latvijoje, Into Dalitko. **(LIC)**

"Atgimimo" 5(18) nr. Audrius Ažubalis rašo: tie, kurių nepavyko papirkti, sušaudyti, sukompromituoti, numarinti Sibire ar psichiatrinėse ligoninėse, sudaro radikaliausiai Lietuvoje nusiteikusią visuomenės dalį. Jie neseniai valdžios biurokratų buvo vadinami ekstremistais. Autorius galvoje turi 1978 m. įsisteigusią Lietuvos laisvės lygą ir Lietuvos iniciatyvinę Helsinkio grupę. Tų grupių žmones, pasak autoriaus, gali užgaulioti ir pravardžiuoti, bet jiems jokiu būdu nepritaikysi žodžio renegatas.

Šie žmonės galėjo ištverti žemėje pragarą, tik sumobilizavę savo dvasinę-moralinę-idėjinę jėgą. Todėl jų programa kai kam gali nepatikti — jie siekia besąlyginės Lietuvos nepriklausomybės. Tačiau ji yra jų pačių gyvenimo suformuluota. Gal būt jų kalbose trūksta konstruktyvumo ir realių pasiūlymų, bet jie pirmieji pradėjo lyginti "mūsų nugaras, padėjo įsisąmoninti ir susigyventi su pačiomis drąsiausiomis ir švenčiausiomis mūsų svajonėmis". Griežti jų žodžiai bus suprantamesni, jei prisiminsime LLL teiginį, kad dabartinė valdžia Lietuvoje yra neteisėta.

Esą suprantamas ir A. Klimaičio pasmerkimas. Jų kraujyje yra įaugęs atsargumas. Pvz., jei Vakarai kokia nors forma pripažins dabartinį Baltijos šalių statusą, tai "Lietuvos nepriklausomybės klausimas tarptautiniame politiniame gyvenime bus palaidotas".

"The Washington Post" vasario 17 d. rašo, kad tautinis judėjimas Lietuvoje iškėlęs Gorbačiovui naujas problemas. Jis norėjęs laikyti baltiečių tautinius jausmus po dangčiu. Maskvoj darbininkų atstovams pareiškęs, kad tie, kurie reikalauja Lietuvos atsiskyrimo nuo Maskvos, yra "ekstremistai" ir "žmonės apsėsti asmeninių ambicijų".

"The Philadelphia Inquirer" vasario 17 d. skelbia, kad daugiau kaip 150.000 tautinio sąjūdžio žmonių pasisakė siekti Lietuvos nepriklausomybės. "Tai reiškia pilnas politinis, ekonominis suverenitetas, ir mes žinome kaip to pasiekti" — pareiškęs Alvydas Medalinskas, Sąjūdžio narys. Gorbačiovas tokį Lietuvai siekį atmetęs, tačiau naudojęs palyginti švelnų kalbos toną.

Čikagos "Sun-Times" vasario 19 išspausdino vedamąjį, kuriame sako, ar galėsime ilgiau džiaugtis sovietų pasitraukimu iš Afganistano, nepaklausę, ką Gorbačiovas galvoja apie Lietuvą, Latviją, Estiją ir Lenkiją. Laikraščiui nesuprantamas vakariečių perdėtas pataikavimas Gorbačiovui, gen. Gromovui, net herojais jie laikomi. Atsimintina, kad Afganistane žuvo 1 mil. žmonių, kiti 5 mil. turėjo palikti kraštą. Esą reikia duoti kreditą Gorbačiovui už pripažinimą, kad sovietų valdžia padariusi klaidą.

Pasitraukimas iš Afganistano esą duoda vilčių, kad, vykdant "perestroikos politiką", gali pavergti kraštai sulaukti tam tikrų laisvių ir nepriklausomumo. Tam esą ir ženklų. Tūkstantinės minios Lietuvoj šventė nepriklausomybės paskelbimo dieną, grąžinta Vilniaus katedra, leista vyskupui beveik po 30 metų eiti pareigas. Tačiau kaip toli Kremlius leis eiti, sunku spėti. Viena yra aišku, kad sovietai Lietuvoje ir Lenkijoje neturį daugiau teisių, kaip jie jų turėjo Afganistane. **J.A.**

Vilniaus dailės instituto studentų susirinkimas, įvykęs 1989 m. vasario 27 d., priėmė sekančią deklaraciją:

Mes, Dailės instituto studentai, negalime likti abejingi savo tėvynės likimui ar sutikti, kad Lietuvos nepriklausoma valstybė turėtų ribotą dominiją TSSR sudėtyje. 1940 m. birželio 15 d. nepriklausoma Lietuvos valstybė buvo okupuota TSSR, pažeidžiant 1920 m. liepos 12 d. TSSR ir Lietuvos sutarimą. 1940 m. vėlyvą vasarą buvo suvaidintas "savanoriškas" Lietuvos įjungimo į TSSR paktas. Sudaryta marionetinė vyriausybė, kurios pagalba TSSR pavertė Lietuvą savo kolonija. Okupacinis režimas brutaliai suardė natūralią lietuvio sielą, atitinkančią kultūriniams, religiniams, ekonominiams ir politiniams pasireiškimams ir gyvenimui. Stalinistai, siekdami palaužti tautos dvasią, išžudė tūkstančius patriotų. Dabartinė tragiška Lietuvos padėtis yra aneksinio režimo padarinys. Atsakomybę neša sovietinis režimas ir tautiniai kolaborantai. Lietuviai niekada su aneksija nesutiko. Tai patvirtina 1941 m. birželio mėnesio sukilimas prieš Raudonąją armiją ir vėliau vykęs pasipriešinimas prieš okupantą. Išsivadavimo bandymai vyksta ir šiandien įvairiomis formomis. Mes reikalaujame —

1. Atšaukimo ir panaikinimo 1939 m. Ribbentropo-Molotovo pakto.
2. TSSR vyriausybę išvesti savo kariuomenę iš Lietuvos.
3. Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo. Jos užsienio politiką turi nuspręsti demokratiniai išrinktas Lietuvos seimas.

Mes kreipiamės į visas Lietuvos mokyklas ir institucijas prisidėti prie šio pareiškimo.

R. Olšauskas, pirmininkas
V. Narbutas, sekretorius

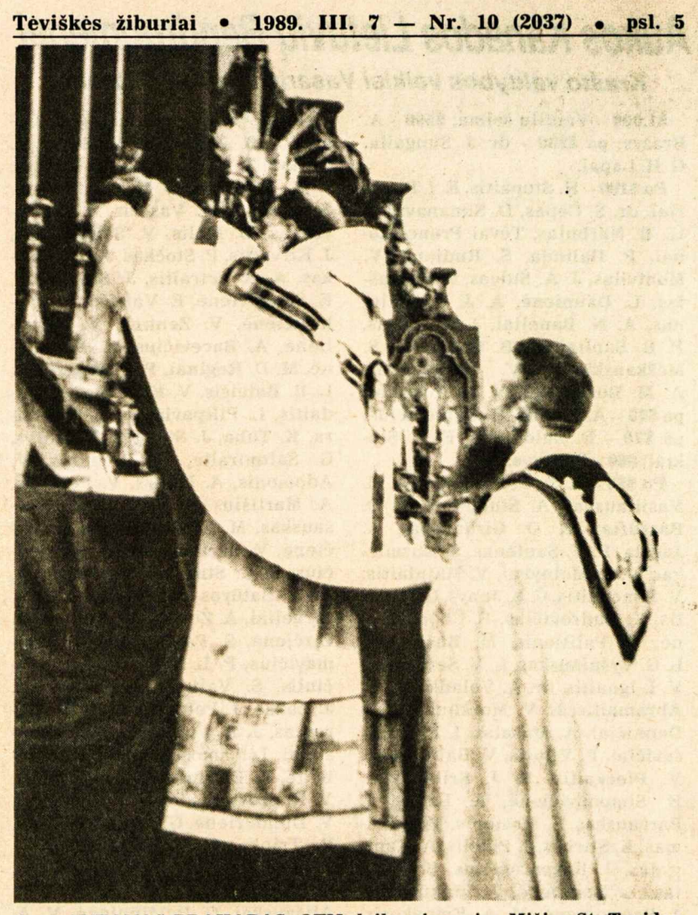

Kun. ANTANAS PRAKAPAS, OFM, laiko pirmąsias Mišias St. Truiden mieste, Belgijoje. 1989 m. sausio 30 d. jam suėjo 40 metų kunigystės sukaktis. Jis gimė Skapiškių kaime, Girkalnio valsčiuje, Raseinių apskrityje. Mokėsi Raseinių ir Kretingos gimnazijose. Teologinius mokslus pradėjo Kauno kunigų seminarijoje ir baigė Belgijoje. Ten St. Truiden mieste 1949 m. buvo įšventintas kunigu. 1950 m. atkeltas į St. Catharines lietuvių misiją, vėliau mokytojavo Kennebunkporto lietuvių pranciškonų gimnazijoje, buvo Bruklyno vienuolyne, 15 metų išgyveno Toronte, Prisikėlimo parapijoje eidamas įvairias pareigas. Šiuo metu yra Bruklyne, vienuolyno viršininkas, kur tyliai ir atšventė savo kunigystės 40 m. sukaktį

Šv. Kazimieras grąžintas į Vilniaus arkikatedrą. 1989 m. kovo 4 d., 11 v.r. Vilniuje įvyko iškilmingas šv. Kazimiero palaikų perkėlimas iš šv. Petro šventovės į arkikatedrą. Dalyvavo visi vyskupai, kunigų seminarijos auklėtiniai, daug kunigų ir didelė masė visuomenės.

Auga Krikščionių demokratų sąjunga. 1989 m. vasario 16 d. atgaivinta Lietuvių krikščionių demokratų sąjunga nepaprastai stipriai auga bei plečiasi. Jau yra skyrių įvairiuose miestuose ir miesteliuose. Jie norėtų gauti Vakarų spaudos, kuri juos geriau informuotų apie įvykius. **(ELTA)**

UKRAINIEČIŲ IMPORTO IR EKSPORTO BENDROVĖ
FIRCHUKS

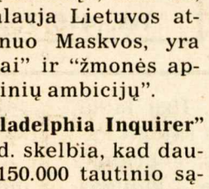

Siunčiame siuntinius į Lietuvą.
Turime moteriškų, vyriškų bei vaikiškų drabužių. Taip pat 220 voltažo radijų ir vaizdajuosčių rekordavimo aparatų.
610 Queen St. W., Toronto, Ont., M6J 1E3. Tel. 364-5036

ENCHANTÉ Inc.
2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 **Fax 769-0586**
Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50—60 Hz
Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams
*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)
*Televizijos *Stereo
Įpakavimo patarnavimas į visus pasaulio kraštus

SONA HI FI
VISOS PASAULIO SISTEMOS • PAL • SECAM• NTSC
SONA HI FI TURI VISKĄ
SHARP WQ-T221Z
SONY CFS-W365

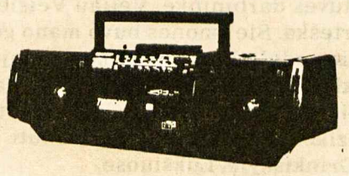

110-220 VOLTS
50-60 Hz
Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

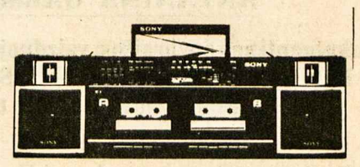

$129.99 $149.99

TOSHIBA V-83CZ

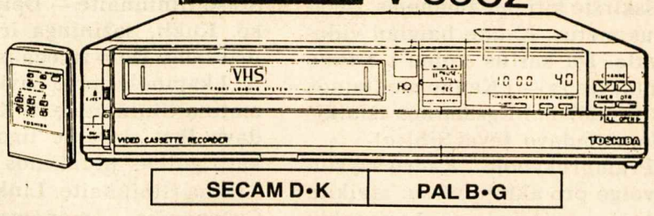

SECAM D•K | PAL B•G
$529.99

HITACHI VM-600E

$1899.99

JVC GF-450 VIDEO CAMERA
$1899.99
Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

$1899.99

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS.

MES TAIPGI SKAITLINIU BŪDU PERFILMUOJAM VIETINĖN SISTEMON UŽSIENIETIŠKAS VAIZDAJUOSTES IR IŠNUOMOJAM DAUGIASISTEMIUS TELEVIZORIUS BEI VCR

SONA HI FI
332 YONGE STREET (North of Eaton Centre) TORONTO, ONT. (416) 591-6616
232 RIDEAU STREET, OTTAWA, ONT. (631) 238-7090
VISA MasterCard

Aukos Kanados Lietuvių Bendruomenei

Krašto valdybos veiklai Vasario 16 proga Toronte

$1.000 – Vaidilų šeima; **$500** – A. Bražys; **po $250** – dr. J. Sungaila, G. H. Lapai.

Po $100 – H. Stepaitis, E. I. Punkriai, dr. S. Čepas, D. Simanavičiūtė, B. Narbutas, Tėvai Pranciškonai, P. Dalinda, S. Rudienė, V. Montvilas, J. A. Šulcas, S. Pusvaškis, L. Daunienė, A. J. Paršeliūnas, A. N. Baneliai, J. Gustainis, P. B. Sapliai, K. B. Čepaičiai, S. Meškauskienė, V. Sinkevičius, A. M. Bumbuliai, V. S. Aušrotai; **po $75** – A. Kazilis, H. Butkevičius; **po $70** – D. Zulonienė, E. K. Šlekiai; **$60** – P. Basys.

Po $50 – R. Ž., P. Puidokas, A. M. Vasiliauskai, A. Štuopienė, F. O. Barzdžiai, Z. O. Girdauskai, A. Jagėla, B. V. Saulėnas, S. Kuzmickas, V. P. Melnykai, V. Matulaitis, V. Simonaitis, Č. K. Jonys, G. Ignaitis, K. Budrevičius, B. Čepauskienė, V. Palilionis, M. Bušinskas, L. G. Vyšniauskas, L. V. Sendžikai, V. I. Ignaitis, dr. A. Valadka, A. E. Abramaitis, L. V. Morkūnas, J. B. Danaičiai, A. Mašalas, I. P. Lukoševičiai, P. Vilutis, V. Baliūnienė, V. Plečkaitis, B. J. Sriubiškiai, E. Simonavičienė, A. Ledas, J. Pargauskas, S. Masionis, M. Putrimas, K. Stirbys, J. Pikelis, A. Kantvydas, J. Kasparavičius, B. Pakštas, L. Beržinytė, J. Linkūnaitis, J. Pacevičienė, M. A. Empakeris, A. Plenys, K. Kudirka, S. Kėkštas, J. J. Rovas.

Po $40 – A. Krikščiūnas, B. Dicevičienė, A. Žilėnas, J. Andrulis, V. Naras, J. Maziliauskas, J. A. Puteriai, V. Šaltmiras, B. Staliioraitis, A. Marcis, I. S. Girdzijauskas, I. Vadauskienė, A. Šeškuvienė, J. Bukšaitis, A. P. Augaičiai; **$35** – J. Vitkūnas; **po $30** – V. Dubickas, O. Juodišius, V. N. Liačai, A. Saulis, P. Dabkus, L. Rudaitis, M. Gečienė, V. Stanaitis, J. Lukošiūnas, J. Morkūnas, P. L. Jurėnai, J. Stravinskas, J. Z. Didžbaliai, A. R. Ulbos, A. Ciplijauskas, J. Staškevičius, A. V. Ramanauskai, A. I. Žemaitis, prel. P. Gaida, B. Sapijonis, V. A. Paulionis; **po $25** – A. Šiukšta, V. K. Gapučiai, K. Bubliauskienė, S. M. Petruliai, F. Mockus, A. S. Steigvilas, A. S. Sakus, V. Gumauskas, V. A. Bubelis, J. V. Šimkus, S. Varanka, M. V. Tamulaitis, A. Jankaitienė, A. Matulionienė, J. M. Zubrickai, A. V. Grybas, P. Jonikas, S. Starkutis, K. Daunys, P. Kudreikis, B. Z. Tumosai, A. Morkūnas, T. Stanulis, M. Vaišvila, L. Duda, L. Šileikienė, Z. Bersėnaitė-Cers, G. Neumann, M. P. Besąsparis, A. Sagevičius, I. Meiklejohn, S. J. Poška, E. Ažubalienė.

Po $20 – J. Palys, R. Paulionis, E. Miliauskienė, B. S. Čižikai, J. Prišas, O. Jakimavičienė, A. Kynas, M. Račys, L. Balsienė, H. Sukauskas, J. Ranonis, A. Peleckis, B. Y. Jonynai, L. L. Einikis, P. Jurkšaitis, V. Kolyčius, A. Juozapavičius, J. Gegužis, V. M. Marcinkevičius, J. Vaškevičius, P. Čiurlys, P. Čečys, J. B. Žėkas, R. Vaišvila, V. Butkys, Z. A. Stančikas, S. Kalūza, J. Z. Dabrowski, M. Janušas, J. Janušas, J. M. Vaseris, S. Mazlaveckas, B. Molis, V. Skukauskas, J. Kirvaitis, P. Stočkus, J. Dziminskas, A. S. Petraitis, J. Stankaitis, E. Senkuvienė, E. Valeška, I. Raškevičienė, V. Zentins, V. Jurgulienė, A. Bacevičius, N. Preibienė, M. D. Reginai, P. Skablauskas, L. B. Balaišis, V. Kecorius, S. Gudaitis, L. Pilipavičius, A. Kalendra, K. Tuba, J. Stankus, I. Vibrys, G. Šaltmiraitė, E. Kvedarys, V. Adomonis, A. Diržys, V. Pečiulis, A. Martišius, S. Vaitkus, S. Krašauskas, M. E. Zabulionis, S. Girčienė, V. Skrinskas, S. J. Sinkevičius, P. G. Stauskai, M. Duliūnai, K. J. Batūros, V. Vaidotas, J. J. Birgeliai, A. Žolpis, Al. Kuolas, M. Girčienė, S. Povilenskis, J. Arcimavičius, P. L. Murauskai, F. Mačiulis, S. Vaitekūnas, B. Girčys, J. Zakas, J. Petravičius, O. R. Berentas, J. B. Vaidotas, R. J. Karasiejai, L. Tamošauskas, A. Zarembaitė, E. Dubininkas, J. Valiukas, V. Radzevičius, A. M. Pranevičiai, V. Dunderienė, G. Baltaduonienė, B. Trinka, S. E. Markauskas, J. Zenkevičius, V. Naruševičius, G. Kaulienė, V. O. Anskis, J. K. Ališauskai, G. Balčiūnienė, V. A. Buragai, A. Laurinaitis.

Po $10 – V. Leverienė, J. Kazlauskas, J. O. Ražauskas, K. Batūra, J. Zabulionis, L. Malinauskas, A. Pūkas, V. Birštonas, J. P. Vanagas, A. Rūkas, V. Kazlauskas, A. Draugelis, A. M. Radžiūnai, J. Raškauskas, A. Kiškis, J. Liutkus, J. Lelis, P. Šimkevičienė, kun. J. Liauba, OFM, K. B. Žutautai, I. Stasiulis, D. Keršienė, E. Ališauskienė, V. Štuikys, K. Kaminskas, I. Urbonas, J. Mockevičius, O. Yčienė, B. A. Arūnas, J. Juodikis, A. Sprainaitis, J. Budreška, B. Jonaitienė, V. Stukas, M. Banaitienė, J. Pužas, V. Abramavičius, St. Prakapas, K. Poška, R. Sirutis, J. O. Balsiai, A. Klupšas, A. Underys, E. Bartminas, S. M. Petryla, V. Sonda, A. L. Montsvilas, J. Sabaliauskas, P. Imbrasas, V. Ruslys, B. Trukanavičius, lietuvis, K. P. Raudys, J. Budrys, G. Bijūnienė, S. Kryževičius, A. Grigonis, K. Baltramaitis, L. Baziliauskas, V. Morkūnas, J. Bartnikas, P. Žibūnas, N. N.; **$7** – S. Valiukas, N. N.; **$6** – S. Ruibys; **po $5** – V. Stabas, M. Šepulienė, V. Pačkauskas, A. Norkus, E. Juknevičius, P. Karaliūnas, J. Jablonskis, K. Cibas, E. Šernienė, J. Zulienė, V. Biskys, V. Jurevičius, V. Kaslauskas, A. Seliokas, V. Karnilavičius, A. B. Jonušas, Z. Činskas, J. A. Venslovaitis, R. Bekeris, V. Eižinas, O. Govedienė, O. Vilimienė, J. Aklys, A. Stankus; kiti – mažiau.

KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems paremti jos veiklą.

PLB pirm. prof. VYTAUTAS BIELIAUSKAS kalba Vasario 16 minėjime Toronte

Sudbury, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atkūrimo 71 m. sukaktis paminėta vasario 18 d. Christ the King parapijos salėje. Dalyvavo 50 asmenų. LB apylinkės pirm. J. Paulaitis, pradėdamas minėjimą, visus pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Paskaitą skaitė – J. Kručas. Vėliau buvo rodoma vaizdajuostė "Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas".

Vaizdajuostės rodymas tęsėsi 3 valandas. Minėjimo dalyviai stebėjosi dideliais pasikeitimais tėvynėje, apie kuriuos anksčiau ir galvoti niekas negalvojo. Visi tikisi, kad rusų-komunizmo imperija ateityje žlugs ir Lietuva vėl bus laisva. Oficialiai programai pasibaigus buvo sugiedotas Kanados himnas.

Dalyviai vaišinosi skania kavute ir kepiniais, kuriuos paruošė geros šeimininkės N. Paulaitienė ir B. Stankienė.

Bandė laimę loterijoje, kuriai laimikius aukojo: A. J. Bataičiai, N. J. Paulaičiai, B. J. Stankai, LB apylinkės valdyba, A. F. Albrechtai, J. A. Rukšiai. Lietuviškas knygas persiuntimui į Lietuvą aukojo: M. Kupris, J. Valiukas ir P. Venskus. Buvo plantinami dabartinėje Lietuvoje išleisti nauji leidiniai, kuriuos parūpino Kanados lietuvių jaunimo sąjunga. **J. Kr.**

Calgary, Alberta

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo 71 metų sukaktis atšvęsta su nauja viltimi. Kalgario LB pirm. R. Kuzmickas, padedamas K. J. Dubauskams, sukvietė vietos lietuvius į minėjimą. Minėjimas pradėtas Tautos himnu. Svečias iš Toronto, KLB švietimo komisijos pirm. A. Vaičiūnas angliškai ir lietuviškai kvietė visus remti lietuvių kovą dėl laisvės. Dabartiniai pagerėjimai tėvynėje yra tik maža dalis savarankiškumo. Tik atstatyta teisė Baltijos tautoms tvarkytis nepriklausomai nuo svetimųjų okupantų gražins Lietuvai ekonominį, kultūrinį ir valstybinį savarankiškumą. KLB valdyba remia vietos lietuvių kultūrinę veiklą. Ta proga šeštadieninės mokyklos vedėjai N. Astravienei A. Vaičiūnas įteikė piniginę paramą.

Atvykusios "Sutartinės" dainininkės iš Toronto atliko lietuvių dainų programą. Dainininkės gražiai atrodė ir gražiai dainavo. Pabagai jos padainavo Verutės Krausaitės harominzuotą dainą apie tėviškę. Atsidėkodamas dainininkėms apylinkės pirm. R. Kuzmickas padovanojo po XV žiemos olimpiados įvykių albumą. Po to Pr. Gluoksnys, Tautos fondo įgaliotinis, rinko aukas.

KLB dėmesys mažiosioms apylinkėms yra visada laukiamas. **Kor.**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard

Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Parduodame ir siunčiame
220 voltų/50 H_2
elektrinius reikmenis
įskaitant ir
"Camcorders", "VCR" bei "TV"
vartojimui Europoje.
Universal Overseas Services
Tel. (416) 755-7779

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto lietuvių namų švietimo fondo "Labdara" (sutrumpintai "Fondas") stipendijų paskirstymo komisija duos stipendijas-premijas jaunimui

TIKSLAS

Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS

Komisija, skirstydama stipendijas-premijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a. turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b. studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c. Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokiniai, d. lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e. lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f. TLN nariai arba jų šeimos nariai (turi pirmenybės privilegijas). Neatsiradus tinkamų kandidatų, likusieji pinigai bus perkelti į sekančių metų sąskaitą arba paskirti premijomis už konkursinius rašinius. Prašymą rašant, svarbu duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas ir pažymius, lietuvišką veiklą bei dalyvavimą lietuviškose organizacijose. Prašymus siųsti: **LN vedėjas, Švietimo fondas, 1573 Bloor St. West, Toronto M6P 1A6, Canada** arba palikti LN raštinėje ne vėliau kaip **kovo 31 d.**

Stipendijos bus įteiktos metiniame Toronto lietuvių namų susirinkime balandžio 9 d. Jei yra neįmanoma jame dalyvauti, prašoma raštiškai įgalioti kitą asmenį.

TLN švietimo fondo "Labdara" komisija

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

TAX TRONIX Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto,769-4558

PASINAUDOKITE NAUJĄJA VALSTYBINIŲ MOKESČIŲ REFORMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu mes peržiūrime kiekvieną atvejį savo klientų naudai. Nors naujosios mokesčių reformos įvesti pakeitimai padaro mokesčių grąžinimo lapus labai sudėtingais, mūsų mokesčių pildymo kompiuterizuota programa (plačiai naudojama sąskaitininkų) lengvai pasitarnauja naudotojui.

Naudojant šią programą, mes užtikriname, kad visi jūsų **MOKESČIŲ KREDITAI** turimi mintyje, savo patirtimi mes siekiame pagrindinio savo įsipareigojimo jums – galimai sumažinti jūsų mokesčius.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes **garantuojame**, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome $20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinių mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tiktai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – $22.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp $28.00 ir $35.00).

Be to mes teikiame **AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei).

Atlyginiman taipgi įeina:

- Ištisų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų **"BUSINESS 1"** programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: ● knygvedyboje, ● pajamų ir išlaidų lapuose, ● balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. – 19 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.v.

Norint pasinaudoti priedine 10% nuolaida, atneškite šį kuponą ir gausite 10% nuolaidą nuo kompiuterio apskaičiuoto atlyginimo.

Ąžuolų randai

ANTANINA GARMUTĖ

Dokumentinės apybraižos, vaizduojančios sibirinius lietuvių trėmimus ir gyvenimą Sibiro plotuose. Jų autorė – buvusi Sibiro tremtinė

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Basi, kaip stovim, atvykom į Kauną. Vežėmės giminių įduotą kepalą duonos, maišelį kruopų ir pundelį svogūnų laiškų, kuriuos įdavė Regina Mardosaitė iš Simno klebonijos. Kaune radome kitą savo dėdę, bet jis buvo labai neturtingas, pasiliko tik mane, o berniukus išskirstė kitiems žmonėms. Dėdė mane šelpė ketverius metus. Kaune baigiau vidurinę "Aušros" mokyklą. Du kartus stojau į Kauno politechnikos institutą, vieną — į Kauno medicinos institutą (1952, 1953 ir 1957 m.) Egzaminus išlaikydavau labai gerai. Nepriimdavo: tėvai Sibire!

Ieškojau darbo "Pramprekyboje". Kadrų skyriuje žydė moteris pažvelgė pro akinių viršų: ateikite po dviejų savaičių. Atėjau ir išgirdau: "Mums tokių nereikia! Tavo broliai Gediminas ir Sigitas — banditai!" (Jie mokėsi vidurinėse mokyklose!).

Sibiro taigoje pušų sakintojai

Dirbau "Lietžemūktiekimo". Banke. Ilgą laiką sirgau dėl išsekimo. Pasigailėjo Vievio rajono Paparčių klebonas Albinas Dumbliauskas: — priėmė virtuvės darbininke. Vėliau Veisiejuose — kunigas Berteška. Šie žmonės buvo mano geradariai. Ir darželio vedėja Baronienė, kuri žinojo, kas aš, priėmė auklėtoja. Labai mylėjau vaikus, darbas sekėsi. Ten išdirbau aštuonerius metus. Per tą laiką išmokau muzikos. Pradėjau vargoninkauti Vištytyje, paskui — Grinkiškyje, Lukšiuose.

Gyvenimas — su barjerais! Labiausiai Stasė troško tapti mokytoja. Arba medicinos sesele. Svajones nusinešė šalti Sibiro vėjai. Jos prieglobsčiu tapo religija. Suklupti neleido Tikėjimas. Dabar Stasė Giniūnaitė — Deltuvos šventovės vargonininkė. Kukli, sąžininga ir naiviai geraširdiška savo priešams. Doro žmogaus įsikūnijimas.

Į kapinėles prie Žuvinto išlydėjome Valentiną ir motiną Giniūnienę. O Kauno Klinikų antrajame vidaus ligų skyriuje ligoniai kasdien mato baltais kaip gulbės plunksnos plaukais medicinos seserį Albiną Giniūnaitę. Linksmą. Energingą. Paslaugią. Gyvenančią — žmonėms!

III. ĄŽUOLŲ RANDAI

Susimąsčiusių ąžuolų fone nauji ligoninės korpusai gėrė kaitrią vidurvasario saulę. Chirurgas Jonas Paukštys užvėrė operacinės duris ir pajuto nusiritantį nuo širdies akmenį. Šį kartą teko operuoti . . . — argi taip svarbu ką?

Stebėjau, kaip mikliai chirurgas perrišinėja žaizdas, išiminėja siūlus. Jo įgudusių rankų švelnius judesius tarytum gaubė raminantis biologinis laukas.

— Įprastas dalykas, — pastebėjo gydytojas. — Sugyja žaizdos: plėštinės, pūliuojančios, kraujuojančios . . . Lieka randai. Vienų mažesni, kitų didesni. Kartais ne tik kūne, bet ir sieloje. Na, šitie ne nuo gydytojų priklauso.

Taip. Žmogus bijo skausmo. Mirties. Kartais — net gyvenimo. Ypač, jeigu tai liečia Sibiro "reikalus". Lietuviai kantrūs — kas moka kentėt, tas moka ir gyvent. Išgyvenom. Ištvėrėm. Pikti žmonės — tautos gėda. Ne pelėdos išperi vanagus. Jonas Paukštys nepyksta, nenori jų blogybių prisiminti. Gal net gydo dabar juos: tegu tik būna sveiki. Tegul tik nesėja pykčio sėklų. Jonas kalba visai nedaug. Vyriškai ir santūriai. Bet nuo savo vaikystės nepabėgsi:

— Nesuprantu, kam buvo reikalinga ta mūsų šeimos deportacija į Sibirą? Jau 1949 m. pavasarį. Argi krūva mažų vaikų buvo kažkuo nusikaltę? Ar buvo panaši į "darbo jėgą", naudingesnę TEN, negu ČIA, Lietuvoje?

Jau du dešimtmečiai, kai esame su Paukščiais kaimynai, gyvename to paties kooperatinio namo vienoje laiptinėje, dalinamės buitiniais rūpesčiais. Jie yra ir mūsų namų "greitoji pagalba" — kaimyną visada greičiausiai prisišauksi. Ir vidury nakties beldžiamės į jo duris: "Jonai, gelbėk!" Neatisakys: toks jis žmogus. Paprastas. Dalykiškas. Jautrus kito vargui.

O tų, 1949 m. pavasarį, Jonukas buvo dešimties metų "vyras", jo brolis Juozukas — penkerių metų, o Antanukas tik trejų. Gyveno jie Matulių kaime, Šakių rajone. Seneliai turėjo bene 30 ha žemės. Bet kažin, ar tą žemę kas tada dirbo, nes jo tėvas, atėjęs į žentus — nagingas žmogus — savarankiškai dirbo staliumi. Motina buvo namų šeimininkė ir kartu su senele augino vaikus.

— Milicijoje dirbęs kaimynas Antanas Tamošaitis perspėjo tėvą: "Paukšty, tave veš!". Tėvas nepatikėjo, net nusijuokė: "Už ką?". Deja, perspėjimas pasitvirtino. Vieną pavakarę atėjo į jų namus svetimi "dėdės": civilis ir kareivis, abu ginkluoti.

Motina, iš tolo juos pamačiusi, išbėgo pas kaimynus, nes manė, kad vienų vaikų neveš! Tėvas tąsyk buvo išėjęs išdirbti kailių. Odinėm striukėm apsivilkę ateiviai suvarė vaikus į kampą. Pradėjo kamantinėti: "Kur mama?" Paskui mamą parsivarė. Ją, mušė ir daužė už tai, kad bėgo ir vis klausinėjo, kur tėvas. Tai truko gana ilgai, nes mama negalėjo nuspėti, kur tas tėvas išėjo. Paskui jiems liepė ruoštis kelionėn ir dėtis daiktus. O daiktų jie neturėjo, nebuvo nei ką vežtis, nei vežimo, nes buvo du kartus sudegę: pirmąjį kartą per karą, antrąjį – jau po karo.

Tuomet atvarė jų kaimyną su vežimu, sukrovė negausią mantą ir išvežė į Šakius. Čia buvo jau ne žaidimas: "kius – kius – į Šakius pyragėlių pirkti!". Motinai pakeliui pavyko perduoti mažiausiąjį broliuką giminaitei. Močiutė bandė išsiprašyti, kad jos nevežtų, bet veltui: "Reikia ir tau Sibiro! Reikia!" – pasakė išvežėjai.

Šakiuose juos išlaikė visą naktį. Jonukui įstrigo į atmintį miestelio aikštė, priguldyta negyvų vyrų, vadinamų "banditais", su kažkodėl atsagstytom kelnėm, su užmestais rožiniais, maldaknygėm ir dar kažkuo.

– Rytojaus dieną mus nuvežė į Vilkaviškio geležinkelio stotį, kur stovėjo ešelonas. Iš paskos atbėgo tėvas, sužinojęs, kad veža jo šeimą. Jis, aišku, nesislapstė – nepaliko savo šeimos, savo mažų vaikų. Atsinešė krepšelyje duonos ir staliaus įrankius.

Pasilikusį broliuką priglaudė tas pats kaimynas Tamošaitis. Jis ten, tegul ir vargingai, bet vis dėlto Lietuvoje augo.

Vagonas, į kurį juos patalpino, buvęs be narų, be gultų. Jie gulėjo ant grindų. Kelionę Jonukas prisimena tik kaip ištisinę, nesibaigiančią ligą. Vaikai sirgo, ir tiek. Visi rūpesčiai gulė ant suaugusiųjų pečių. Jie, laimei, sugebėjo savo vaikučius išsaugoti.

Nuvežė į Chakasiją, kraštą virš Tuvos. Netoli Šušenskojės – garsiosios Lenino tremties vietos. Apgyvendino Bagrado rajone, sovietiniame ūkyje Borodino. Kartu su jais atsidūrė bene aštuonios lietuvių šeimos. Tėvas dirbo kalviu, motina – melžėja. Ji taip pat dar ganė karves ir avis.

— Pirmaisiais metais neišvengėm bado. Nes 500 gramų duonos normą gaudavo tik dirbantieji. Vaikams duonos nebuvo skirta! Vėlesniais metais pasisodinom bulvių, auginom paršiuką, įsigijom karvę. Tačiau duonos visada trūko! Prisimenu naktines eiles prie duonos dar 1955 metais.

— Sovietiniame ūkyje išbuvom apie ketverius metus. Nebuvom be darbo ir vaikai. Mokyklos nelankėm — nebuvo galimybių. Aš ganydavau karves už mamą. Be to, vaikus skirdavo ganyti mažų, atjunkytų nuo avių, ėriukų bandas. Buvau piemuo.

— Čabanas?

— Panašiai. Tik tikrieji čabanai, kaip matyti iš dokumentinių filmų, gano avis, sėdėdami ant arklių. Mano transporto priemonė buvo nuosavos kojos . . .

— Ir daug tekdavo lakstyti?

— Nelabai. Apie penkis km spinduliu į vieną ar į kitą pusę: kur yra žolės, ten avys ir traukia! Žemės ten tokios: stepės, krūmokšniai, skurdi žolė. Ne taiga, ir ne "moškara" – tų įkyrių muselių ten nebuvo. Už tai – kiti vargai . . .

— Pavyzdžiui?

(Bus daugiau)

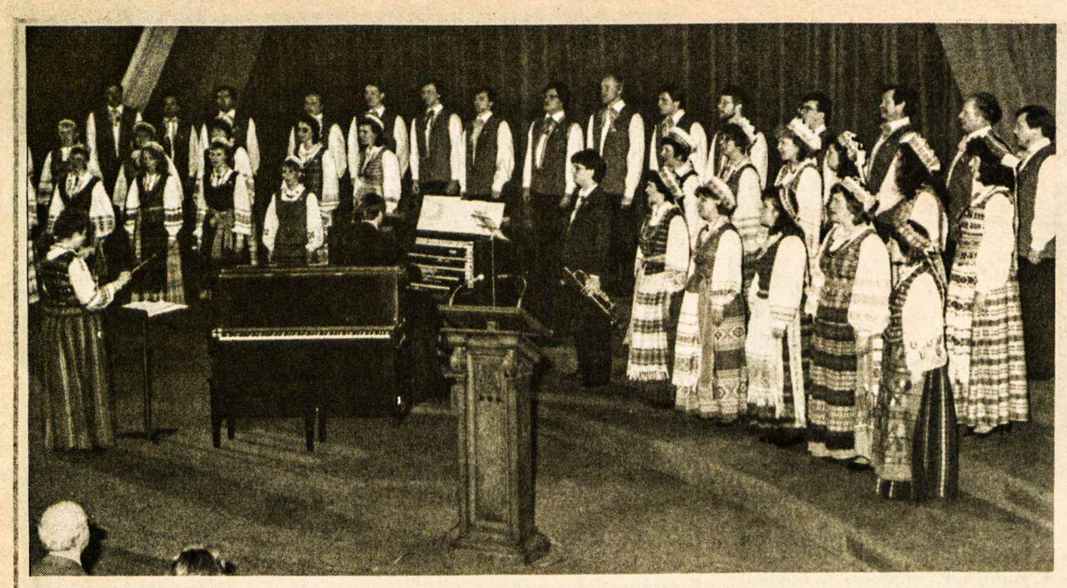

Toronto "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės, atliko meninę programą vasario 19 d. Toronte nepriklausomybės minėjimo šventėje. Prie vargonų muz. J. Govėdas — Nuotr. O. Burzdžiaus

"Nemarioji giesmė"

Lietuvos himno autoriaus pagerbimas rašytojo Anatolijaus Kairio romanu

A. TYRUOLIS

Šimtmetinės "Varpo" sukakties proga Lietuvių istorijos draugija neseniai išleido A. Kairio romaną "Nemarioji giesmė", kuriuo paminima ne tik to laikraščio (1889-1899 m.) sukaktis, bet ir pagerbiamas jo redaktorius dr. Vincas Kudirka, didysis lietuvybės žadintojas ir veikėjas praėjusio amžiaus pabaigoje . Nuo jo gimimo suėjo 1988 m. gruodžio 31 d. 130 metų.

Romano autorius A. Kairys – vienas produktyviausių lietuvių išeivijos rašytojų. Vien praėjusiais metais jis išleido tris knygas, o iš viso jų jau bus per 40 (kone pusė jų premijuota!). Bet ir tokiu tempu gaminant literatūrą atrodytų lyg jo šūkis būtų "Non multum, sed multa"), jo knygos neguli, kaip kai kurių kitų kad ir žymesnių rašytojų, knygų lentynose, bet greit tampa kone "bibliografine retenybe", panaudojant tam tikrą platinimo būdą.

Teigiamas A. Kairio nusistatymas – savo kūryba pagerbti žymesnes sukaktis arba asmenybes. Neseniai buvo suvaidinta jo drama "Krikšto vanduo", o prieš tai rašė apie Simą Kudirką, Kalantą ir kitus.

Vincas Kudirka yra buvęs jau ne vieno mūsų rašytojo kūrybos objektu. Prisimintina K. Inčiūros ypač patriotinė ir psichologinė drama "Vincas Kudirka" (1934), sėkmingai vaidinta prieškariniais ir pokariniais laikais, ir J. Švaisto romanas "Jo sužadėtinė"(1959), išleistas V. Kudirkos mirties 60 metų sukakties proga (išleido lietuviškos knygos klubas Čikagoje).

Remdamasis A. Rimkos atsiminimų apie dr. V. Kudirką posakiu, kad "Kudirkos visuomeniškas gyvenimas ir veikimas nuo 1883 iki 1889 metų ligšiol mažai težinomas", A. Kairys savo romanu ir bando tuos penkerius metus pakomentuoti beletristiškai, nors iš tikrųjų į tuos metus įsimaišo paties V. Kudirkos reminiscencijos iš viso jo gyvenimo, pradedant vaikyste ir baigiant paskutiniąja gyvenimo diena (1899.-XI.16).

Knyga paskirstyta į šešis skyrius, kurių kiekvienas turi vis tą pačią pasikartojančią antraštę "Paskutinė diena", turbūt skaitytojui priminti, kad neužmirštų, jog visas V. Kudirkos gyvenimas lyg kaleidoskope blyksteli tą paskutiniąją gyvenimo dieną.

Romanas pradedamas (ir baigiamas) paskutiniąja Vinco Kudirkos diena. Jį slaugo jo globėja našlė Valerija Kraševskienė (ar Krašauskienė), jo "angelas sargas", jo aprūpintoja ir jo darbų rėmėja per ištisą dešimtmetį. Visas romanas lyg ir skirtas iškelti pasiaukojimo dorybei. Nors ji, kad ir būdama lenkų kilmės, būtų mielai tekėjusi už V. Kudirkos, bet jam jau lengva buvo atsisakyti tų vedybų turint "sužadėtinę" – Lietuvos literatūrą. Dėl susižadėjimo su ta literatūra, tiksliau, po savo grįžimo į lietuvybę, V. Kudirka negalėjo begalvoti apie vedybas nė su Stefa Fabijonaite, kuri vėliau dėl neralizuotos meilės nusišovė.

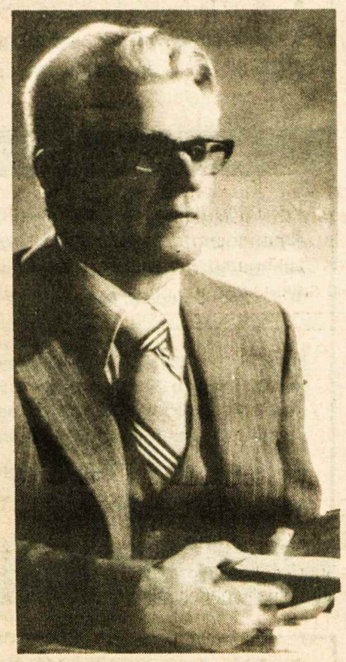

Rašytojas ANATOLIJUS KAIRYS

Romane nesant didesnių kolizijų ir romanui būdingos atributikos, jį būtų galima laikyti ne tiek istoriniu romanu, kiek istorine ar, tiksliau, biografine apysaka. Pasakojamasis elementas, ne veiksmas, čia užima svarbiausią vietą

Autoriaus bandyta atskleisti vidinius vyriausio veikėjo pergyvenimus ne vienalyte rašymo forma, vietom kalbant pačiam veikėjui, vietom įvykius aprašinėjant autoriui. Bet ir tame pačiame knygos skyriuje neišlaikyta vientisa forma, greičiausiai dėl per didelio skubėjimo. Į autoriaus aprašymą kartais įmaišyta ir asmeninės kalbos (pvz. "Čia ir susipažinome", p. 6). Apskritai romane gana gausu paties autoriaus interpretacijų, samprotavimų, sofizmų, slopinančių betarpišką veiksmą, kuris pro reminiscencijų šydą sunkiau ir begali prasimušti.

Vietom autorius lyg ir bando save identifikuoti su vyriausiu veikėju ir jo apsisprendimu pasiaukoti literatūrai. Knygos pradžioje tiesmukai pasakyta: "Vincukui nereikia žmonos. Jam reikia globėjos, talkininkės, bendradarbės" (p.75), bet dar anksčiau skaitome ir tokį Valerijos pasisakymą: "Valerijos siela, kaip ir daugumos moterų, kartais nesijaučia laiminga – būna tokios idiotiškos akimirkos, kada užeina noras prakeikti meilę ir tokią ubagystę, ir eiti kur – bet kur būtų geriau?" (p. 12). Tai būtų lyg ir neatitikmuo kitam Valerijos apibūdimimui: "nes pamilusi jį, Valerija pamilo ir jo kitą sužadėtinę – literatūrą" (p. 10). Tokių neatitikmenų romane yra ir daugiau. Pvz. dėl Kudirkos vertimų autorius taip pasisako: "Gaila, nes vertimai užėmė originalios kūrybos laiką" (p. 73). O vėliau pats Kudirka prisipažįsta: "Man jau buvo aišku, kad atėitis man neleis tapti nei geru muziku, nei ypatingai geru rašytoju – mano sveikata ir gyvenimo sąlygos ribotos" (p. 210). Iš tikrųjų mes turim būti didžiai dėkingi Vincui Kudirkai už tokius gerus, meniškus vertimus, kaip Šilerio "Vilius Telis", "Orleano mergelė", Bairono "Kainas". Per tiems vertimams skirtą laiką jis tikrai nebūtų parašęs panašaus lygio dramų. Nors jam svarbiau buvo tų dramų turinys, bet jis neliko abejingas ir jų meninei formai.

Svarbiausių romano veikėjų charakteriai aiškėja iš jų kalbų, išsisakymų, monologų. Vietom jaučiamas lyrinis tonas, poetizuojanti išraiška, pvz. toks yra V. Kudirkos monologas 1887 m., egzaltuojantis Valerijos nuopelnus. Romane parodyta ir daugiau veikėjų, bet jie dažniausiai tik blankiai ar prabėgom tenušviesti. Vietom parodytas visas žinomų praėjusio šimtmečio asmenybių sambūvis, pradedant V. Kudirkos artimu draugu J. Kauku ir baigiant jaunu klieriku Mačiuliu (tada dar ne Maironiu). Čia jie visi, lyg kokie aktoriai scenoj, skaito "Aušros" poeziją. Kai kurios jų kalbos yra tiesiog aušriškai "romantiškos", pvz. kai klierikas Mačiulis siūlo "supoetinti" visą lietuvių tautą!

Gerai, kad autorius iškėlė V. Kudirkos artimo bičiulio dr. J. Kauko aukos reikšmę jo atsivertimo ir "Varpo" steigimo istorijoje. Bet pasigendame ne kartą romane paminėto J. Jablonskio, taipgi artimo Kudirkos bičiulio, įtaką jam grįžti lietuvybėn. Juk būsimasis mūsų rašomomosios kalbos tėvas savo metu V. Kudirkai rašė: "Lyg jau netekai savo prigimtinės kalbos, t.y. kalbos tėvo ir motinos, katruodu Tave be baimės lietuviškai liuliavo ir auliavo. Gėda tai XIX amžiuje taip elgtis" (Lietuvių literatūros istorija, II, Vilnius, 1958, p. 206). Tas laiškas, sako, Kudirkai turėjęs ne mažiau reikšmės, kaip pirmojo "Aušros" numerio skaitymas.

Autorius, be abejonės, turėjo nemažai padirbėti rinkdamas medžiagą savo kūriniui. Šaltinių, tiesą sakant, turime pakankankamai, bet istoriniai faktai tai lyg paveikslo rėmai, o juos užpildyti, patį paveikslą sukurti rašytojas turi savo vaizduote ir jausmais. To elemento, šalia autoriaus interpretacijų, šioje knygoje gana apstu.

Kaip patikrinti istorinius faktus? Kiek jie atitinka autoriaus piešiamą paveikslą? Pvz. V. Kudirkos tėvas sūnų vertęs būti lenku: "Tėvas kietas, bet geras, tai ir aš jam būsiu geras – nori lenko, lenką turėsi" (p. 41).

"Varpo" idėja kilusi iš knygnešio Antanėlio: "Varpo idealą man pakišo sveikas kaimo protas" (p. 121). Atsivertimo istorija susijusi su gan drąsia fantastika: "kambarys kyla, daiktai ritasi, bene esu ant mėnulio, Tvardovskis neša pelkėmis, aš laikausi įsikibęs Aušros (p. 61). Kalėjime kliedėjančio ligonio kalba surealistiškai akadabrišKos tirados, užimančios net 8 psl. (galėjo tilpti į porą, nes nemaža pasikartojimų).

Romanas baigiamas gana šviesia, pakilia ir egzaltuota nuotaika Vilniaus Šv. Mikalojaus šventovėje, kur bene penkidalyviai atšvenčia Lietuvos krikšto 500 metų sukaktį (nuostabu, kad apie ją ten pirmą kartą sužinojo ir pats V. Kudirka). Sugiedama Kudirkos "Tautiška giesmė", vėliau tapusi Lietuvos himnu, autoriaus A. Kairio pavadinta "Nemariąja giesme".

Baigminę romano sceną kiek drumsčia "kunigėlio Kudirkos" pasirodymas prie miršTančio lovos, nebespėjus suteikti nė paskutinio religinio patarnavimo, kurio anksčiau pageidavęs pats V. Kudirka. Kažin ar bevertėjo duoti šią sceną, jei giminaičio pasirodymas nei deramas, nei gali būti pakankamai pagrįstas.

Atiduodant spaudai rankraštį, reikėjo dar gerai pakoreguoti jo kalbą, rašybą, skiriamuosius ženklus ir kt. Ypač gana daug skiriamųjų ženklų riktų, daugiausia neskiriant pagrindinio sakinio nuo šalutinio (lyg būtų anglų rašybos įtaka). Kai kurie žodžiai įdėti į svetimą paradigmą, pvz. rašoma tėvuje, Dievuje (vt. tėve, Dieve), sąmojus (vt. sąmojis). Užtinkame tokių žodžių ir posakių, kaip nudavė (apsimetė), kaukuolė (kaukolė), daugumoje (daugiausia), apipilia (apipila), kokių tai (kažkokių), taip graži (tokia graži), grįžtant užjojome (grįždami užjojome), pakvietė pietums (p. pietų), priėjo išvados (p. išvadą), neatitiko profesijai (n. profesijos), vairuoja (?) vadeles, rožės žiedas duria (?), į katedras (Vilniuje tik viena!) ir kt.

Kai kurie žodžiai paties autoriaus pasidaryti, pvz. tarmizmas, konfidantas, pikanterija, pasiūlas, blonknotas. Nevartotini polonizmai salka (aukštelis), tapčanas (sofa) ir kt. Ypač gausu rašybos riktų. Rašoma: Krimas ir Krymas, Laumė ir laumė, Vitolis ir Vitalis, įdėja (idėja, bąlo, (balo), pasisiūvom (pasisiuvom), susikuprinęs (susikūprinęs), įpūčia (įpučia), truko (trūko), dėlto (dėl to), suklūpau (suklupau), bala (bąla), išsiskyriant (išsiskiriant), grąsinęs (grasinęs, burė (būrė) ir kt. Kai kurie tų netikslumų gali būti ir paprastos korektūros reikalas.

Kaip ten bebūtų, naujasis A. Kairio romanas bus mielai skaitomas tiek jaunimo, tiek senimo, kuriam dar teberūpi mūsų didžiųjų asmenybių prisiminimas ir pagerbimas.

Iš Sibiro poezijos

VYTAUTAS VARNAGIRIS

Vėlinės

Nemirtingumo alkana,
Siela –
Lyg paukštis lukštą prasikalti bando...
Lapu nukrinta vėl diena...

Bet tiki, tiki vis –
Žydra! Kaip egle suliepsnosi
Virš juostančio vandens,
apnuogintų šakų,
ir akmenim pravirkusios dainos...

Ateik, ateik, kaip dūmo kvapas,
Iš atsimerkusios trobos,
Kai Siela – Draugo neprikėlus –
Šerkšnu lauke apsinakvos...

Ateik – ant žemės veido
Nė vienas paukštis neplasnos...
O taip nedrąsiai snaigė skraido
Virš klevo svajos kruvinos...

Ateik, ateik, kaip ryto šypsnis
Iš pat eglyno gūdumos.
O snaigės, snaigės – tokios mažos –
Žvaigždėm širdy pasikartos...

* * *

Iš eglės liūdesio ir alksnio juodo,
Iš smilgos tylančios maldos...
Iš varno nerimo – laukams užkimus –
Toli, toli, ir vėlei atgalios.

Toli, toli ir vėl sugrįžus –
Tartum atsivėrimas šalančio vandens...
Toli toli – į patį gylį –
Paukščiukas skrisdamas šešėliu pasiners...

Nusviro
Erškėčiais vainikuotoji galva.
O baltos baltos ašaros pabiro,
Kad žemė būtų tartum nuotaka balta...

Bet juk Tavęs nėra jau sieloje...
Sugrįžk, kaip išaiškėjimas vandens...
Per sielos vakaro nepasibaigiančiają gėlą,
Kaip baltos ašaros ant juostančio akmens...

Visi jau po samanom

Aš atėjau čia. Tavo sielai atsiliepti.
Tie patys medžiai,
Tos pačios padūmavę sienos,
Per senkantį upelį lieptas.

Čia mano motina gyvena,
Jos pėdos varpučiu apaugo,
Bet sielą jos – it savo dainą seną,
It tyrą orą miškas saugo...

Čia siela jos žvaigžde suspindi:
Per rūko liūdesį,
Per lapų tinklą,
Gėle paklydėle iš žemės atsiliepia,
Paukščiu suklinka...

Užmigo laukai. Sustaugs pūga,
Dangus žvaigždėtas,
Miškai lapus jau baigia sėti,
Tik mano Motina viena
Paliks prie vartų akmeniu stovėti...

* * *

Laukai tuštėja,
Šiaušiasi rytys,
Tik aš – paklydėlis kranklys –
Po balančias rugienas stypinėju.

Nėra.
Nėra.
Visi seniai po samanom,
Sietuvose jau miega...

Tik aš – užgesusia šviesa mintu,
Kartu su briedžiais kasdamas
Ledinį, aštrų sniegą.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Knygą "Ateitininkai — komunistų ir nacių kankiniai" ruošia spaudai prel. dr. Juozas Prunskis, Leonardas Kerulis ir Pilypas Narutis. Visuomenė prašoma atsiųsti tų kankinių vardus ir pavardes, kankinimo ar nužudymo aplinkybes, jų nuotraukas iš kalėjimų ir stovyklų. Jeigu neturima platesnės informacijos, pakanka ir vardų su pavardėmis sąrašui sudaryti. Redaktoriai patys tikisi rasti medžiagos. Duomenų apie komunistų kankintus ateitininkus laukia Leonardas Kerulis, 5828 South Campbell Ave., Chicago, IL 60629, USA. Medžiagą apie nacių aukomis tapusius ateitininkus prašoma siųsti Pilypui Naručiui, 4120 West 93rd Place, Chicago, IL 60453, USA. Knygą išleis prel. Vytauto Balčiūno vadovaujama leidykla "Krikščionis gyvenime".

Saviveiklinis Australijos lietuvių teatras "Atžala" Sydnėjaus lietuvius 1988 m. gruodžio 11 d. pakvietė į Kosto Ostrausko keturių paveikslų dramą "Čičinskas". Tai buvo jau antroji "Čičinsko" premjera, Sydnėjaus lietuviams paruošta "Atžalos" teatro. Pirmosios premjeros jie susilaukė prieš aštuonerius metus. Abi premjeros buvo įdomios, nes jas paruošė kiti režisieriai su kitais aktoriais. Šį kartą "Čičinsko" dramą režisavo Julius Dambrauskas, pats atlikęs ir pagrindinį Čičinsko vaidmenį. Kiti aktoriai buvo paruošę po du vaidmenis: Juozas Maksvytis — Zakristijono ir Smuklininko, Ona Maksvytienė — Miestietės ir Kaimo mergos, Vytautas Bukevičius — Pulkininko ir Žmogžudžio. Scenovaizdžius sukūrė Henrikas Šliteris, garsus tvarkė V. Ankus, grimavo dail. L. KrauceviČiūtė-Gruzdeff.

Apžvalginę parodą "Pavasario peizažai" M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre Čikagos lietuviams vasario-pradžioje surengė naujasis Lietuvių dailės muziejus, kūrinius atrinkęs iš savo fondų. Apžvalginio pobūdžio parodon buvo įjungti šešiolikos lietuvių dailininkų kūriniai — J. Akstino, P. Augiaus, M. Dobužinskio, P. Domšaičio, D. Jurgutienės, P. Kaupo, B. Murino, J. Paukštienės, J. Pautieniaus, V. Petravičiaus, A. Tamošaitienės, J. Tričio, A. Rūkštelės, V. Vaičaičio, V. Virkau, V. Vizgirdos. Parodos lankytojų laukė 34 tų dailininkų darbai. Liūto dalis teko Pranui Domšaičiui, nes Lietuvių dailės muziejus turi apie šimtą jo kūrinių. Trylika parodai atrinktų P. Domšaičio darbų apėmė beveik visą jo kūrybinę skalę. Lietuvių dailės muziejų (Lithuanian Museum of Art) 1988 m. pavasarį įsteigė ir Ilinojaus valstijoje užregistravo trys Čikagos lietuvių institucijos: JAV lietuvių fondui priklausantis Lietuvių dailiojo meno institutas, turintis Prano Domšaičio kūrybinį palikimą, Lietuvių tautodailės institutas ir M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Bendromis jėgomis tikimasi gerokai sustiprinti lietuvių dailės garsinimą.

Aktorės Nijolės Martinaitytės ir gitaristo Petro Aglinsko duetas buvo skirtas porą šimtmečių apimančiai lietuvių poezijai. Literatūros ir muzikos vakarą Klivlando lietuviams 1988 m. gruodžio 3 d. Dievo Motinos parapijos salėje surengė JAV lietuvių fondo rėmėjų komitetas. N. Martinaitytė skaitė ištraukas iš K. Donelaičio "Metų", vysk. A. Baranausko "Anykščių šilelio". Poezijos pynėn taipgi buvo įjungti ir kitų poetų kūriniai: Maironio "Pavasaris", K. Binkio "Gėlės iš šieno", V. Mykolaičio-Putino "Rūpintojėlis", Liūnės Sutemos "Nebėra nieko svetimo", A. Nykos-Niliūno "Išduotas medis", A. Mackaus kelis variantus ta pačia tema turintis eilėraštis "Mirtiškoji". Eilėraščius papildė vienintelis prozos kūrinėlis — Žemaitės "Ieva". Poezijos palydai P. Aglinskas panaudojo J. S. Bacho "Sarabandos" variaciją iš sonatos smuikui ir nepriklausomoje Lietuvoje labai populiarų tango "Paskutinis sekmadienis", atskirai atlikdamas ispanišką E. Granados šokį, kubietišką liaudies lopšinę ir dar vieną ispanišką melodiją. Ta pati N. Martinaitytės ir P. Aglinsko dueto programa sausio 22 d. pakartota Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje.

Dekoratyvinė skulptūra "Medeinė", vaizduojanti senosios Lietuvos miškų ir medžioklės deivę, papuošė vieną Vilniaus senamiesčio kiemelį Antokolskio gatvėje. Skulptūra sukurta dail. Mariaus Grušo originalaus diplominio darbo pagrindu.

Vydūno draugija, įsteigta prie Lietuvos kultūros fondo, sujungė lig šiol atskirai veikusius Vydūno klubus Šilutėje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje. Norima, kad lietuvių literatūros klasiko ir filosofo Vilhelmo Storastos-Vydūno (1868-1953) kūryba taptų svarbia dvasinio tautos savarankiškumo ir moralinio pilnavertiškumo formuotoja. Naujosios Vydūno draugijos valdybon įsijungė: kraštotyrininkas Šarūnas Reikalas ir filologas Silvestras Gaižiūnas (Klaipėda), pedagogas Bonifacas Ruželė (Panevėžys), kraštotyrininkas Kazys Budginas (Šilutė), filosofas Jonas Trinkūnas, filologė Aldona Vaitiekūnienė, filosofas Vacys Bagdonavičius ir istorikas Domas Kaunas (Vilnius), gydytojas Tomas Stanikas (Kaunas).

Kauno dramos teatro aktoriai "Literatūros ir meno" 1988 m. spalio 29 d. laidoje paskelbė atvirą laišką savo buvusiam rež. Jonui Jurašui, kurį nuo teatro ir Lietuvos 1976 m. atskyrė kieta Maskvos cenzorių ranka. Tai buvo jautrus kauniečių aktorių kvietimas grįžti namo, nes jo talento labai reikia Lietuvos teatrams. Konkrečiai jam buvo siūloma atvykti į Kazio Sajos "Šventežerio" spektaklį, skirtą Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui. Šioje K. Sajos pjesėje, kurią Kauno dramos teatre 1970 m. pastatė rež. J. Jurašas, nuskambėjo viešas šauksmas gelbėti nuo taršos Lietuvos ežerus ir gamtą. Dabar pranešama, kad rež. J. Jurašas sutiko atvykti į K. Sajos "Šventežerio" 500-tąjį spektaklį ir būti Lietuvos teatro veikėjų sąjungos svečiu. Viešnagės metu bus tariamasi dėl jo naujų pastatymų Lietuvos teatruose.

Lietuvos knygženklininkų klubo visuomeninis knygženklių muziejus atidarytas buvusiuose Pakruojo dvaro rūmuose — XVIII š. pabaigos respublikinės reikšmės architektūriniame paminkle. Atidaryman suvažiavo dailininkai, knygženklių kūrėjai, tyrinėtojai ir rinkėjai iš Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus ir kaimyninės Latvijos. Jų laukė Paryžiuje gyvenančio dail. Žibunto Mikšio knygženklių paroda, naujojo muziejaus vitrinos, supažindinančios su žymaus Lietuvos dailės istoriko ir muziejininko P. Galaunės atliktais darbais, 1928 m. Kaune surengta pirmąja Lietuvos knygženklių paroda. Kauno M. K. Čiurlionio muziejaus grafikos skyriaus mokslinė bendradarbė L. Turčilaitė kalbėjo apie P. Galaunės knygženklių rinkinį, dail. V. Antanavičius ir menotyrininkas S. Latonas — apie dail. Ž. Mikšio kūrybą.

Choreografo Juozo Lingio (1919–1984) septyniasdešimtasis gimtadienis sausio 16 d. paminėtas Vilniaus dramos teatre. Velionis yra laikomas lietuvių sceninio tautinio šokio mokyklos kūrėju. Jo atminimui skirtame vakare dalyvavo buvusieji mokiniai, "Lietuvos" ir kitų ansamblių veteranai, Vilniaus konservatorijos profesoriai, jaunosios choreografų kartos atstovai, svečiai iš velionies gimtojo Šakių rajono. Vakarą pradėjo Vilniaus konservatorijos prof. Vytautas Jakelaitis, J. Lingio kūrybinio palikimo tyrinėtojas, primindamas jo tikrai didelius nuopelnus tautiniam lietuvių šokiui. Atsiminimais dalijosi choreografas Kazys Poškaitis, buvęs "Lietuvos" ansamblio šokėjas. Šakotą J. Lingio veiklą aptarė Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų prof. Juozas Gudavičius. J. Lingys ne tik kūrė sceninius tautinius šokius, bet ir organizavo šokių vadovų seminarus, atliko mokslinius tyrinėjimus, parašė knygas "Lietuvių liaudies šokiai", "Šokiai ir žaidimai", "Greitpolkė", "Lietuvių liaudies žaidimai", "Šok mergelės vainikuotos", "Sceninis lietuvių liaudies šokis", "Lietuviškų šokių pynė". Sukaktuviniame vakare ansamblis "Lietuva" atliko J. Lingio tautinių šokių programą, paruoštą vadovo Prano Budriaus ir vyr. baletmeisterio Vytauto Buterlevičiaus. **V.Kst.**

TERESĖ STANKUTĖ,
Birutės ir Justo Stankų duktė, 1988 m. gruodžio mėnesį baigė Toronto universitete komercinius mokslus bakalaurės laipsniu (Bachelor of Commerce). Šiuo laiku dirba Peat Marwick Chartered Accountants bendrovėje Toronte. Gimusi Sudburyje, baigusi lituanistinę mokyklą, dalyvavusi tautinių šokių grupėje "Ramunėlė", su dviem savo sesutėm buvo suorganizavusi muzikinę grupę, su kuria aplankė daug lietuviškų kolonijų Kanadoje ir Amerikoje. Labai aktyvi tautinėje veikloje

Atsiųsta paminėti

Vaclovas Biržiška, LIETUVOS STUDENTAI UŽSIENIO UNIVERSITETUOSE XIV-XVIII AMŽIAIS. Leidinio mecenatas – Devenių kultūros fondas. Lituanistikos instituto leidykla 1987.

Dr. Petras Jonikas, LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Visuomeniniai lietuvių kalbos istorijos bruožai. Lituanistikos instituto leidykla 1987.

CRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA nr. 78. Translated by Rev. Casimier Pugevičius. Translation Editor Marian Skabeikis. Published by Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Cover Cardinal Vincentas Sladkevičius. Printed at Franciscan Press, Brooklyn, NY, USA.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	9¼%
180-185 d. term. ind.	9¼%
1 metų term. indėlius	9½%
2 metų term. indėlius	9½%
3 metų term. indėlius	9½%
1 metų GIC-met. palūk.	11 %
2 metų GIC-met. palūk.	10¾%
3 metų GIC-met. palūk.	10¾%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10¾%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10¾%
Specialią taup. s-tą	8 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk	9 %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	12 %
Sutarties paskolas nuo	12 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	11½%
2 metų	11¾%
3 metų	12 %
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ir 3 metų	11 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai: 531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 *Savininkas – Tom Thompson*

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientu patogumui, susitarus, atvažiuoju i namus

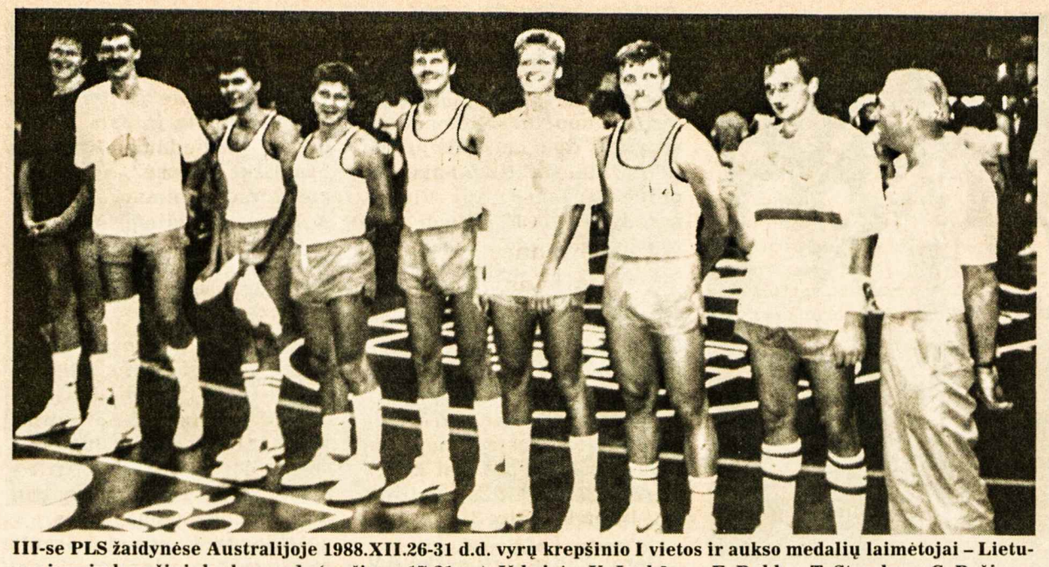

III-se PLS žaidynėse Australijoje 1988.XII.26-31 d.d. vyrų krepšinio I vietos ir aukso medalių laimėtojai – Lietuvos jaunių krepšininkų komanda (amžius – 17-21 m.). Iš kairės: V. Jankūnas, E. Bublys, T. Stumbrys, G. Bačianskas, L. Kvederavičius, A. Jakubauskas, D. Giedrys, G. Markevičius ir R. Sargūnas – treneris Nuotr. Aro Nausėdos

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

ARTŪRO POVILIŪNO KALBA, pasakyta PLS Žaidynių atidarymo metu Adelaidėje, 1989 gruodžio 26. Jis yra Lietuvos kūno kultūros ir Sporto komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas, atkurto Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas. Jis vadovavo Lietuvos sportininkams PLS žaidynėse Australijoje.

"Brangūs tautiečiai, pasaulyje gyvena daug tautų, bet lietuvių tauta yra tik viena ir mes esame jos vaikai. Kur begyventumėm – mes esame ir būsime lietuviai. "Lietuviais turime ir būt", kad mūsų tauta neišnyktų, kad jos neužgrobtų didesnės ir galingesnės.

Gerbiamieji, pasaulyje yra daug šalių, bet Lietuva tik viena. Vienintelė šalis, kur mes lietuviai ne tik galime, bet ir privalome jaustis šeimininkai. Lietuvą mes paveldėjome iš savo protėvių, iš didžiųjų kunigaikščių Vytauto ir Algirdo, iš Mažvydo, Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos, Maironio... Mūsų šventa pareiga ją išsaugoti ateinančioms kartoms. Tai nebus lengva, juk buvo labai sunkių metų, kai Lietuvoje lietuviams neužteko vietų. Tačiau dabar Lietuva atgimsta. Kad mes, kaip Lietuvos pasiuntiniai, dalyvaujame žaidynėse – taip pat atgimimo ženklas. Mes laimingi, kad galime čia dalyvauti, mes dėkingi visiems, kurių dėka čia dalyvaujame.

Mes didžiuojamės, kad atvykome ne tuščiomis – su trispalve, kuri vėl tapo Lietuvos valstybine vėliava, rankose – su Vinco Kudirkos tautiška giesme lūpose. Su žinia, kad atkurtas Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, – su I Lietuvos tautinės olimpiados vėliava, kurią norėčiau įteikti šių žaidynių organizatoriui.

Brangūs tautiečiai, leiskite jus pasveikinti su III PLS žaidynių pradžia ir palinkėti, kad dabartinis ir būsimi pasaulio lietuvių sportiniai susitikimai tarnautų tautos vienybei ir gerovei. "Baigdamas noriu pasiūlyti IV-tas PLS žaidynes surengti mūsų *Tėvynėje Lietuvoje*".

"Vėjas" žais krepšinį Lietuvos miestuose

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" Lietuvoje viešės 19 dienų (nuo liepos 5 iki 23 d.). Nors galutinai dar nesutarta, tačiau turimomis žiniomis yra numatytos penkios rungtynės prieš sekančias komandas: Kauno "Žalgirį", Vilniaus "Statybą", Panevėžio "Lietkabelį", Klaipėdos "Neptūną" ir Lietuvos jaunių rinktinę. Galvojama, rungtynės vyks ir Panevėžyje.

Suglaustai apie šias komandas. Taigi, žinant Lietuvos krepšinio žaidimo klasę ir žvelgiant į čia suminėtas komandas, laukiančias atvykstančio "Vėjo", reikia pripažinti, kad visiems yra žinomas Kauno "Žalgiris", kurio eilėse žaidžia Sabonis, Kurtinaitis, Chomičius ir kt. geri žaidėjai. "Žalgiris" žaidžia Sovietų Sąjungos aukščiausioje lygoje ir keletą kartų yra laimėję meisterių titulus. Be to, šie trys "Žalgirio" krepšininkai su Vilniaus "Statybos" Marčiulioniu, Seule, sovietams pelnė auksą. Vilniaus "Statyba" su Šarūnu Marčiulioniu yra taip pat Sovietų Sąjungos aukščiausios lygos dalyvė.

Lietuvos (LTSR) aukščiausioje lygoje žaidžia 12 komandų ir čia pereitų metų laimėtoju buvo Panevėžio "Lietkabelis", kuris yra žaidęs taip pat Sovietų Sąjungos aukščiausioje lygoje. Pastoviai žaidęs Lietuvos aukščiausioje lygoje Klaipėdos "Neptūnas", dėl silpnesnio pasirodymo paskutiniųjų poros sezonų metu, yra iškritęs ir dabar žaidžia I-je Lietuvos lygoje.

Lietuvos jaunių rinktinė turėtų būti panašaus pajėgumo komandai, kuri žaidė III-se PLS žaidynėse Australijoje, o ji, kaip žinome, namo išvyko su aukso medaliais, nors ir sunkiai iškovotais...

PLS žaidynių metu Adelaidėje veteranai sportininkai su svečiu iš Lietuvos ARTŪRU POVILIŪNU. Iš kairės: Vytautas Grybauskas, Antanas Supronas, Pranas Gvildys, Artūras Poviliūnas ir Vladas Adomavičius
Nuotr. R. Sondos

"AUŠROS" jaunučiai krepšininkai. (iki 14 m. amžiaus) š.m. vasario 20 d. Prisikėlimo parapijos salėje žaidė rungtynes prieš Saint Vincent de Paul mokyklos bendraamžius. Jos buvo įdomios ir matėsi žaidime daroma pažanga. "Aušrokai" iki paskutinio ketvirčio vyravo net keliais taškais, tačiau, rungtynėms einant prie galo, kiek nuvargo ir pergalę atidavė varžovams – 49:44 (13:18). "Aušrai" taškus pelnė: Darius Viskontas 15, Linas Underys 12, Tomas Bacevičius 9, Kristoforas Krašauskas-Tyler 4, Aras Baziliauskas 2, Vincas Liačas 2. Žaidė ir Aidas Batūra, Tomas Skrinskas, Paulius Dailidė, Vytas Mockus, Aras Ignatavičius, Stasys Kuliavas, Aras Paškus. Komandos treneris – Ramūnas Underys.

Tie patys "Aušros" jaunučiai, vasario 27 d., rungtynėse prieš "Holy Family" mokyklos varžovus pasiekė laimėjimą 48:43 (27:22). Ir šiose rungtynėse geriausiu metėju tapo aukštaūgis Darius Viskontas su 29 taškais. Toliau sekė Tomas Bacevičius 9, Linas Underys 8, Vincas Liačas 2 ir Kristoforas Krašauskas-Tyler 0. Šis pagrindinis penketukas žaidė gerai, gi kiti komandos dalyviai L. Giniotis, T. Skrinskas, C. Girdauskas, A. Ignatavičius, S. Kuliavas, P. Dailidė, A. Paškus, V. Mockus, A. Batūra ir A. Baziliauskas buvo geri pakaitai ir rodė didelio noro žaisti krepšinį. Auga pasigėrėtinai gražus prieauglis.

Ateitininkų žinios

Jaunučių susirinkimas – kovo 19 po 10.15 v. Mišių Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje.

Studentų susirinkime (kovo 4 d.) įdomiai pasakojo savo dvasinę kelionę studentas-konvertitas. Jis buvo musulmonas, bet, įsitikinęs Kristaus mokslo kilnumu ir teisingumu, tapo rytų apeigų kataliku. O prieš dvi savaites, apie Bažnyčią kaip Kristaus mistinį kūną, kalbėjo prof. Selano. Šiuose susirinkimuose dalyvavo 15 draugovės narių.

Didįjį šeštadienį studentai organizuoja margučių dažymo popietę. Kviečiami jaunučiai, jauniai ir moksleiviai. Visi renkasi kovo 25 d., 4 v.p.p. pas Č. B. Jonius, 65 Prince George, Islington.

Nuoširdžiai užjaučiame Silviją Freimanienę, kurios tėvelis a.a. M. Petrukevičius mirė Amerikoje.
O. G.

Torontiečiai Gabija Petrauskienė, Vytautas Bireta ir Arūnas Pabedinskas viešnagės Lietuvoje Vasario 16 iškilmių proga dalyvavo Vilniaus ateitininkų susirinkime. Jame dalyvavo apie 20 asmenų. Formaliai vasario 18 d. susirinko Ateitininkų federacijos atkūrimo komiteto nariai penktąjam savo posėdžiui kurijos patalpose, Vilniuje. Dalyvaujančiųjų tarpe buvo žymūs disidentai: Nijolė Sadūnaitė, Jadvyga Bieliauskienė, Petras Bogušis. Turėjo atvykti ir badavęs Petras Cidzikas. Komitetui vadovauja dr. Vincas Rastenis. Aktyviai reiškiasi kun. Vaclovas Aliulis bei Saulius Galadauskas.

Per sekmines ruošiasi sušaukti Lietuvos ateitininkų atkūrimo suvažiavimą, kuriame dalyvauti kviečia ir išeivijos ateitininkus, ypač studentus ir moksleivius. Organizavimu rūpinasi Saulius Galadauskas, Dariaus ir Girėno 6-44, Vilnius, Lietuva. **G.P.**

Skautų veikla

• Okupuotos Lietuvos buriuotojai šią vasarą planuoja transatlantinę kelionę iš Klaipėdos į Niujorką su jachta "Audra". Jos kapitonas – Ignas Miniotas. Šiam neeiliniam ir drąsiam žygiui paremti jau susiorganizavo Čikagos jūros skautininkai ir kiti būriuotojai.

• Prityręs sk.pl. G. Karasiejus nupiešė 12 pavyzdžių ženkliukų, iš kurių vienas bus pagamintas skautų-čių stovyklai "Romuvoj" rugpjūčio 13-26 d.d.

• Knygos "Burės ir varikliai" išleidimą parėmė: $100 – Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka"; $50 – sk. dr. A. Dailydė; $20 – sk. F. Mockus. Jūrininkystės knygos fondo vadovybė dėkoja. **M.**

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
* *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
* *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
* *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
* *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

GEO. H. CREBER
MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712, 694-1013
Namų tel. 762-3502
Roman Demkiw
Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.
Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.
Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
9¼% už 90 dienų term.indėlius	
9¼% už 6 mėn.term.indėlius	
9½% už 1 m. term. indėlius	
9½% už 2 m. term. indėlius	
9½% už 3 m. term. indėlius	
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10¾% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10¾% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10¾% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10¾% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12 %
2 metų	12 %
3 metų	12 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	11 %
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 70 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – **savininkai**
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) **773-6480**
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis. Nemokamas namo įkainojimas.
Telefonai 535-2331 arba **537-2869**

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 239-9892
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, *turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:*
- **RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai**
- **RRIF pensijų fondas**
- **metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)**
- **įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda**
- **atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm**
- **klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus**

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Užgavėnių karnavalas

Tradicinis Toronto Lietuvių namų Užgavėnių karnavalas 1989 įvyko vasario 4 d. Paviljonai jau 12.30 v. buvo baigę įsiruošti ir prasidėjo jų lankymas. Pirmiausiai paviljonus apžiūrėjo vertinimo komisija ir paskyrė premijas. Paviljonus buvo įsiruošę: "Atžalynas", "Gintaras", filatelistai, Kunigaikštienės Birutės skaučių draugovė, Maironio mokykla, "Vyties" klubas, pensininkų klubas, L.N. moterų būrelis ir "Nepriklausomos Lietuvos" rėmėjų būrelis. Lankytojų paviljonuose buvo daug: čia jie valgė, gėrė, gardžiavosi visokiais skanumynais, bandė savo laimę loterijose.

Artėjant programai, Karaliaus Mindaugo menė prisipildė žiūrovais, kuriuos sudarė vaikučių atliekančių programą tėveliai, seneliai, broliukai, sesutės, draugai. Programos pradžioje Visuomeninės veiklos komiteto pirm. Ald. Jankaitienė pasveikinusi svečius priminė, kad Lietuvių namai jau eilę metų ruošia tradicines šventes, kurios iki šiol buvo draudžiamos Lietuvoje. Ji pasidžiaugė, kad šiais metais ir Lietuvoje bus galima laisvai švęsti. Pirmieji scenoje pasirodė Maironio mokyklos vaikučiai dainininkai (1,2,3, skyriaus), vadovaujami muz. Dalios Viskontienės ir Rasos Bukšaitytės. Jie padainavo keletą jų amžiui pritaikintų dainelių su judesiais ir džiaugsmu. Publika nepagailėjo jiems plojimų. Po to "Atžalyno" mažučiai, vadovaujami Janės Macijauskaitės ir Alicijos Krakauskaitės, pašoko "Suktinį", o jaunieji šokėjai pašoko "Kalvelį" ir "Vėdarą", vadovės Marytė Hurst ir Daiva Krivaitė. Sekė "Gintaro" vaikų grupė, vadovaujama Liucijos Kaminskienės. Jie pašoko 2 šokius: "Čigonėlį" ir "Ožiukus". Vėl pasirodė "Atžalynas" jaunių grupė, vadovaujama Wally ir Loretos Dauginių, pašoko "Čigonėlį".

Programą užbaigė "Gintaro" vidurinė grupė su šokiais "Gerviečių Kadrilius"ir "Blezdinginis Jonkelis". Jų vadovė Ramona Yčienė.

Visiems "Atžalyno" šokėjams grojo Dana Pargauskaitė, o "Gintaro" – Juozas Balaišis. Popietės pranešėja – Loreta Stanulytė. Po programos dalis svečių dar lankė paviljonus, kiti jau skubėjo į namus, išsinešdami malonius įspūdžius.

Antroji karnavalo dalis – kaukių vakaras. Vos L.N. moterų būrelio ponios spėjo pertvarkyti salę, jau pradėjo rinktis publika. Vėl prisipildė Karaliaus Mindaugo menė, 7.30 v.v. prasidėjo meninė programa. "Atžalyno" vyriausia grupė, vadovaujama Vidos Vitkūnaitės, pašoko "Malūną" ir "Aštuonnytį". Tada "Gintaro" dainininkės padainavo: "Jaunystė", muzika M. Vaitkevičiaus, žodžiai S. Žlibino ir "Mergaitė", muz F. Strolios, žodžiai Maironio. Jų vadovė – Rūta Stauskienė. Po to "Gintaro" vyriausia grupė, vadovaujama Ritos Karasiejienės, pašoko "Gerviečių Kadrilių" ir "Aštuonnytį". "Atžalyno" šokiams grojo Dana Pargauskaitė, o "Gintaro" Juozas Balaišis, pritariami "Žagarų" būgnams.

Tada scenoje pasirodė vyrų choras "Aras". Padainavo 4 dainas, vadovaujamas muziko sol V. Verikaičio, jam akompanavo muz. J. Govėdas. Programą užbaigė Hamiltono "Gyvataras", savo dalyvavimu praturtinęs šį vakarą. Jis pašoko 2 šokius: "Vakaruškos" ir "Subatėlė". Vadovė – Elytė Rukšėnaitė, muzika – "Žagarų" (K. Deksnys, E. Vaičiūnas ir Tarvydas). Programos pranešėja – dr. Gina Ginčiauskaitė.

Po programos, prasidėjus šokiams, atirado ir maskaradiškai pasipuošusių svečių. Gaila, kad ne daug, užtai vertinimo komisijai reikėjo pasukti galvas, kam tas premijas skirti.

Šokių pertraukos metu pravesta loterija, kuriai laimikius sunešė karnavale aktyviai dalyvavusios organizacijos bei vienetai. Loteriją pravedė dr. G. Ginčiauskaitė ir Ald. Jankaitienė.

Naujam lietuviškam orkestrui "Žagarai" grojant, šokiai užsitęsė iki 1 v.r. įsilinksminęs jaunimas nenoriai skirstėsi.

Ald.

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. **Vytautas Našlėnas.** Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

krepšininkų varžybas Lietuvoje

Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktine. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais

liepos 5, grįžta liepos 23 Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

TORONTO ONT

Rinkimų rezultatai

Š.m. vasario 26 d. Toronte įvyko KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimai. Išrinkti 25 nariai, gavę balsų:

1. Strimaitis Rimas	306
2. Ažubalis Jonas	304
3. Vaičiūnas Algirdas	296
4. Stanulis Teodoras	282
5. Yčas Martynas	276
6. Prakapas Stasys	262
7. Pargauskaitė Danutė	245
8. Garbaliauskienė Dana	240
9. Rusinas Marius	234
10. Batūra Kazimieras	231
11. Pečiulis Kazys	230
12. Byszkiewicz Aldona	227
13. Zenkevičienė Vaida	209
14. Povilonis Vaclovas	208
15. Sonda Rimas	206
16. Raudys Kęstutis	205
17. Budrevičius Kęstutis	193
18. Masionis Saulius	187
19. Šturmas Petras	177
20. Macijauskas Edvardas	159
21. Stabačinskas Vladas	149
22. Butėnas Petras	148
23. Bačėnas Vincas	147
24. Zalagėnas Anicetas	141
25. Samonis Valdas	137
Kandidatais liko:	
26. Brazys Alfredas	127
27. Gineitis Stasys	86
28. Bartminas Emilius	77
29. Stukas Vytautas	66

Rinkiminė komisija

Mažosios Lietuvos moterų draugijos susirinkimas įvyko vasario 28 d. Hildos Lasienės namuose. Buvo pasidžiaugta naujo "šiupinio" virėjo V. Birštono paslauga; liko patenkinti ir svečiai ir rengėjos. Svečių dosnumo ir mūsų užsimojimui prijaučiančių visokeriopos paramos dėka ir šiemet atliko pelno, kurį moterys paskirstė: po $50 – radijo valandėlei "Tėvynės prisiminimai" ir Tautos fondui; po $100 – Mažosios Lietuvos fondui ir Vasario 16 gimnazijai.

I. Adomavičienei iš pirmininkės pareigų pasitraukus, nauja pirmininke vienbalsiai išrinkta Kristina Dambaraitė-Janowicz. Greta Baltaduonienė pasiliko vicepirmininkės pareigose, o Asta Šernaitė-Šimkuvienė sutiko būti iždininke. Tikrai pasigėrėtina, kai jaunimas, pasitikėdamas veteranių parama, su entuziazmu imasi tęsti tradicijų puoselėjimą.

Lietuvių Bendruomenės atstovai PLB vicepirm. G. Petrauskienė, PLJ Sąjungos vicepirm. M. Šaltmiraitė, KLB pirm. V. Bireta ir KLB vicepirm. A. Pacevičius, kurie dalyvavo Vasario 16 minėjime Kaune ir Vilniuje, kovo 5 d. Toronto Lietuvių namuose papasakojo iškilmių įspūdžius. Buvo parodyta ir vaizdajuostė. Lietuvos nepriklausomybės šventė Kaune ir Vilniuje atšvęsta didingai, įspūdingai ir jautriai. Dalyvavo tūkstantinės minios žmonių. Buvo jaučiama, kad nuo jauniausio iki vyriausio išgyventas nepaprastai didelis tautinis ir dvasinis pakilimas.

"Saturday Night" žurnalas politiniame skyriuje išspausdino Antano Šileikos straipsnį, analizuojantį dabartinę Baltijos kraštų būklę. Daugiausia rašoma apie Lietuvą. **J.B.**

Dalyvaus seminare

Vilniaus universiteto filosofijos profesorius Bronius Kuzmickas pakviestas į filosofijos seminarą Vašingtone (Catholic University of America.) Atskrido ten š.m. sausio 19 ir išbus JAV iki kovo 22 d. Prof. Kuzmickas yra Vytauto Beliajaus dukraitės vyras. Jo žmona, Vytauto Beliajaus dukraitė, prof. Leonarda Jekentaitė-Kuzmickienė, irgi filosofijos profesorė Vilniaus universitete. Abudu dažnai kviečiami skaityti paskaitų beveik visame pasaulyje. Leonarda Muzmickienė pernai skaitė paskaitas Jordano universitete Amane, Jordanijoje, Bronius Kuzmickas, Italijoje.

Atvyko iš Lietuvos

Laisvės kovotojas ir buvęs ilgametis kalinys Balys Gajauskas su žmona Irena ir dukrele kovo 2 d. atskrido į Vašingtoną. Juos orauostyje sutiko Vašingtono ir apylinkių 50 tautiečių. Svečiai Vašingtone pasiliko iki kovo 4 d. Po to išskrido pas gimines į Kaliforniją. Balys Gajauskas žada aplankyti didžiąsias JAV lietuvių kolonijas.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TIKIME IR LAUKIAME

BŪKIT PASVEIKINTI,

Dar vis negaliu pilnai suvokti, ar tu tikrai buvai atvažiavus, ar tu tikrai vaikščiojai čia tarp mūsų Lietuvoje. Ne, tai ne sapnas, tai gryna tiesa. Miela tiesa, kuri būtų dar malonesnė, jei galėtum dažniau bendrauti, kaip kad kadaise.

Gaila, labai gaila, kad paskubėjai atvažiuoti. Tau būtų padariusi daug gilesnį įspūdį trispalvių vėliavų jūra, užtvindžiusi mūsų brangiąją tėvų žemę. Tau būtų malonu matyti žmonių akyse ašaras, žvelgiant su viltimi į ateitį, nors dar vis labai miglotą ir neaiškią.

Kaulai su kanopomis dar vis puikuojasi vitrinose, o smaguriaujame, kaip ir anksčiau, svajonių ir vilties mišrainę, dėl skonio pridėję geroką kiekį kasdieninės gyvenimo druskos. Kaip matai, gyvenimas pas mus bėga sena vaga, tik tiek, kad dabar jau žinome, kad valgome užterštą maistą, žinome, kad Nemune jau seniai neliko vandens, o juo šiuo metu teka į Kuršių marias srutos, kuriose nepatariama net nusiplauti kojų. Žinome, bet tikime, kad Nemunu dar tekės skaidrus ir gėlas vanduo. Tikime, kad vėl užsiauginsime javų, iš kurių iškepę duonos valgysime su pasigardžiavimu. Tikime . . . daug kuo tikime. Bet kol kas laukiame . . . **V.**

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

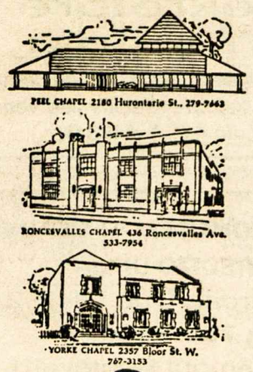

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- *Patarnauja lietuvių kalba.*
- *Nemokamas namų įvertinimas*

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

VAISTAI IR MEDICININĖS PRIEMONĖS Į LIETUVĄ

Siunčiame video bei stereo aparatūrą, siūvimo mašinas ir kt.
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69th St., Chicago IL 60629.
Įstaigos valandos: kasdien nuo 12-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-4 v.p.p. Pirmadieniais uždaryta.
Tel. 312 - 436-7772, namų 312 - 430-4145.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*

2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.C.L., LL.B., M.B.A.
Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų **Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.**
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto:
Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127

Mississauga:
Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 **TELEX: 06-960168**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, *B.A. M.L.S. LL.B,*
perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 — Telefonai:
prie Windermere Ave. — įstaigos (416)**763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4 — namų **621-2136**

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

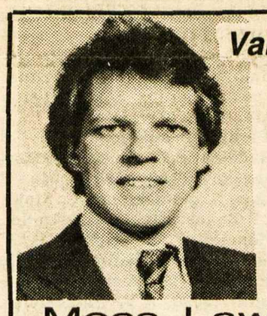

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonas (416) 864-2734

- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN
624-6336 namų **897-0068**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

Century 21®
DRESHER Ltd.
Tel. 233-3334
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Greitai bus paskelbtos 1989 metų ekskursijos

Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriksite, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Toronte nuo 1962 m. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite – įsitikinsite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

"Tėviškės žiburių" 40 metų sukakties vakaras-pokylis

1989 m. balandžio 1, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvaukime visi šioje iškilmėje - vakarienėje ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE *išgirsite* ***"Volungės" chorą****, vadovaujamą muz.* ***D. Viskontienės***

PRAMOGINĖJE DALYJE *galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Les & The Music Masters" šokių muzika*

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais)

PASIVAIŠINSITE šilta vakariene su vynu.

Stalai (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. **275-4672** arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **Bilieto kaina** – $20 asmeniui, jaunimui įėjimas nemokamas – be vakarienės balkone.

Pradžia – 6 valandą vakaro, meninės programos – 6.30 v.v.

Visus dalyvauti kviečia - ***"Tėviškės žiburių" leidėjai***

MONTREALQUE

Deschenes komisijos nutarimų pasėkmės baltiečių ir ukrainiečių bendruomenėms tema buvo gvildenama vasario 18 d. AV parapijos salėje. Ilgiausią pranešimą padarė dr. Romas Vaštokas, kuris, atrodo, geriausiai susipažinęs su šiuo klausimu. Kiek papildymų įnešė latvis Janis Terauds, estas dr. Martin Puhvel ir ukrainietis dr. Roman Serbyn. Buvo keletas klausimų, iškeltų susirinkusiųjų, kurių atsilankė apie šešiasdešimt, daugiausia lietuviai. Viskas vyko anglų kalba. Pabaigoje visi buvo pavaišinti kava ir pyragais. Šį simpoziumą rengė KLB Montrealio apylinkės valdyba.

Montrealio lituanistinė mokykla Vasario 16-ją minėjo vasario 18 d. savo patalpose. Į šį minėjimą be mokytojų ir mokinių atsilankė dalis tėvų. Po gražų žodelį tarė kun. Juozas Aranauskas ir poetas dr. Henrikas Nagys. Po deklamacijų ir dainų buvo rodomos Irenos Satkauskienės puikiai paruoštos skaidrės apie dr. Vincą Kudirką. Skaidres aiškino Joana Adamonytė ir Remigijus Satkauskas.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas įvyko vasario 19 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Bendruomenės užprašytas Mišias laikė klebonas kun. Stasys Šileika ir AV šventovėje – klebonas kun. J. Aranauskas. Čia organizacijos dalyvavo su vėliavomis ir prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklinės lentos buvo padėtas vainikas. Parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, giedojo parinktas giesmes. Vieną giesmę giedojo sol. Antanas Keblys. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Po pietų Polyvalente St. Henri mokyklos auditorijoje minėjimas buvo tęsiamas toliau. Įnešus vėliavas ir pagerbus vienos minutės susikaupimu visus žuvusius už Lietuvą, buvo sugiedota "O Canada". Montrealio mergaičių choras "Pavasaris" gyvai padainavo keturias dainas. Pranešėja Andrėja Celtoriūtė pakvietė parlamento narį P. Martin, jn., trumpam sveikinimui. Dar žodžiu sveikino LaSalle burmistro atstovas. Kiti svečiai buvo paprašyti tik atsistoti: Verduno miesto atstovas, Tarptautinio juodojo kaspino komiteto atstovė ir Baltų federacijos, latvių, estų, rumunų ir ukrainiečių atstovai. Raštu sveikino Kvebeko imigracijos ir kultūros ministerė, Verduno burmistras, latvių jaunimo sąjunga ir Vengrų Bendruomenė.

Sekė Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" trys grakštūs šokiai, po kurių buvo pakviestas pagrindinis šios dienos kalbėtojas dr. Romas Vaštokas. Jis išsamioje kalboje aiškino dabar vykstančius įvykius Lietuvoje ir Sąjūdžiui gresiančius pavojus. Klausytojai turėjo pasidaryti išvadas patys.

Po paskaitos buvo atlikta "Vienybės šviesa". Scenoje pasirodė jaunimas su žvakėmis, kurių viena buvo uždegta lange, solidarizuojant su Lietuvos žmonėmis, kai Kūčių vakarą buvo užgesintos visos šviesos ir tik lange palikta deganti žvakė.

"Pavasaris" dar padainavo tris dainas ir "Gintaras" pašoko tris šokius. KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius baigiamajam žodyje dėkojo programos dalyviams, kitaip prie minėjimo prisidėjusiems, ir visiems svečiams. Ta pačia proga dr. Henrikui Nagiui įteikė Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūrininko-visuomenininko premiją, kurios mecenatas yra Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas.

Minėjime dalyvavo savanoris-kūrėjas Domas Jurkus, kuriam buvo prisegta gėlė. Antrasis savanoris-kūrėjas, gyvenąs Montrealyje, Česlovas Januškevičius minėjime negalėjo dalyvauti.

"Pavasario" administratorė yra Jadvyga Baltuonienė, dirigentė Ingrid Tark ir akompaniatorius Jeff Fisher. "Gintaro" vadovai: Silvija Staškevičienė, Remigijus Satkauskas ir Linas Staškevičius. Vėliavų tarnyba rūpinosi LK Mindaugo šaulių kuopos pirm. Augustas Mylė. Dekoracijos – Irenos Satkauskienės, Gintos Piečaitienės, Juozo Piečaičio ir Lino Piečaičio. Programos koordinatorius – Rimas Piečaitis.

Šv. Kazimiero parapijoje rekolekcijas kovo 16-18 d.d. praves kun. Jonas Staškevičius, Lietuvos kankinių parapijos klebonas. Rekolekcijos baigsis Verbų sekmadienį Mišiomis ir bendrais pietumis. **B.S.**

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje bus kovo 16-19 d.d. Rekolekcijas ves žurnalo "Laiškai lietuviams" redaktorius kun. Juozas Vaišnys, SJ, iš Čikagos. Rekolekcijų tvarka: **ketvirtadienį (III.16)** 7 v.v. – Mišios su konferencija; **penktadienį (III.17)** 11 v.r. – Mišios su konferencija ir Kryžiaus keliai; 7 v.v. Mišios su konferencija; **šeštadienį (III.18)** 11 v.r. – Mišios su konferencija ir Kryžiaus keliai; 5.30 v.v. – Mišios su konferencija; **sekmadienį (III.19)** viskas pagal reguliarią sekmadienių tvarką su rekolekcijų vedėjo pamokslais. Išpažinčių rekolekcijų vedėjas klausys prieš ir po pamaldų bei konferencijų.

— Religinės šalpos popietė bus kovo 19, sekmadienį, parapijos rekolekcijų užbaigimo proga, Anapilio salėje. Rengia mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius ir religinė sekcija. Bus skanūs pietūs, kurių metu kalbės rekolekcijų vedėjas kun. J. Vaišnys SJ.

— Muz. Nijolė Benotienė organizuoja JAUNUČIŲ CHORĄ, kuris pradžioje talkintų "Sutartinei", giedančiai per 9.30 v.r. Mišias mūsų šventovėje. Registruotis galima klebonijoje.

— Aliejų šventinimo Mišios Šv. Mykolo katedroje bus kovo 21, Did. Antradienį, 7.30 v.v. Pamaldoms vadovaus kard. G. E. Carter.

— Kultūros namams Punske aukojo: $20 – N.N. Religinei Lietuvos šalpai praeitą sekmadienį surinkta $2,797. Stambesnes sumas aukojo: $1,000 – Anapilio moterų būrelis; $200 – J. Prišas; $100 – E. Juzėnienė, J. Andrulis, V. V. Valiuliai, K. Lukošius; $50 – J. J. Rovai, N. Budrienė, V. Ivanauskas, A. Vaičeliūnas, G. Andrulis, A. Aulinskas, J. Staškevičius. Viso šiais metais mūsų parapijoje jau surinkta $5,397. Parapijos skoloms numokėti aukojo: $200 – Č. Pšezdzieckis; $100 – E. Zakarževskienė, P. Kirstukas; $50 – V. Mačekūnas.

— Mišios kovo 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkutę, 11.00 v.r. už parapiją. Wasagoje kovo 12, sekmadienį, 11.00 v.r. už Kemėžių mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojo: $100 – K. B. Čepaičiai. Iš viso statybos fonde yra $109,955.21. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Povilas Norkevičius iš Detroito.

— LN vyrų būrelio poilsio stovykla Tėvų pranciškonų vasarvietėje, Wasagoje, atidaroma rugpjūčio 12 d. ir veiks iki rugpjūčio 20 d. Informacijos ar registracijos reikalais skambinti V. Drešeriui tel. (416) 233-3334.

— LN metinis narių susirinkimas – balandžio 9 d., 2.30 v.p.p. Registracija – 1.30 v.p.p. Nariai, pakeitę savo adresus, prašomi pranešti raštu LN, 1573 Bloor St.W., Toronto M6P 1A6 arba skambinti LN vedėjui tel. 532-3311.

— Aukų pakvitavimai Lietuvių slaugos namų aukotojams jau išsiuntinėti. Negavę arba pastebėję klaidas, malonėkit pranešti LN raštinei tel. 532-3311.

— LN vyrų būrelis rengia tradicinį metinį pobūvį balandžio 8, šeštadienį, 6 v.v. LN Vytauto Didžiojo menėje. Vakarienę su vynu paruoš V. Birštonas. Gros Z. Revo muzika, turtinga loterija. Bus trumpa programa. Įėjimas $12.50.

— Spaudos būrelio "Nepriklausomai Lietuvai" savaitraščiui remti šaukiamas susirinkimas kovo 12, sekmadienį, 2 v.p.p., LN, naujai įrengtoje seklyčioje I-mo aukšto balkone.

— Bilietai į Velykų stalą gaunami LN sekmadienio popietėje. Kitomis dienomis galima užsisakyti skambinant A. Skilandžiūnienei arba T. Stanuliui tel. 532-3311.

— LN tarnautojas ieško buto su vienu miegamuoju. Skambinti LN vedėjui.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos metinė vakarienė įvyks ateinantį sekmadienį, kovo 12. 5 v.v. mūsų parapijos salėje. Programoje – sol. V. Povilonis ir jo suorganizuotas dainos vienetas. Bilietus galima įsigyti pas Br. Genčių tel. 532-8531.

— Kovo 1 d. palaidotas a.a. Jonas Ignatavičius, 75 m.

— Mokesčių pakvitavimai visiems išsiuntinėti. Negavę arba pastebėję klaidas, malonėkite kreiptis į parapijos raštinę.

— KLK moterų parapijos skyriaus susirinkime praeitą sekmadienį išrinkta nauja valdyba ir revizijos komisija. Į valdybą išrinktos: E. Čižikienė, R. Giršienė, A. Lediene, V. Leverienė, L. Murauskienė, B. Prakapienė, B. Sapijonienė, L. Sinkevičienė, G. Šutienė, D. Vaidilienė. Į revizijos komisiją: A. Jurcevičienė, P. Saplienė ir A. Vaičiūnienė. Greitu laiku valdyba pasiskirstys pareigomis.

— Gavėnios trečiadieniais 7.30 v.v. mūsų šventovėje vyksta Sielovados tarybos paruošta "Gavėnios programa". Sesija prasideda Mišiomis, o po jų – temos svarstymas.

— Gavėnios penktadieniais 7 v.v. mūsų šventovėje einami Kryžiaus keliai, o po jų – Mišios.

— Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokų nebus ateinančius 3 sekmadienius. Sekanti pamoka – balandžio 2 d. 9.15 v.r.

— Parapijai aukojo: $200 – J. Ignatavičienė, S. V. Luimos; $180 – K. Lisauskas, $100 – A. Genys, P. Kirstukas, S. Račickienė, V. Sinkevičius, P. Žukas; $50 – G. A. Dalindos, E. Walenciej, P. F. Stirbiai, N. P. Melnykai; pranciškonų klierikų fondui: $200 – V. Sinkevičius; Vyskupo fondui: $200 – V. Sinkevičius, Religinei šalpai: $100 – P. Kirstukas, L. G. Matukai, V. Sinkevičius, E. K. Šlekiai, kun. Grauslio paminklui: $20 – P. Skablauskas.

— Mišios kovo 12, sekmadienį, 8.30 v.r. – padėkos intencija, 9.20 v.r. – už a.a. Antaniną ir Juozą Morkūnus, 10.15 v.r. – už a.a. Povilą Dunderą, už a.a. Adomą, Mariją, Vytautą Kiaupus, 11.30 v.r. – už parapiją, 7. v.v. – už Viliūnų ir Žulių šeimos mirusius.

A.a. Irena Sližytė, nepriklausomos Lietuvos krašto apsaugos, susisiekimo ministerio Balio Sližio duktė, mirė 1989 m. vasario 10 d. Niujorke.

A.a. Antano Giedraičio atminimui vietoje gėlių K. Lisauskas "Tėviškės žiburiams" aukojo $15.

Vasario 16 proga paskirti nauji prelatai. Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos nario, kun. V. Aliulio pranešimu, Vasario 16 proga paskirti prelatai: Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Kazimieras Vasiliauskas, Šv. Mikalojaus parapijos klebonas kun. Juozas Tinaitis, Kalvarijos dekanas kun. Demenčius ir kun. Kazimieras Pūkėnas.

Dr. V. A. Dambrava, atvykęs į Torontą iš Venezuelos dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdyje kaip jos vicepirmininkas politiniams reikalams, kovo 3 d. aplankė "TŽ" redakciją ir paliko visą eilę savo straipsnių, išspausdintų didžiojoje Venezuelos spaudoje. Per daugelį metų jis yra parašęs šimtus straipsnių Lietuvos laisvės ir panašiais klausimais. Yra apdovanotas ne tiktai Vatikano, bet ir Venezuelos valstybės ordinais. Jis taip pat yra "TŽ" ir kitų laikraščių bei žurnalų bendradarbis. Yra parašęs ne vieną kngyą ir išleisdinęs ispanų kalba. Naujausia jo knyga – apie kriminalinį psichiatrijos panaudojimą Sov. Sąjungoje.

Malonіai kviečiame atsilankyti į ***LIETUVOS RELIGINĖS***

ŠALPOS POPIETĘ

(Gavėnios rekolekcijų užbaigos proga)

kovo 19, Verbų sekmadienį, 12.30 v. p. p., didžiojoje Anapilio salėje.

- *Tai dienai pritaikyta tema kalbės rekolekcijų vedėjas kun. J. Vaišnys, SJ*
- *Meninę programą atliks Lietuvos kankinių šventovės choras, vadovaujamas muz. Jono Govėdo*
- *Bus labai skanūs pietūs ir pyragai.*

Bilietus-kvietimus prašome įsigyti iš anksto parapijos salėje sekmadieniais po Mišių arba kitomis dienomis vakarais užsisakyti pas **Niną Balčiūnienę telefonu 233-1792.** Įėjimas: vaikams iki 6 m. – nemokamas, jaunimui iki 14 m. – $7, suaugusiems – $12. Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir religinė sekcija

GIESMIŲ KONCERTĄ

atlieka Toronto lietuvių ev. liuteronų Išganytojo parapijos choras

(akompaniatorius – muz. **J. Govėdas**, choro vadovas – **P. Šturmas**)

kovo 19, Verbų sekmadienį, 2.30 v.p.p. Lietuvių namuose.

Įėjimas – $5.00 su pyragais ir kava po koncerto. Bilietai gaunami pas choro narius, bažnyčioje, Lietuvių namuose ir prie įėjimo.

Pajamos naujiems bažnyčios vargonams.

Toronto Lietuvių namų

karaliaus Mindaugo menėje

balandžio 2, sekmadienį, 1 v.p.p. ruošiamas

VELYKŲ STALAS

Įėjimas $16 – suaugusiems, $15 – pensininkams ir studentams, $8 – vaikams 6-12 m., $3.50 – vaikams iki 6 m. Stalai numeruoti. Bilietus galima įsigyti LN popietėse ir LN raštinėje tel. ***532-3311.***

Įvairiausias velykinis maistas: kumpiai, žąsys, kalakutai, paršiukai, pyragai, margučiai, vynas ir kt. Programa, Velykų senelė. Maloniai kviečiame visus gausiu atsilankymu paremti lietuviškus papročius išeivijoje.

Lietuvių namai ir LN moterų būrelis

Kauno muzikinio teatro solistai Aldona Mikšytė-Kunčienė ir Anicetas Kunčius kovo 10 d. atvyksta į Kanadą. Toronte bus apsistoję pas Genių ir Dalią Procutas, 16 Baldwin St. (Baldwin knygynas, tel. 593-5879). Kovo 19, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje kauniškiai solistai atliks operų ir liaudies dainų rečitalį.

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių metinis susirinkimas šaukiamas š.m. balandžio 5 d. "Vilnius Manor" patalpose. **J.P.**

SLA susirinkimas įvyks 1989 m. kovo 12 d. 1 v.p.p.Toronto Lietuvių namuose, pensininkų klube. Pageidautina, kad visi nariai dalyvautų. **Valdyba**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas įvyko kovo 5 d. parapijos patalpose. Buvo išklausyti valdybos pirmininko, iždininko, paskolų, revizijos komisijų ir revizoriaus pranešimai. Į valdybą perrinktas V. Bireta, E. Geidauskas, į paskolų komisiją – A. Kuolas ir į revizijos komisiją – R. Budnikas.

A.a. J. Ignatavičiaus atminimui vietoje gėlių Irena, Jonas ir Vytautas Birštonai "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A.a. J. Ignatavičiaus atminimui vietoje gėlių Marija ir Vytautas Kriščiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. J. Ignatavičiaus atminimui vietoje gėlių Jonas ir Zita Didžbaliai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. J. Ignatavičiaus atminimui vietoje gėlių R. ir V. Karasevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A.a. Tado Jakšio atminimui S. ir V. Tankevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. V. Narkevičiui atminti vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo A. Čerškienė $20 ir H. Kairienė $10.

A.a. Teresės Freidankienės atminimui Jadvyga Rimšaitė "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Leonardo Živatkausko atminimui vietoje gėlių Vytas ir Eugenija Starkevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

Mons. Antanas Jonušas, daugelio torontiečių pažįstamas, š.m. kovo 12, sekmadienį, Romoje švęs savo kunigystės 40 metų sukaktį. Jis yra gimęs 1923 m. Mažeikiuose. Nuo 1950 m. liepos 1 d. jis yra Šv. Kazimiero kolegijos ekonomas, kuriam tenka rūpintis ekonominiais šios institucijos reikalais. Jo pagerbimas įvyks kolegijos patalpose, dalyvaujant Romos lietuviams ir kitų tautybių bičiuliams. Adresas: Rev. Msgr. A. Jonušas, Via Casalmonferato 20, 00182, Roma, Italia.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Wasagos lietuvių moterų būreliui: J. Dūdienei, St. Jonaičiui, B. F. Kasperavičiams, B. J. Mažeikoms, E. Tribinevičienei bei M. Vaitkienei už lankymą, gėles ir dovanas, man gulint Collingwoodo ligoninėje.

M. Garbačauskienė

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256:5355

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Montrealio lietuvių kredito kooperatyvui "LITAS"

reikalinga sekretorė - raštinės tarnautoja,

turinti praktikos komercinėje-finansinėje srityje. Pageidautina mokėti prancūzų, lietuvių ir anglų kalbas. Kreiptis pas vedėją tel. darbo **766-1891**, buto **487-4938.**

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 %	Taupymo – special.	5½%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¼%
1 metų	9¾%	Taupymo – kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	9¼%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9 %	RRIF – RRSP – term.	11 %
60 d. - 119 d.	8¾%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	8½%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 12½%, asmenines – nuo 12½%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, kiekvieno mėnesio 15 "Vilnius Manor" pensininkų namuose.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. Lietuvoje būsime 15 dienų. Apsistosime naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčių nurašymo. Galėsite aplankyti ir pabuvoti visose pageidaujamose Lietuvos vietose. Grupę lydės Romas Pukštys. Kreiptis American Travel Bureau tel. 312-238-9787.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte

Tel. (416) 624-8181